

Program
hospodárskeho a sociálneho
rozvoja
obce Keť
na roky 2021 – 2027

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Keť na roky 2021 – 2027
Územné vymedzenie	Obec Keť, okres Levice, Nitriansky kraj
ÚPN-O schválený	nie
Dátum schválenia PHSR	11.03.2021
Dátum platnosti	do 31.12. 2027
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	www.ket.sk
Forma spracovania	s pomocou externých expertov
Riadenie procesu spracovania	v pracovnej skupine
Obdobie spracovania	December 2020 – Marec 2021
Financovanie	z vlastných zdrojov obce

Schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Keťi č. 144/2021

zo dňa 11.03.2021

Autorka: Ing. Margaréta Szabóová

ÚVOD

Úlohy a kompetencie obcí pri uskutočňovaní podpory regionálneho rozvoja vyplývajú obciam zo Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky a zo Zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce (ďalej len „program rozvoja“ alebo PHSR) má charakter strategického, t. j. strednodobého až dlhodobého rozvojového dokumentu. Plánovací horizont strategickej časti programu rozvoja obce Keť sa ťažiskovo týka programovacieho obdobia 2014-2020, s výhľadovým horizontom do roku 2025.

Program rozvoja je nositeľom rozvojovej politiky obce, predstavuje jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Obec Keť vypracovaním programu rozvoja dáva najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj budúcnosť svojich obyvateľov a súčasne tým preberá na seba zodpovednosť za ďalší rozvoj obce. V podobe tohto dokumentu získava nástroj na aktívne riadenie rozvoja, založený na iniciovaní potrebných a žiadúcich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorít umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Program rozvoja je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto jeho úlohou je zastrešovať ostatné plánovacie dokumenty a odvetvové koncepcie spracované na miestnej úrovni. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši najmä otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami ekonomického a sociálneho rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu.

Aj keď ide o komplexný dokument, jeho cieľom nie je vyčerpávajúco obsiahnuť všetky problémy a nájsť na ne riešenie. Podstatou je z množstva problémov a problémových okruhov identifikovať tie, ktoré sú v danom prostredí kritické. Za účelom dosiahnutia čo najvyššej efektivity a reálnosti cieľov sústreďuje zdroje na niekoľko prioritných cieľov, resp. prioritných oblastí rozvoja.

Dlhší plánovací horizont znamená veľkú mieru neistoty a rizika, ktoré nemožno vopred predvídať s dostatočnou presnosťou. Preto má program rozvoja charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol program rozvoja skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Z právneho hľadiska je dokumentom koordinačným, ktorý nemá charakter všeobecne záväzného predpisu. Zámery obsiahnuté v tomto dokumente sú záväzné len pre obstarávateľa v rovine morálneho a politického záväzku, daného schválením dokumentu v obecnom zastupiteľstve. Ostatné fyzické a právnické osoby sú programom viazané len do tej miery, s ktorou sami vyslovili súhlas.

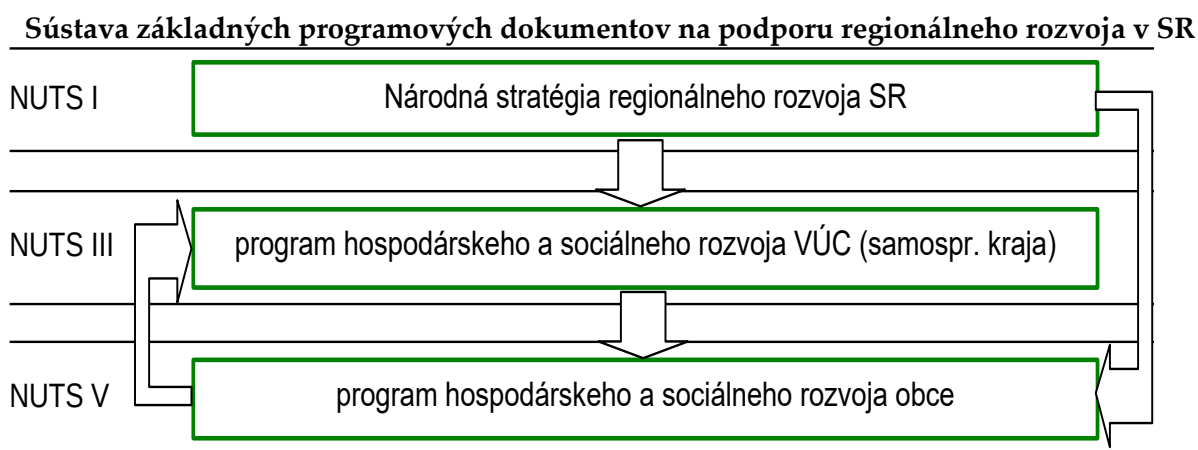
Výlučné kompetencie pri obstarávaní programu má obec a jej výkonné orgány. Na základe Zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a vyššie územné celky, získali obce na úseku regionálneho rozvoja právomoc vypracúvať program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (čl. I., § 2). Obecné zastupiteľstvo program rozvoja schvaľuje, rovnako ako aj aktualizácie tohto dokumentu.

Obsah programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je legislatívne vymedzený Zákonom č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov v §8 nasledovne:

- (1) Program rozvoja obce vytvorený v partnerstve

- a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,
- b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,
- c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,
- d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a
- e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

Vypracovaním tohto dokumentu obec naplňa jeden zo základných princípov regionálnej politiky Európskej únie – princíp programovania. Súčasne tak zvýši svoje šance získať finančnú podporu na realizáciu projektov zo štrukturálnych fondov, keďže obec musí preukázať súlad zamýšľaného projektu s regionálnymi stratégiami i miestnou stratégiou, ktorú reprezentuje program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Pri spracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Tekovské Lužany sa prihliadalo na to, aby ciele a opatrenia stanovené v tomto dokumente boli v súlade s nadradenými programovými dokumentmi regionálneho rozvoja – predovšetkým s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Zdroj: vlastné spracovanie

Z podstaty strategického plánovania vyplýva viacúrovňová štruktúra programového dokumentu, ktorá smeruje od všeobecného ku konkrétnemu, resp. od celkového k špecifickému. Hierarchia začína globálnym cieľom strategickej vízie, pokračuje strategickými cieľmi rozdelenými podľa priorít a uzatvára ju sústava opatrení, projektov a aktivít.

ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ

I. AUDIT ÚZEMIA

1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA

1.1. Základné informácie

Situovanie obce

Obec Keť leží v južnej časti okresu Levice, je vzdialená cca 45 km od okresného mesta Levice a 63 km od sídla kraja - mesta Nitra. Obec je situovaná pri potoku Kvetnianka, ktorá vyúsťuje do rieky Hron. Hraničí s katastrami nasledujúcich obcí: Čata, Bíňa, Bruty, Hronovce, Kuraľany, Pohronský Ruskov, Veľké Ludince..

Obec leží vedľa komunikačnej osi A 75 – Želiezovce - Štúrovo, od ktorej sa odpája komunikácia tretej triedy č. III/51012 na Keť. Leží v blízkosti Pohronskej rozvojovej osi definovanej v PHSR NSK, ktorú tvoria mestá Tlmače – Levice – Želiezovce – Štúrovo.

Kataster obce Keť má 1 965 ha. Svojou rozlohou 19,65 km² predstavuje približne 1,26 % územia okresu Levice

Geografická poloha obce je určená súradnicami 45° 57' 52" s. z. š. a 18° 34' 08" v. z. d. Priemerná nadmorská výška územia je 148 m n. m.

Tab. č.1 - Porovnanie podielu žien a mužov z celkového počtu obyvateľstva

Územie	Muži	Ženy	Spolu	Podiel žien v %
Keť	263	321	584	54,97
Okres Levice	53 774	57 351	111 125	51,61
Nitriansky kraj	329 478	347 194	676 672	51,31
Slovenská republika	2 661 077	2 789 344	5 450 421	51,18

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

Vzdialenosť obce od centra okresu je 45 km, od sídla kraja Nitra 63 km.

Ku koncu roka 2019 mala obec 584 obyvateľov, ktoré sú zmiešanej národnosti s prevažujúcou väčšinou maďarskej. Hustota obyvateľstva je 29,72 obyv./km².

Tab.č.2 – Hustota obyvateľstva

Rozloha	Km ²	Počet obyvateľov	Hustota obyv. / km ²
Obec Keť	19,65	584	29,72
Okres Levice	1 551,14	111 125	71,64
Nitriansky kraj	6 343,40	676 672	106,67
Slovensko	49 036,00	5 450 421	111,15

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

1.2. História obce

Územie obce Keť (po maďarsky Kéty) bola osídlená už v dobe kamennej, o čom svedčia nálezy kamenných pracovných náradí. V predchádzajúcom tisícročí bolo na území obce vždy osídlenie, menilo sa

ale miesto dediny – obec sa vybuďovala raz na pravej, raz na ľavej strane Keťského potoka (po maď. Királyvíz). Väčšina terajších obcí na okolí obce Keť vznikla koncom 9.st.

Prvá písomná zmienka obce je z roku 1295, kedy sa prvýkrát spomína ako *Cheged*, *Kegeď* alebo *Kegyď*. V 14. st. má obec už aj kostol – rímskokatolícky kostol Sv. Margity, pri ktorej pôsobí aj škola. V r.2019 sa podarilo základy menovaného jednolodového románskeho kostola lokalizovať a začiatkom roka 2021 začali výkopové práce. V 14. st. vlastní obec rodina Divéky a Szöllősy, od 15. st. ostrihomské arcibiskupstvo., ktoré dalo sídlo do nájmu miestnej šľachte.

Obec bola za čias útokov tureckých vojsk (v r. 1550 - 1556) zničená. Na miesto padlých obyvateľov boli do obce dosídlení slovanskí roľnícki usadlíci. V r. 1571 sa volá obec *Keeth*, resp. *Ketthy*. V r. 1571 mala 20 poddanských pozemkov, v r. 1609 sú tu len dve domy, v r. 1699 má sídlo už 58 obyvateľov. V tomto období bola zverníca tunajších lesov obľúbeným poľovníckym revírom arcibiskupa.

Občania obce veľa utrpeli aj za čias Rákócziho povstania (1703 - 1711). V r. 1715 má obec Keť presne 25 domácností. V r. 1720 spomínajú až dve mlyny v obci.

Reformačia sa dostane do Ketí v 16.st.; v r. 1755 tu býva 125 katolíkov a 290 reformovaných. V r. 1785 postavili v Ketí reformovaný kostol. Dokumenty z r. 1787 zaznamenávajú 98 domov, v ktorých žije 556 obyvateľov; tento počet narástol do roku 1828 na 99 domov a 787 obyvateľov, ktorí sa živili hlavne poľnohospodárstvom. Meno obce sa v r. 1808 píše ako *Ketty*, resp. *Kéty*. V r. 1835 už nie sú v chotári obce žiadne lesy.

Geografický slovník Uhorska v r. 1851 opisuje obec Keť nasledovne: maďarská obec v župe Ostrihom, teraz v župe Komárno, ležiaca pri barinatom potôčiku na okraji župy Bars (Tekov). Má 213 katolíckych a 459 reformovaných obyvateľov. Kopcovitý chotár obce sa oplýva vínom, ovocím, stromami a dobrými lúkami. Obyvatelia vlastní ornú pôdu v nasledovnom členení: 1 176 uhorského jutra ornej pôdy druhej triedy, 588 u. j. ornej pôdy tretej triedy, 79 u. j. lúky a 272 štvorcovej siahly vinice. V r. 1869 má obec už 985 obyvateľov. Rímskokatolícky kostol sa postaví v r.1887.

Od r. 1907 používa obce názov Érsekkéty. V týchto rokoch vzniknú v obci záujmové združenia (napr. Hanza). V r. 1910 mala obec 1221 obyvateľov väčšinou maďarskej národnosti. Do ukončenia 1. sv. vojny patrila obec Keť do okresu Parkan v župe Ostrihom. V období 1938 – 1945 bola aj táto obec pričlenená k Maďarsku.

Obyvatelia obce sa odpradáva zaoberali poľnohospodárstvom a vinohradníctvom, tento ráz obce sa nezmenil ani do období svetových vojen. Obec bola poznačená 1. a 2. svetovou vojnou utrpením; v týchto vojnách stratila 55 a 23. ľudí. Ustupujúci nemeckí vojaci vyhodili do vzduchu obidva kostoly.

V r. 1947 bolo v zmysle nariadenia vlády vysídlených do okolia Prahy 50 rodín. Názov obce z Érsekkéty bola zmenená na Kvetnú v roku 1948.

V povojnových rokoch aj v Kvetnej prebehne kolektívizácia a sceľovanie pozemkov, v roku 1948 vznikne Štátny majetok, v r. 1952 sa založí poľnohospodárske družstvo. V povojnovom období vznikne mnoho nových stavieb: koncom päťdesiatych rokov sa postaví kultúrny dom, obnovia obchody; v šesťdesiatych rokoch postavili dom smútku, rímskokatolícky a reformovaný kostol, začne sa spevnenie miestnych komunikácií. Obnoví sa škola, vybuduje sa nová materská škola a nový obchodný dom, v centre obce sa vytvorí športové ihrisko, telocvičňa a prezliekarne.

Obec administratívne patrila do roku 1960 do kraja Nitra, okresu Želiezovce, neskôr do Západoslovenského kraja, okresu Levice.

V deväťdesiatych rokoch sa postaví v obci pamätník odvlečeným židovským občanom obce, občanom padlým v druhej svetovej vojne a pomník nemeckých vojakov.

V roku 1997 uzatvorili obce Keť a maďarský Kéty družobnú zmluvu na znak vzájomnej spolupráce v oblasti samosprávy, školstva a kultúry. Podobné vzťahy pestuje Keť s obcou Lázi, s ktorou sa spolupráca písomne ukotvila v r. 1996.

V súčasnosti má Keť 584 obyvateľov väčšinou maďarskej národnosti. Je to rozvíjajúca sa pokojná dedina ležiaca v blízkosti dôležitých dopravných ťahov.

Obec Keť má aj významného rodáka: Lajos Bohák, zakladateľ najslávnejšej cimbalovej dielne 20. st. sa narodil dňa 6.8.1870 v Ketí. Podľa neho je pomenovaný najdokonalejší cimbal Bohák používaný všade po svete.

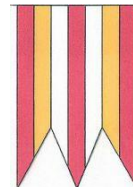
Symoly obce

Erb obce Keť

Pečať obce Keť

Vlajka obce Keť

1.3. Širšie územné vzťahy

Administratívne je začlenená do Nitrianskeho kraja. Leží juhovýchodne od okresného mesta Levice.

Najbližším hraničným priechodom do susednej Maďarskej republiky k obci je priechod Štúrovo - Ostrihom vzdialený 25 km. Bezprostrednými susednými obcami sú: Kuraľany, Bíňa, Bruty, Čata. Najbližšie väčšie mestá sú Želiezovce a Štúrovo, vzdialené na 21 a 25 km.

Obcou prechádza cesta III. triedy č. III/51012, ktorá prichádza zo západu /Kuraľany/ a pokračuje východným smerom na Bíňu. 7 km od obce sa napojí na cestu 1. triedy č. 76 ktorá je významnou kamiónovou tranzitnou cestou. Železnica týmto smerom nebola nikdy plánovaná, takže dostupnosť blízkych miest je možná len miestnou medzimestskou autobusovou dopravou

1.4. Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie

Posledná verzia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Keť bola vypracovaná v roku 2015.

Obec má vypracovaný program odpadového hospodárstva do roku 2005, ktorého platnosť bol predĺžený do konca roka 2015 a ktorý bol v r. 2016 aktualizovaný.

Významným dokumentom pre tvorbu na ochranu krajiny je aj územný systém ekologickej stability, prípadne Krajinnno-ekologický plán. Pre Keť sa dokumenty ÚSES nevypracovali, obec nemá rozpracovaný ani územný plán (tu je v zmysle platnej legislatívy krajinnno-ekologický plán povinnou súčasťou prieskumov a rozborov).

2. PRÍRODNÉ ZDROJE A PODMIENKY

2.1. Prírodné charakteristiky

Geomorfologické vymedzenie územia

Kataster obce Keť má výšku 155 m n. m. Územie obce Keť je súčasťou Alpsko-Himalájskej sústavy, v rámci nej súčasťou podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina a celku Podunajská pahorkatina. Územie obce ďalej je zaradený do oddielu Hronská pahorkatina, do pododdielu Hronská niva. Pôdy v katastrálnom území obce sú vysoko produkčné černozeme.

Klimatické podmienky

Riešené územie patrí do klimatogeografického typu suchej až mierne suchej nížinnej klímy, s miernou inverziou teplôt. Priemerná marcová teplota v roku 2020 bola 12,6 °C. Priemer za roky 2011 – 2021 v marci bol 12,35 °C, priemerná ročná teplota v roku 2020 bola 16,8 °C. Priemerná ročná teplota za roky 2011 - 2021 bola 16,8 °C.

Územie obce Keť patrí medzi najteplejšie územia Slovenska. V posledných rokoch sa priemerné mesačné teploty výrazne zvýšili oproti priemerným teplotám pred 30 rokmi.

Priemerný ročný úhrn zrážok je 453,7 mm. V území prevládajú severo-západné smery vetra. Priemerná rýchlosť vetra v tomto území je 3 m/s.

Podľa priemernej teploty je najteplejším mesiacom júl (28,5 °C). Podľa priemernej teploty vzduchu býva spravidla najchladnejším mesiacom december (4,5 °C).

Atmosférické zrážky majú veľký význam ako ukazovateľ podnebia. Úhrn zrážok na okolí obce je 454 mm. V území prevládajú západo-východné smery vetra a vzhľadom na to, že v bezprostrednej blízkosti obce sa nenachádza žiaden vetrolam, v zime je vplyv severných vetrí silný. Priemerná rýchlosť vetra v tomto území v r.2020 bola 7,7 km/h. Najveternejšie mesiace sú február a marec.

Hydrologické pomery, voda

Na hydrológiu obce vplýva najmä rieka Hron. Podzemné vody v tejto oblasti sú na viac ako 70 % napĺňané riekou, v menšej časti zo zrážok a z podzemných vôd susedných území. Ich množstvo je ovplyvnené nielen výdatnosťou zrážok, ale aj geológiou. Podľa údajov SHMÚ sa v uplynulých rokoch podzemné vody v aluviálnych náplavách Hrona vyznačovali prekročením limitných niektorých ukazovateľov: Mn, As, NH₄⁺, dusíkaté zlúčeniny a sýrany.

V okolí susednej obce Bíňa sú vyvinuté riečne terasy len na pravom brehu rieky Hron.

Podzemné a povrchové vody

Riešené územie spadá do povodia rieky **Hron**, ktorá má dlhodobý priemerný prietok v ústí do Dunaja 55,2 m³/s. Pri obce Bíňa – vzdialenej od obce Keť – dosahuje rieka prietok 56 m³/s. Typ režimu odtoku v záujmovom území je dažďovo-snehový. V porovnaní s dlhodobým priemerným mesačným prietokom sú nadpriemerne vodné mesiace marec, apríl (maximum) a máj, minimálne vodným mesiacom je september.

Katastrom obce Keť preteká v smere zo západu na juhovýchod 32 km dlhý potok **Kvetnianka**, ktorý zaúsťuje do rieky Hron. Kvetnianka pramení na Hronskej pahorkatine nad obcou Bardoňovo v nadmorskej výške 207 m. Obec sa rozprestiera na ľavej strane potoka; celé územie obce je charakterizované rovinným reliéfom, na hydrológiu ktorého vplýva rieka Hron.

Tento potok zásobuje sústavu rybníkov v k. ú. obce, ktoré boli vytvorené formou vzdúvania vody potoka. Všetky tri rybníky slúžia na chov rýb. Do časti katastrálneho územia obce siaha aj prírodná rezervácia Bíňanský rybník, ktorá sa prostredníctvom Kvetnianky napája na sústavu Keťských rybníkov.

Podzemné vody v tejto oblasti sú napájané potokom, riekou, v menšej časti zo zrážok a z podzemných vôd susedných území. Ich množstvo je ovplyvnené nielen výdatnosťou zrážok, ale aj geológiou.

Na kvalitu podzemných vôd výrazne vplýva aj poľnohospodárstvo, resp. únik odpadových vôd v intraviláne obce do zeme.

Zdroje pitnej vody

Na zásobovanie obyvateľov okresu Levice sa využívajú výlučne zdroje podzemných vôd, najväčšie z nich sú však mimo hranice okresu. Sú to hlavne zdroje v oblasti Gabčíkova. Zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou je vyriešené cez verejnú vodovodnú sieť, ale využívajú sa aj vlastné studne obyvateľov.

Nerastné suroviny

Za nerasty sa podľa zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení neskorších zmien a doplnkov považujú tuhé, kvapalné a plynne časti zemskej kôry. Ložiskom nerastov je prírodné nahromadenie nerastov.

Na území obce Keť sa nevyskytujú energetické suroviny (uhlie, zemný plyn) ani rudné suroviny ani ich dobývacie priestory a chránené ložiskové územia. Taktiež nie sú známe na území obce geotermálne vody.

Kvalita vôd

K najvýznamnejším znečisťovateľom v povodí Hrona patria komunálne odpadové vody, poľnohospodárska výroba a miestny priemysel.

Na dolnom úseku toku Hrona je kvalita vody v skupine ukazovateľov kyslíkového režimu (A) zaradená do II. – III. triedy kvality.

Kvalita povrchových a podzemných vôd je na území obce vo väčšej miere vyhovujúca, občas ale ohrozovaná prírodnými faktormi (zvýšený výskyt určitých minerálnych prvkov), znečisťovaním odpadovými vodami z hospodárskych prevádzok a splaškami z domácností.

Obec a jej obyvatelia sú zásobovaní pitnou vodou z verejného vodovodu a domovými studňami.

Pôdna charakteristika

Obec Keť leží na západnej časti širokej doliny Hrona – chotár obce tvoria rovinné poriečne terasy pokryté hrubou sprašovou vrstvou, resp. vrstvami sprašovej hliny. Celková rozloha katastra obce Keť je 1 965 ha. V tomto území sa nachádza pôdno-ekologická podoblasť (PEPO) Podunajská pahorkatina s PER Hronská pahorkatina, ktoré sú zaradené medzi regióny nížin a pahorkatín s vyšším podielom závlah.

V rámci katastra z pôdných typov majú najvyššie zastúpenie černozy. Vzhľadom na dané pôdno-klimatické podmienky je územie vhodné na pestovanie aj na teplo náročných plodín.

Má zastúpenie rôznych bonitovaných pôdnoekologických jednotiek od 2. bonitnej skupiny až po 5. bonitnú skupinu.

Monitorovanie a hodnotenie kontaminácie pod je súčasťou Čiastkového monitorovacieho systému – pôda. Monitorovaním zistené hodnoty sú posudzované podľa Rozhodnutia Ministerstva pôdohospodárstva SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde (kovov, anorganických zlúčenín, aromatických zlúčenín, polycyklických aromatických uhľovodíkov, chlórovaných uhľovodíkov, pesticídov a iných) číslo 521/1994-540.

Hlavným prejavom degradácie pôdy je erózia - odnos pôdných častíc z povrchu pôdy vplyvom vody a vetra. Táto v prípade obce Keť pôsobí problémy hlavne v otvorenom intraviláne, kde je žiaduca výsadba vetrolamov.

Flóra

Rastlinstvo obce Keť tvorí sídelná vegetácia, pobrežná vegetácia potoka Kvetnianka a rybníkov, líniová vegetácia popri poľných cestách v k. ú. obce. Sídelnú vegetáciu tvorí zeleň popri cestách, pri rodinných domoch, v parku pri kultúrnom dome a na cintorínoch.

Podľa fytogeografického členenia patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry. Prirodzenú potenciálnu vegetáciu na tomto území predstavovali najmä lužné lesy nížinné, ktoré sledujú nivu Hrona. Nachádza sa tu lesný vegetačný stupeň dubový, jeho pôvodné porasty boli odlesnené a premenené na náhradné spoločenstvá a následne na ornú pôdu. Hlavným fyzickým predpokladom pre masívne odlesňovanie v minulosti bola jeho malá výšková členitosť, teda ľahká dostupnosť. Poľnohospodárske obrábanie pôdy vzhľadom na jej vysokú prirodzenú úrodnosť umožňovalo vysoko rentabilnú výrobu potravín. Toto hospodárske využívanie pôdy sa za posledných 70 rokov ešte zintenzívnilo. Prirodzená vegetácia je do aktuálnej vegetácie premietnutá len zvyškami fragmentov popri rieky Hron.

Lesná drevinová vegetácia na území obce Keť je zastúpená v nepatrnom podiele: lesná pôda zaberá iba 0,9 ha z celkovej rozlohy obce, lesnatosť územia obce je preto mimoriadne nízka (0,05 %).

Negatívnym javom v prírodnom prostredí obce je nedostatok nelesnej stromovej a krovinej vegetácie pozdĺž potoka, poľných ciest a v extraviláne celkom. Tento jav sčasti kompenzuje bujná sídelná vegetácia, tvorená hlavne okrasnými drevinami, kríkmi a kvetmi.

K zhoršeniu stavu ŽP prispieva aj nelegálny a nekontrolovaný výrub mladých stromov a uloženie biologicky nerozložiteľného odpadu voľne v prírode, čo výrazne prispeje k zaťaženiu a devastácii prírody a predlžuje reprodukčnú dobu flóry.

Na území obce Keť sa nachádza jeden potenciálny biokoridor regionálneho významu: potok Kvetnianka a viacero menších potenciálnych biocentier miestneho významu: napr. Keťské rybníky, prirodzený ekosystém Csurgó a ďalšie.

Podrobné zmapovanie a vyčlenenie týchto prvkov krajiny, ako aj stanovenie ekostabilizačných opatrení prispievajúcich k zvýšeniu ekologickej stability územia obce, bude predmetom Krajinno-ekologického plánu obce, resp. Miestneho územného systému ekologickej stability.

Fauna

Živočíchy tvoria nezastupiteľnú zložku všetkých typov spoločenstiev biosféry. V zložitých potravných reťazcoch rozhodujúcou mierou prispievajú k ekologickej rovnováhe v obehú látok a energie. Čím väčšia je druhová rozmanitosť, tým lepšie podmienky sa vytvárajú pre ďalší rozvoj územia aj v prípade, ak ich chápeme z hľadiska ekologickej stratégie ľudskej spoločnosti. Dnešné rozšírenie a zloženie fauny je výsledkom dlhodobého vývinu.

Živočíšstvo obce Keť charakterizujú druhy typické pre teplé nížiny a kotliny strednej Európy. Medzi typické a vzácne bezstavovce charakteristických biotopov nížinnej krajiny (teplé, suché lúky, staré ovocné sady, dubové lesy a vetrolamy) patrí chránená modlivka zelená, vidlochvost ovocný, fúzač koreňový a roháč obyčajný. Najviac hniezdiacich druhov vtákov zo všetkých existujúcich biotopov sa vyskytuje pri rybníkoch. Na území obce sa z poľovnej (srstnatej i pernatej) zveri vo voľnej prírode nachádzajú všetky významné druhy (srnec, diviak, bažant, jarabica a zajac).

Krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ) v území je odrazom pôsobenia ľudskej činnosti na biotické a abiotické zložky krajiny a zároveň odzrkadľuje stupeň antropogénnej premeny krajiny. SKŠ odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajinskej štruktúry) i umelého charakteru (človekom vytvorené prvky krajinskej štruktúry). Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov SKŠ môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinnoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinnoekologickou hodnotou.

Štruktúra jednotlivých prvkov SKŠ v katastrálnom území obce Keť je nasledovná:

Tab. č.3 – Súčasná krajinná štruktúra obce Keť

Druh	Orná pôda	TTP	Záhroda	Zastavané plochy	Ostatné plochy	Rybníky	Lesné pozemky	Stavebné pozemky	Cesty, chodníky	Spolu v ha
Výmera v ha	1 722,24	16,03	26,44	40,87	0,62	27,66	0,95	0,24	129,95	1 965,00
Podiel z celkového pôdneho fondu v %	87,65	0,82	1,35	2,08	0,03	1,41	0,05	0,01	6,61	100,00

Zdroj: OcÚ Keť, 2021

Podľa uvedenej štruktúry spolu najväčšie zastúpenie v území má orná pôda ďalej zastavané plochy, ktoré predstavujú najnižšiu krajinnoekologickú stabilitu.

Územie je pomerne silne pretvorené a pozmenené ľudskou činnosťou, a to hlavne poľnohospodárskou, ktorá intenzívne využíva odlesnenú pôdu pre pestovanie hlavne obilnín.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v riešenom území je 1 764,71 ha (89,81% z celkovej rozlohy katastra obce), výmera nepoľnohospodárskej pôdy tvorí 10,19 % z celkovej výmery katastra – viď. tab.č.2. V porovnaní s rovnakými údajmi za okres Levice je výmera poľnohospodárskej pôdy v Keťi vyššia, v rámci celého okresu je zastúpenie poľnohospodárskej pôdy 76,82 %.

Predmetné územie predstavuje nížinný typ poľnohospodárskej krajiny s prevažným zastúpením ornej pôdy (1 722,24 ha, t.j. 97,59 % z rozlohy PPF).

V území katastra sa nachádza biokoridor regionálneho významu – potok Kvetnianka.

2.2. Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody a krajiny predstavuje predchádzanie zásahom a obmedzovanie zásahov, ktoré ohrozujú, poškodzujú alebo ničia podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, prirodzený estetický vzhľad krajiny, znižujú jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov týchto zásahov. Povinnosť chrániť všetky zložky prírody je zakotvená v rade zákonných opatrení, základným zákonom je Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny sa pre územnú ochranu prírody a krajiny stanovuje päť stupňov ochrany, pričom rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Prvý stupeň ako všeobecná ochrana platí na celom území SR všade tam, kde nie je vyhlásená územná ochrana v jednotlivých kategóriách chránených území. Druhý až piaty stupeň predstavuje osobitnú ochranu, a to v zmysle územného členenia, alebo v zmysle druhovej ochrany.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny možno vyhlásiť tieto chránené územia: chránená krajinná oblasť, národný park, chránený areál, prírodná rezervácia, prírodná pamiatka, chránený krajinný prvok, chránené vtáčie územie.

Na území obce Keč nie sú okrem prírodnej rezervácie Bíňanský rybník vyhlásené žiadne ďalšie chránené prvky krajiny.

Názov	Kategória	Rozloha (km ²)	Rok vyhlásenia	Lokalizácia	Správa
Bíňanský rybník	Prírodná rezervácia	0,351 343	2000	Bíňa, Čata, Keč	Dunajské luhy

PR Bíňanský rybník je vyhlásená z dôvodu zabezpečenia ochrany biotopu vodného vtáctva a významnej lokality na paneurópskej migračnej trase vtákov. Nie je súčasťou veľkoplošného chráneného územia.

Chránené územia, NATURA 2000

Chránené územie je geograficky definované územie, ktoré je určené alebo regulované a spravované so zámerom dosiahnuť špecifické ciele ochrany.

Vytvorenie sústavy osobitne chránených území NATURA 2000 (ďalej len sústava NATURA2000) je jednou z prioritných podmienok vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie v oblasti ochrany prírody. Vychádzajúc zo smerníc ES tvoria sústavu NATURA 2000 dva typy území:

- chránené vtáčie územia (Special Protection Areas - SPAs),
- územia európskeho významu (Special Areas of Conservation - SACs),

Na území obce sa nenachádzajú ani chránené vtáčie územia, ani územia európskeho významu, ani nezasahujú do nej žiadne tzv. Ramsarské lokality.

Na území obce Keč sa nachádza jeden potenciálny **biokoridor regionálneho významu**: potok Kvetníanka a viacero menších potenciálnych biocentier miestneho významu: napr. Kečské rybníky, prirodzený ekosystém Csurgó a ďalšie.

Podrobné zmapovanie a vyčlenenie týchto prvkov krajiny, ako aj stanovenie ekostabilizačných opatrení prispievajúcich k zvýšeniu ekologickej stability územia obce, bude predmetom Krajinného ekologického plánu obce, resp. Miestneho územného systému ekologickej stability.

ÚSES

Ekostabilizačné opatrenia predstavujú také opatrenia a také návrhy spôsobu využitia pôdy, ktoré priaznivo ovplyvňujú svoje bezprostredné okolie alebo zabraňujú potencionálnemu ohrozeniu krajinných prvkov. Návrh opatrení Miestneho územného systému ekologickej stability (M-ÚSES) bude podrobne opisovať ÚPN obce Keč.

Prevládajúcim spôsobom využitia pôdy v riešenom území je intenzívne poľnohospodárstvo, preto by aj najviac ekostabilizačných opatrení malo súvisieť s poľnohospodárskym spôsobom využitia územia.

2.3. Životné prostredie

Ovzdušie

V zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov sú prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania ovzdušia povinní dodržiavať určité emisné limity znečisťujúcich látok.

Na území obce Keč sa významný zdroj znečistenia ovzdušia nenachádza. Územie obce možno charakterizovať ako oblasť s relatívne málo znečisteným ovzduším. Za zdroj znečistenia sa považujú hlavne výfukové plyny motorových vozidiel v blízkosti dopravných komunikácií, pričom výrazným faktorom nie je počet, ale technický stav dopravných prostriedkov.

Súčasný trend v znečisťovaní ovzdušia je klesajúci a je spôsobený plynofikáciou obce a znížením spotreby palív. Plynofikáciou obce sa výrazne znížila zaťaženosť ovzdušia tuhými emisiami.

Čiastočným znečisťovateľom ovzdušia na území obce je poľnohospodárska výroba (zvýšenie podielu tuhých častíc vo vzduchu vo forme prachu, úletov a aplikácia umelých pesticídov), ďalej veterná erózia, preprava nekrytých prašných a sypkých materiálov, lokálne vykurovanie domácností (kúrenie tuhým palivom, príp. nevhodnými materiálmi).

Hluk a vibrácie

Na území obce Keč sa okrem motorových vozidiel a poľnohospodárskych strojov žiadne zdroje hluku nenachádzajú. Automobilová doprava je intenzívna predovšetkým na ceste tretej triedy č. III/51012.

Vzhľadom na vzdialenosť intravilánu od hlavných dopravných ťahov obec nie je vystavená výraznejším vibráciám spôsobených cestnou dopravou.

Seizmicita

Podľa STN 730036 - Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií, ležia okresy Levice a Veľký Krtíš a ich širšie okolie v seizmicky aktívnej oblasti s potenciálnym výskytom zemetrasení 5 - 6° makro seizmickej stupnice MSK-64. V rámci územia Slovenska ide o stredne hodnoty seizmického ohrozenia.

Radónové riziko

Žiarenie z prírodných zdrojov, uvádzané ako radónové riziko, patrí k stresovým faktorom, ktoré negatívne pôsobia na zdravotný stav obyvateľov regiónu.

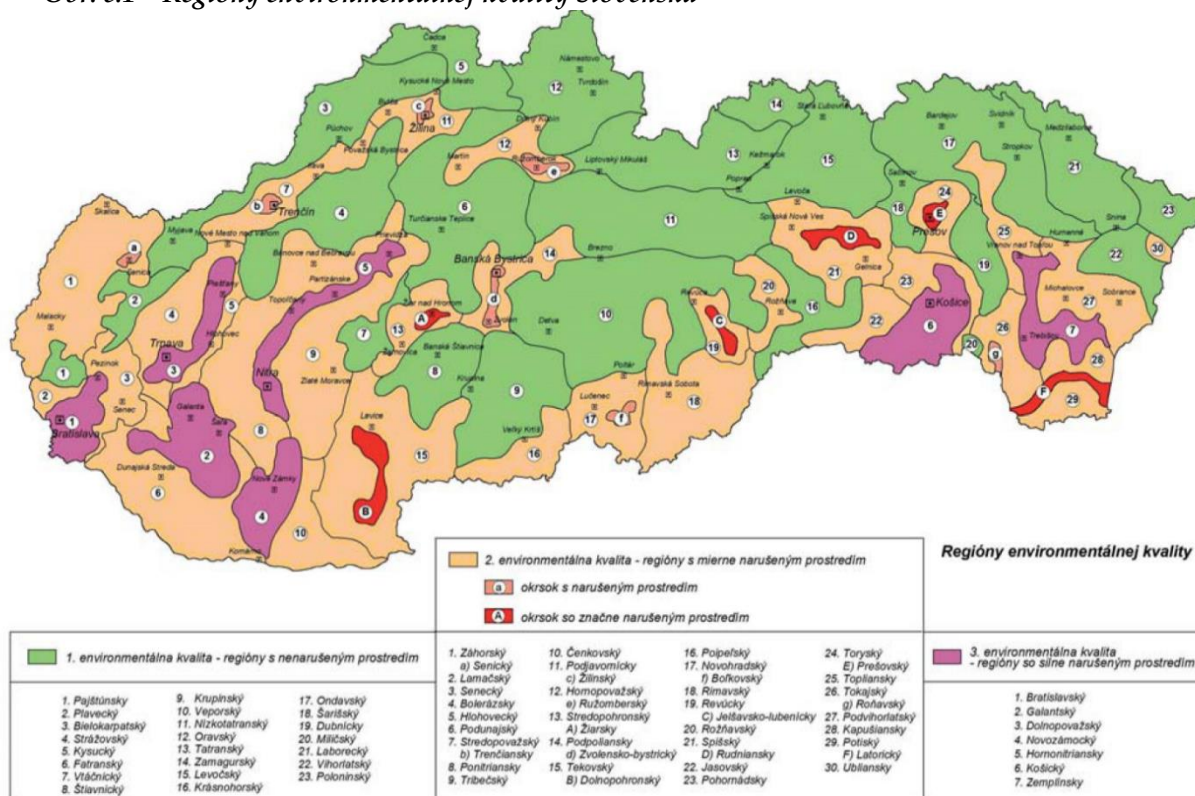
K najvýznamnejším zdrojom prírodného žiarenia patrí radón, ktorý je prítomný v stopových množstvách v horninách (horninové podložie budov, stavebný materiál) a je zdrojom radiácie predovšetkým v budovách a vo vode.

Zaujímavá oblasť v okrese Levice vykazuje nízke radónové riziko. V súvislosti s prevádzkou jadrovej elektrárne v Mochovciach vzniká možnosť jej vplyvu na rádioaktivitu v životnom prostredí a na ožiarenie obyvateľov – vzdialenosť tejto JE od obce Keč je 41 km.

Environmentálna regionalizácia

Environmentálna regionalizácia Slovenska predstavuje prierezový zdroj informácií o stave životného prostredia a odráža jeho diferencovaný stav v jednotlivých častiach Slovenska. Jednotlivé regióny vykazujú rôzny stav zaťaženia jednotlivých zložiek životného prostredia a v rôznej miere sa v nich uplatňujú rizikové faktory. Z hľadiska kvality životného prostredia patrí územie obce Keč do okrsku s mierne narušeným prostredím. Pod Levicami sa tiahne ale Dolnohronský región na dolnej hranici ktorého leží obec Keč, ktorý je okrskom so značne narušeným prostredím podľa výskumov a kategorizácie Slovenskej agentúry životného prostredia z r.2013.

Obr. č.1 – Regióny environmentálnej kvality Slovenska

Zdroj: SAŽP, 2013

Obec Keť sa v rámci ochrany prírody a životného prostredia riadi aj princípmi **Agendy 2030 pre trvalo udržateľný rozvoj**, ku ktorých implementácii sa prihlásila aj Slovenská republika v dokumente „*Východiská implementácie Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj*“ schválenom uznesením vlády č. 95/2016. Transformačnú silu Agendy 2030 predstavuje **17 cieľov udržateľného rozvoja (SDGs - Sustainable Development Goals)** rozpracovaných do 169 súvisiacich čiastkových cieľov. Integrovaný prvok sa v Agende prejavuje ako **prepojenie všetkých troch dimenzií udržateľného rozvoja: ekonomickej, sociálnej a environmentálnej**. Agenda 2030 nie je právne záväzná. Vyjadruje zámer krajín viesť ich rozvoj smerom k udržateľnosti a nastaviť ich národné politiky, stratégie a plánovanie tak, aby prispievali k dosiahnutiu globálnych cieľov

V domácich podmienkach rezort životného prostredia sústreďuje svoju pozornosť v dlhodobom horizonte na oblasti: **zmena klímy, voda, ochrana biodiverzity, ochrana a trvalo udržateľné využívanie prírodných zdrojov a nakladanie s odpadmi, trvalo udržateľná spotreba a výroba a to najmä s presahom na politiku obehového hospodárstva a zelený rast**.

Podobne sa obec pri svojej práci v ochrane životného prostredia vedie **Schému pre environmentálne manažérstvo a audit (EMAS)**, ktorý je dobrovoľným nástrojom Európskej únie vytvoreným pre organizácie, ktorý pomáha hodnotiť, riadiť a zlepšovať ich environmentálne správanie. Schéma EMAS ponúka systémový prístup k riešeniu problémov životného prostredia.

3. ĽUDSKÉ ZDROJE

3.1. Demografická situácia obce

Trvale bývajúce obyvateľstvo

Trvale bývajúce obyvateľstvo tvoria osoby, ktoré mali v okamihu rozhodujúceho sčítania trvalý pobyt na území SR, resp. v Ketí. Počet trvalo bývajúcich obyvateľov obce bol pri poslednom celosvetovom sčítaní obyvateľov (v roku 2011) 663, čo tvorilo 0,012 % všetkých obyvateľov Slovenskej republiky.

V Ketí podľa údajov k 31.12.2020 bývalo 567 obyvateľov. Podiel žien je o 8,64 % vyšší ako podiel mužov z celkového počtu občanov obce.

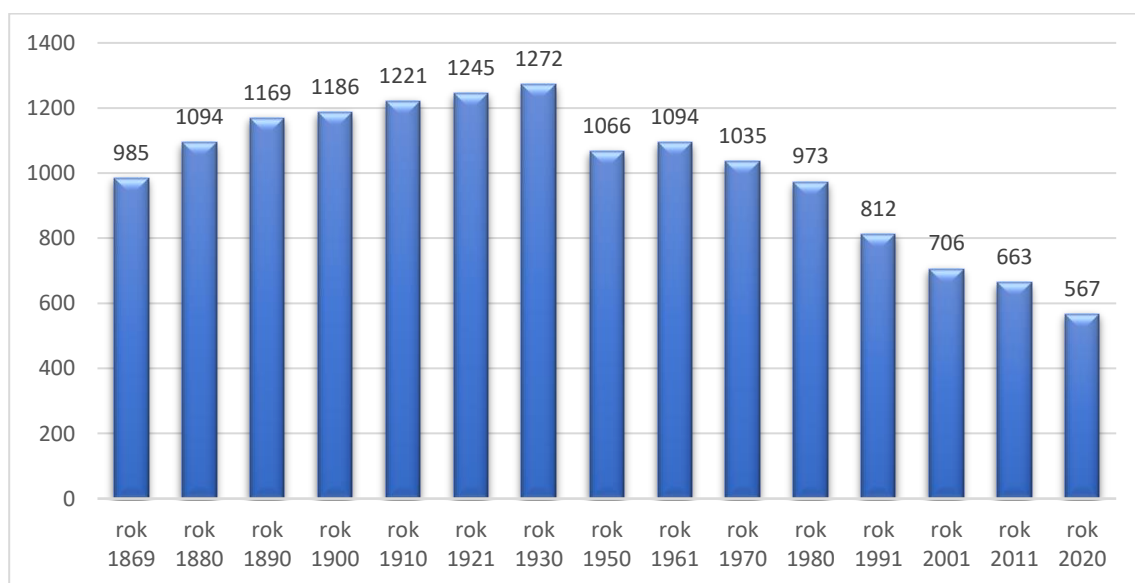
Index maskulinity je v obci 80,09 % (podiel mužov zo 100 žien), index feminity je 118,92 % (podiel žien zo 100 mužov), tzn., že v Ketí žije viac žien ako mužov.

Historický vývoj obyvateľstva obce Keť

Štatistické údaje o vývoji počtu obyvateľov obce sú dostupné od roku 1869. Údaje z predchádzajúcich rokov sú známe z rôznych súpisov obyvateľov, daňovníkov a iných listín.

Obdobie nárastu obce trvalo do roku 1930, kedy mala obec najväčší počet občanov v skúmanom 150 ročnom období. Po tomto roku nasleduje najskôr razantný, potom miernejší pokles, ktorý trvá až do súčasnosti.

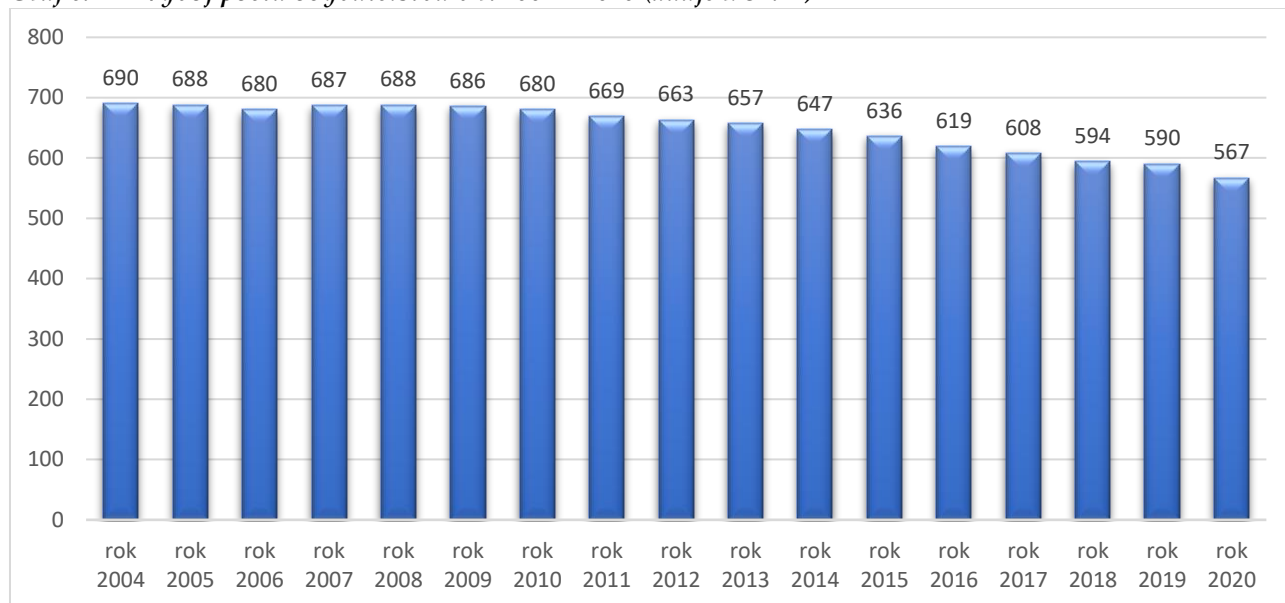
Graf č.1 – Historický vývoj počtu obyvateľov obce Keť

Zdroj: Štatistický úrad SR, internet, interné materiály obce, historické dokumenty, 2021

Podrobný záporný vývoj počtu obyvateľov obce v rokoch 2004 – 2020 znázorňuje graf č.2.

Graf č.2 – Vývoj počtu obyvateľstva v r. 2004 – 2020 (údaje k 31.12)

Zdroj: Štatistický úrad SR, internet, 2021

V posledných pätnástich rokoch stagnoval počet obyvateľov medzi 567 a 690. Najviac občanov žilo v obci v r. 2004, najmenej v r. 2020.

Graf vypovedá o stagnácii do roku 2008, kedy nastáva prevrat v tejto tendencii a počet občanov obce začína klesať.

Na základe vývoja počtu obyvateľov v posledných rokoch sa pre najbližšie roky predpokladá pokračovanie poklesu počtu občanov, spestrený s občasným nárastom hlavne mechanickým spôsobom – migráciou, vzhľadom na to, že celkový prírastok počtu občanov v uplynulých rokoch nespôsobil prirodzený prírastok, ale kladný rozdiel medzi prirodzeným prírastkom a migračným saldcom.

Pohyby obyvateľstva v rokoch 2010 - 2020

Z hľadiska prognózy ďalšieho vývoja počtu obyvateľov obce je nevyhnutné poznať jeho doterajší vývin, ktorý determinuje mechanický a prirodzený pohyb občanov obce.

Tab. č. 4 - Prirodzený pohyb obyvateľov v období rokov 2010 – 2020

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet narodených	5	6	7	3	3	3	2	4	3	2	4
Počet zomrelých	8	8	11	13	10	10	15	8	9	7	8
Prirodzený pohyb - prírastok/úbytok	-3	-2	-4	-10	-7	-7	-13	-4	-6	-5	-4

Tab. č.4 dokumentuje bilanciu prirodzeného pohybu občanov počas predchádzajúcich 10 rokov vyjadrenú rozdielom medzi počtom narodení a úmrtí. Tento ukazovateľ vykazuje v Keti neustále záporné hodnoty – môžeme hovoriť o trvalom prirodzenom úbytku obyvateľov obce.

Tab. č. 5 - Migračné saldo a celkový prírastok obyvateľstva

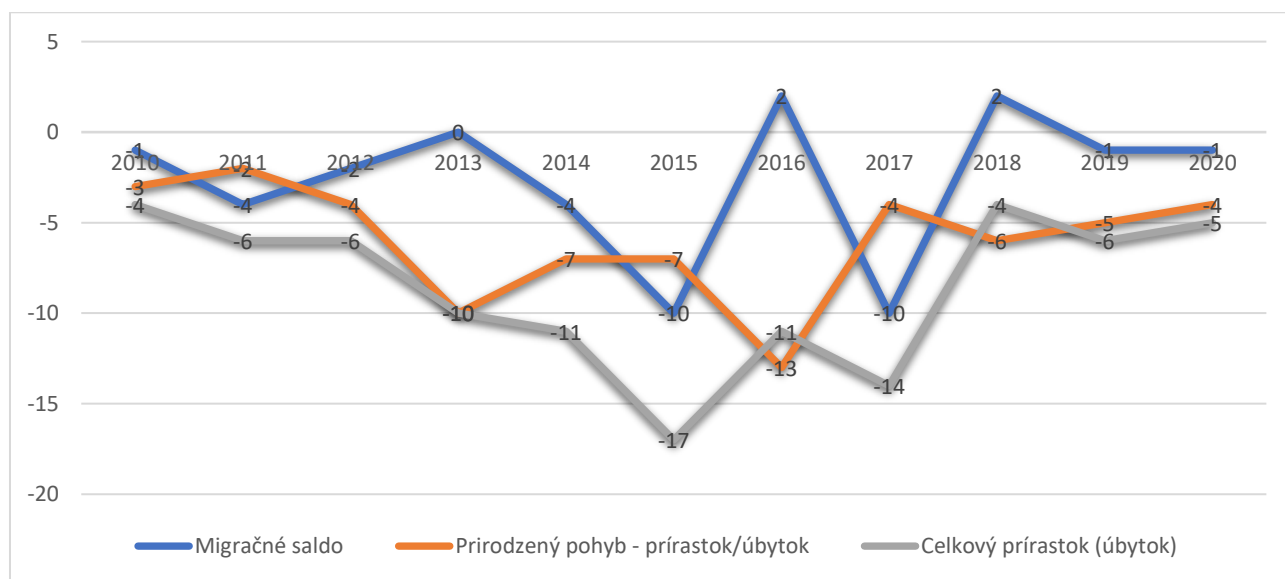
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Počet prihlásených	7	6	13	3	7	3	15	1	17	5	11
Počet odhlásených	8	10	15	3	11	13	13	11	15	6	12
Migračné saldo	-1	-4	-2	0	-4	-10	2	-10	2	-1	-1
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Celkový prírastok / úbytok	-4	-6	-6	-10	-11	-17	-11	-14	-4	-6	-5

Migračné saldo (bilancia mechanického pohybu obyvateľstva) sa v posledných 10 rokoch vyvíjalo nerovnomerne

Hodnota celkového prírastku (úbytku) obyvateľov obce ku koncu jednotlivých rokov závisí od vývoja prirodzeného prírastku a migračného salda.

Ako to dokumentuje tab. č. 5 a graf č.3, v obci Keč bol charakteristický celkový úbytok počtu obyvateľov. Rozdiel prirodzeného pohybu a migračného salda mala vždy záporné hodnoty – počet obyvateľov obce Keč ubúda.

Graf č.3 – Celkový prírastok (úbytok) obyvateľstva (2010 - 2020)

Prognóza vývoja počtu obyvateľov obce

Súčasný demografický profil obyvateľstva obce nevytvára možnosti výraznejšieho rastu počtu obyvateľov z prirodzených prírastkov. Občasný nárast počtu obyvateľov obce možné dosiahnuť migráciou, v prípade, že v posledných rokoch začatý trend sťahovania mestského obyvateľstva na vidiek pokračuje.

Sobáše a rozvody

V súčasnosti prevláda na Slovensku (ale aj v Európe) trend znižovania počtu sobášov.

Počet sobášov v obci Keč je veľmi nízky; údaje o rozvodoch svedčia o nízkom rozvodovosti (tab.č.6). V skúmanom jedenásťročnom intervale pripadalo v priemere na každý rok 2-3 svadby.

Tab. č.6 - Vývoj počtu sobášov a rozvodov v posledných 11 rokoch

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sobáše	5	0	2	0	1	3	2	3	6	2	4
Rozvody	1	1	0	2	0	1	2	1	3	1	2

Zdroj: ŠÚ SR, 2021, OcÚ

Dôvodom pre nižší počet sobášov je niekoľko. Predtým sa na uzatvorenie manželstva viazala možnosť získať byt. To dnes už neplatí. Ubúda aj tých, ktorí sa brať musia.

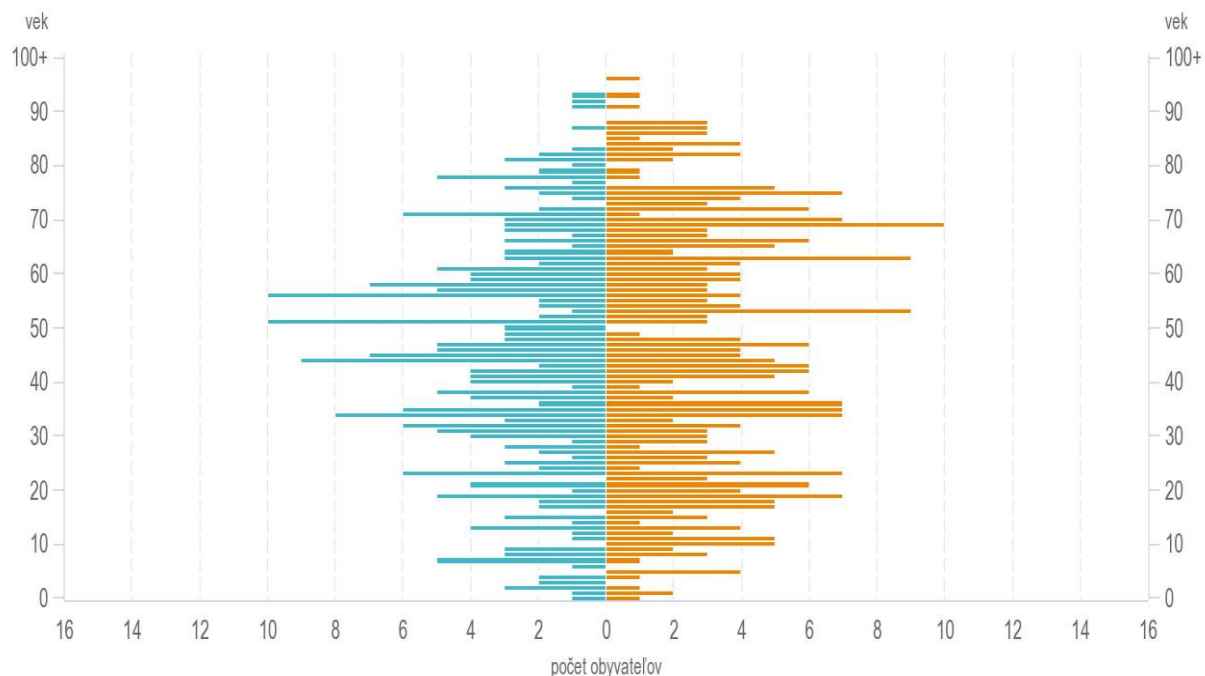
Zvýšila sa aj dolná hranica veku, v ktorom sa prvé manželstvo uzatvára. Mladí ľudia dlhšie študujú, cestujú a budujú si kariéru, sporia na kúpu bytu; svadba, ktorá je pre mnohých úzko spojená s rodičovstvom, sa odkladá na neskôr a manželstvo sa uzatvára často len v prípade narodenia dieťaťa.

Ďalším dôvodom pre nízky počet sobášov (ale aj nízkeho počtu rozvodov) je nezáväzné spolužitie v nemanželskom zväzku (ako druh a družka), ktoré sa v poslednej dobe stáva čím ďalej tým viac obľúbeným medzi pármami.

Veková štruktúra obyvateľstva

Vo vekovej štruktúre obyvateľstva obce Keč pretrvávajú v dôsledku nízkeho počtu novorodencov a dlhodobého záporného salda prirodzeného prírastku proces jeho starnutia. Pozoruhodný je počet obyvateľov vo veku nad 65 rokov v obci – žien, z ktorých je v obci celkovo viac ako mužov. V porovnaní s rokom 1991 sa k roku 2019 znížil podiel občanov v predproduktívnom veku o 5,8 %. Podiel občanov v produktívnom veku sa za tridsať rokov zvýšil o 15,4%. Podiel občanov v poproduktívnom veku sa znížil o 9,6 %.

Graf č.4 - Veková štruktúra obyvateľstva podľa pohlavia vyjadrená vekovou pyramídou (2019)

Zdroj: ŠÚ SR, 2021

Veková pyramída obyvateľstva obce Keč má výrazne zúženú základňu, je to regresívny typ vekovej štruktúry, ktorý poukazuje na nízky počet narodených a tým zmenšujúci sa podiel detí na celkovej populácii.

Z grafu je zrejmé, že v obci sú najpočetnejšími vekovými kategóriami skupiny obyvateľov nad 50 rokov (muži) a nad 70 rokov (ženy).

Najmenšie zastúpenie má skupina mužov vo veku nad 85 rokov. Graf dokumentuje postupné starnutie obyvateľstva obce, pričom sa postupom času ešte viac prejaví pokles počtu narodených detí v základni pyramídy a súčasne sa do poproduktívneho veku začnú posúvať generácie narodené v šesťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia.

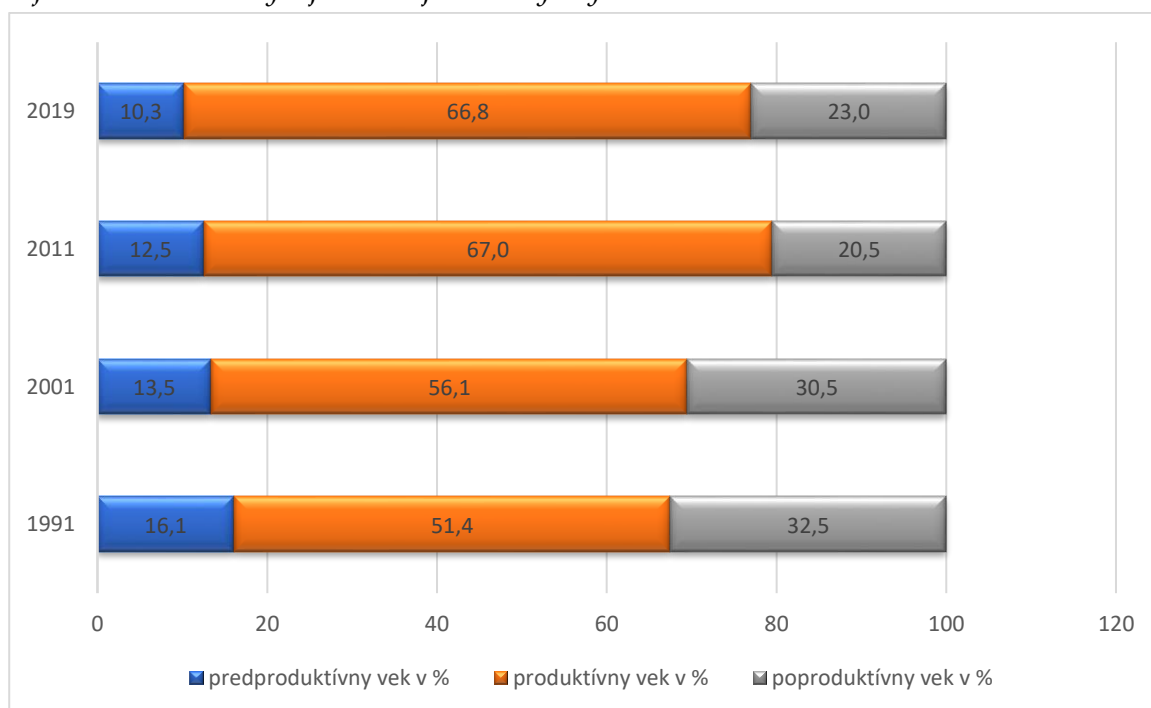
Podiel obyvateľov obce Keč v pred-, produktívnom a poproduktívnom veku z celkového počtu trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12.2019 znázorňuje tabuľka č.5.

Tab. č.7 – Bývajúce obyvateľstvo v pred-, produktívnom a poproduktívnom veku (rok 2019)

Rok	Predproduktívny vek v %	Produktívny vek v %	Poproduktívny vek v %
2020	10,27	66,78	22,95

Najväčšie zastúpenie majú občania v produktívnom veku, najmenšie obyvatelia v predproduktívnom veku.

Graf č.5 - Porovnanie vývoja vekovej štruktúry obyvateľstva

Zdroj: tab.č.7 a graf č.5: ŠÚ SR, 2020

Na základe grafu č.5 môžeme konštatovať, že sa veková štruktúra obyvateľstva za posledných 30 rokov výrazne zmenila v prospech obyvateľov v produktívnom veku. Jedným z dôvodov na zvýšenie podielu občanov v produktívnom veku je zvýšenie hranice dôchodkového veku po roku 2001 - niektorí občania sa z kategórie poproduktívnej presunuli do kategórie produktívnej. Tým pádom zaznamenáva podiel občanov v dôchodkovom veku po roku 2001 pokles.

Podiel občanov v predproduktívnom veku od r. 1991 klesá. Zmenšovanie podielu mladej generácie a zvyšovanie podielu starších vekových skupín obyvateľstva (zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva) má za následok pokles reprodukčných schopností populácie.

O reprodukčnej vitalite obyvateľstva vypovedá *Index vitality* (I_v) vyjadrený pomerom predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva. I_v mala v roku 2019 v Keťi hodnotu 44,75. To znamená, že podiel občanov predproduktívnom veku tvorí 44,75 % občanov poproduktívnom veku, čo svedčí o výrazne regresívnom populácii.

Index starnutia (I_s) vyjadruje počet osôb poproduktívneho veku pripadajúci na sto osôb v predproduktívnom veku. V roku 2019 bola jeho hodnota 223,47 % čo znamená, že občania v poproduktívnom veku tvoria 223,47 % občanov v predproduktívnom veku, teda je ich dvakrát toľko. Je to dosť väčší podiel ako v r.2011 – vtedy bol počet občanov v poproduktívnom veku vyšší o 1,6-krát ako skupina osôb v predproduktívnom veku.

Tab. č.8 - Vývoj indexu vitality, starnutia a ekonomického zaťaženia

Rok	Index vitality	Index starnutia	Index ekonomického zaťaženia osôb	Index ekonomickej závislosti mladých ľudí	Index ekonomickej závislosti starých ľudí
1991	49,54	201,86	94,55	31,32	63,23
2001	44,14	226,54	78,32	23,98	54,33
2011	61,04	163,82	49,32	18,69	30,63
2019	44,75	223,47	49,75	15,38	34,37

Zdroj: Vlastné výpočty autorky, 2021

Index ekonomického zaťaženia (I_{ez}) vyjadruje akým podielom v populácii je zaťažená produktívna zložka obyvateľstva neproduktívnou. Hodnota indexu mala v r. 1991 – 2020 klesajúcu tendenciu, čo svedčí o postupnom znižovaní zaťaženia obyvateľov v produktívnom veku občanmi nepracujúcimi, resp. ekonomicky neaktívnymi.

Index ekonomickej závislosti mladých ľudí – vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0 – 14 rokov) na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov).

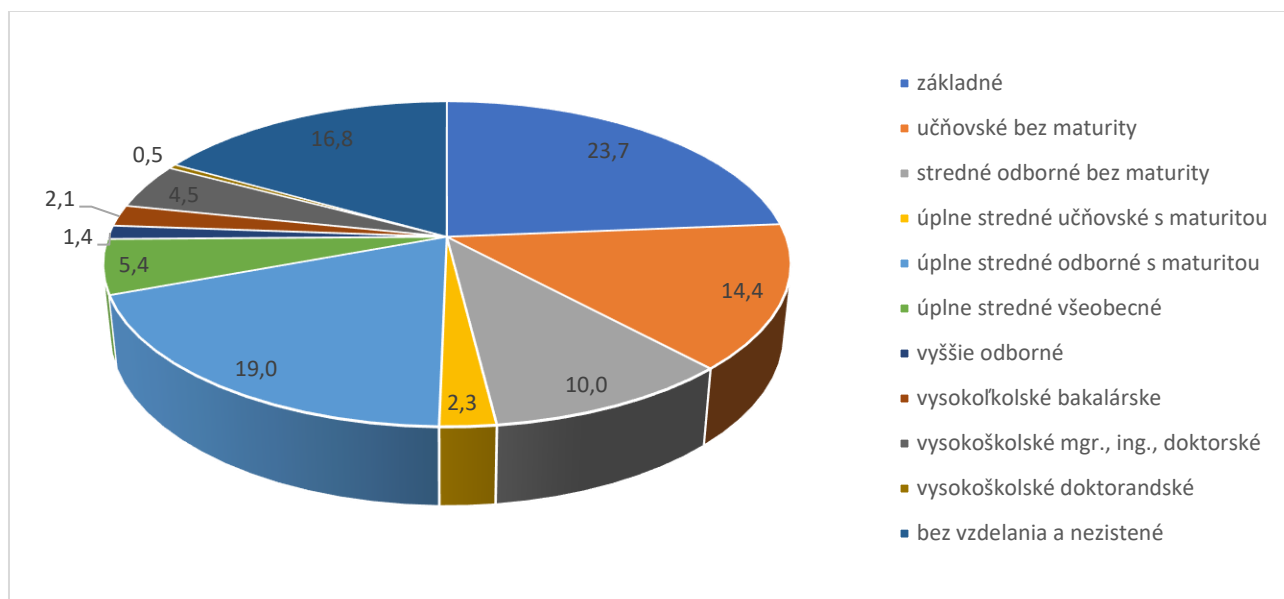
Index ekonomickej závislosti starých ľudí – vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov).

3.2. Vzdelávanie, vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vzdelanostná úroveň obyvateľstva má pre ďalší rozvoj obce zásadný význam. Vzdelanostnú štruktúru obyvateľov obce Keť v roku 2011 znázorňuje graf č.6, z ktorého vyplýva, že najväčšiu časť obyvateľstva tvoria osoby, ktoré majú základné vzdelanie (23,7%).

Stredné odborné učilište alebo stredné odborné vzdelanie bez maturity má 24,4 % obyvateľov. Maturitu má 26,7 % obyvateľov obce (z toho gymnázium skončilo 5,4%). Podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním je pomerne vysoký: 8,5%. Oproti roku 2001 tento podiel výrazne narástol (z 3,1 % na 8,5%).

Graf č.6 - Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva podľa posledného sčítania obyvateľov (2011) v %

Zdroj: SODB 2011

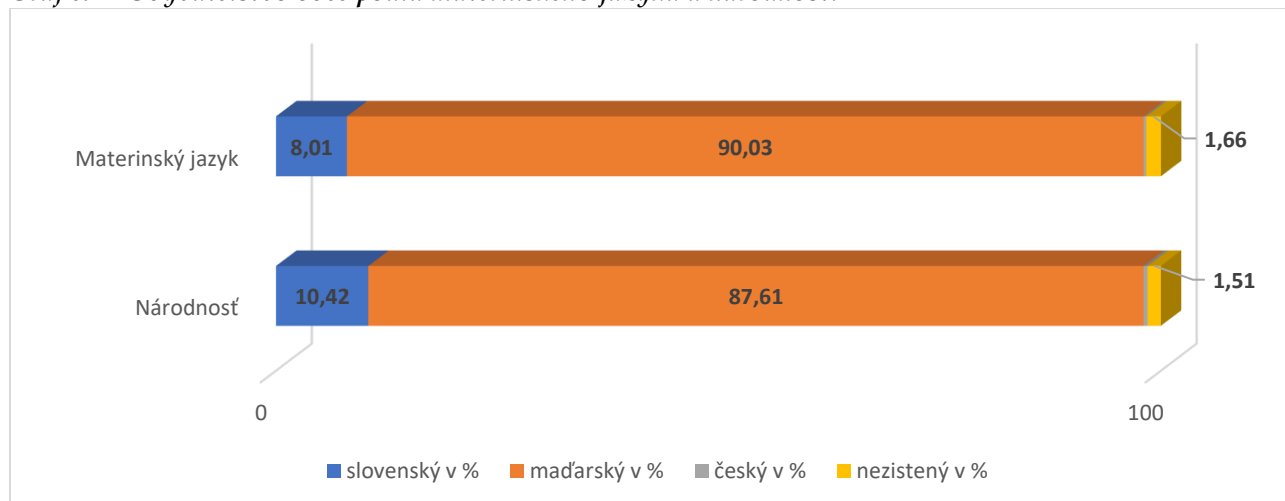
Takáto vzdelanostná štruktúra je typická pre väčšinu menších vidieckych obcí v tomto regióne, pričom platí, že základné vzdelanie majú hlavne občania v dôchodkovom veku, čo súvisí s tým, že v čase ich detstva nebol na území SR rozvinutý systém stredných škôl a rodiny žili hlavne z poľnohospodárstva – práce na poli vyžadovali viac pomocných rúk ako vyškolených hláv. Vyšší podiel absolventov odborných stredných škôl poukazuje na dostatočný odborný potenciál v obci.

3.3. Vierovyznanie a národnostné zloženie

Národnosťou sa rozumie príslušnosť osoby k národu, národnostnej či etnickej menšine. Pre určenie národnosti nie je rozhodujúca materinská reč, alebo ktorú občan prevažne používa a lebo lepšie ovláda, ale jeho vlastné rozhodnutie o príslušnosti k národu, národnostnej či etnickej menšine. Z toho vyplýva, že štruktúra obyvateľov obce podľa národnosti a materinského jazyka nemusí byť rovnaká.

Túto situáciu znázorňuje graf č.7, v ktorom je uvedené porovnanie štruktúry obyvateľov obce podľa toho, ku ktorej národnosti a materinskému jazyku sa prihlásili.

Graf č.7 - Obyvateľstvo obce podľa materinského jazyka a národnosti

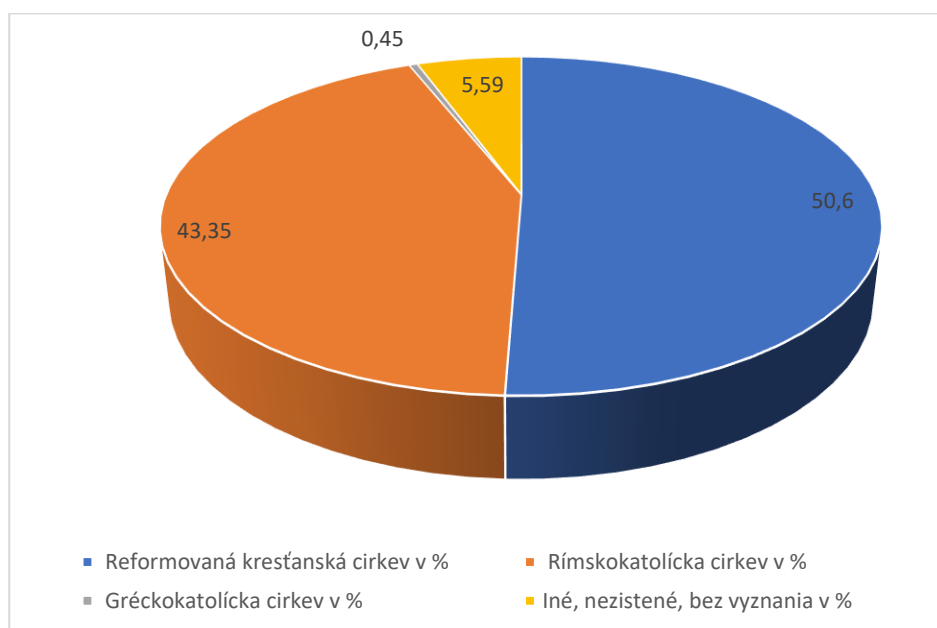
Zdroj: SODB 2011

Čo sa týka národnostného zloženia obce, Keť je takmer homogénnou dedinou s výrazne prevažujúcim počtom obyvateľov hlásiacich sa k maďarskej národnosti (87,61 %). Druhou národnosťou je slovenská, ku ktorej sa prihlásila 10,42% občanov. Ostatné národnosti majú v obci nepatrné zastúpenie. V Ketí rómska komunita nežije.

Štruktúra obyvateľov obce Keť podľa materinského jazyka je podobná štruktúre obyvateľov obce podľa národnosti, nie sú však zhodné.

Z grafu č.7 je zrejmé, že nie všetci občania, ktorí sa prihlásili k slovenskej národnosti, majú aj materinský jazyk slovenský. Slovenský materinský jazyk uviedlo o 2,41 % menej občanov obce, ako slovenskú národnosť. Presne opačne je to v prípade maďarského materinského jazyka, ktorý má o 2,42 % viac obyvateľov ako je občanov hlásiacich sa k maďarskej národnosti.

Graf č.8 - Bývajúce obyvateľstvo obce podľa vierovyznania

Zdroj: SODB 2011

Ako to dokumentuje graf č.8, obec Keť je z hľadiska vierovyznania takmer vyrovnaná. Polovica občanov sa hlási k reformovanej cirkvi (50,6 %), rímskokatolícka cirkev má 43,35 % - né zastúpenie – je druhou najväčšou cirkvou v obci. K ostatným vierovyznaniam sa obyvatelia nehlásili – okrem gréckokatolíckej cirkvi. Bez vyznania, resp. nemohlo byť náboženské vyznanie zistené u 5,6% obyvateľov obce.

4. KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ ZDROJE

4.1. Pamiatky a tradície, kultúrny život

Obec Keť žila vždy veľmi čulým kultúrnym životom – miestna organizácia Csemadoku sa od jej vzniku veľmi aktívne organizovala miestny kultúrny život a môže sa popýšiť s peknými výsledkami. Estrádny program sa organizoval aj dvakrát do roka, pravidelné boli piesňové večere, súťaže „Kto čo vie?“. Pri Csemadoku pracoval v 50-tych a 60-tych rokoch 20. st. najlepší divadelný krúžok okolia, ktorý sa pravidelne predstavil s rôznymi činohrami, neskôr estrádnym programom. Po ukončení činnosti divadelného krúžku vznikol nemenej úspešný spevácky zbor Pacsirta.

Aj dodnes sú počas celého roka organizované pravidelné kultúrno – spoločenské podujatia, ako sú napr.: plesy, výročné schôdze miestnych organizácií, estrádny program spojený s vystúpením detí a školákov, ochutnávka mladého vína, pamätný deň 15. marca, deň matiek, deň detí, obecný deň, oslavuje sa príchod Mikuláša, divadelné predstavenia, deň dôchodcov, stretnutia so spisovateľmi a pod. V obci sa tradičné hody konali v polovici októbra, neskôr na tretiu nedeľu po Turíc.

Centrom kultúrneho a spoločenského života obce je dom kultúry. KD je miestom nacvičovania speváckeho zboru Pacsirta, miestom na plesy, kultúrne podujatia, divadelné predstavenia a pod.

Šport sa v obci Keť vždy tešilo veľkej popularite. Oblúbený bol nielen futbal, ale aj stolný tenis. Začiatkom 90-tych rokov 20.st. hralo futbalové mužstvo obce Keť v okresnej lige a TJ mala aj mužstvo žiakov a dorastencov. V súčasnosti obec reprezentuje Telovýchovná jednota Meteor, ktorá má zriadené A mužstvo, t.j. mužstvo dospelých futbalistov, ktoré hrá v VII. lige. Podobne je v obci aktívne skupina hráčov dartsu. V roku 2020 bolo odovzdané do užívania nové multifunkčné ihrisko s umelým trávnikom.

Obec Keť má dostatočný priestorový potenciál na usporiadanie kultúrno – spoločenských a športových aktivít (disponuje s dobre udržiavaným trávnatým ihriskom, športovým domom, priestraným kultúrnym domom s veľkou sálou a dvomi menšími, obecnou knižnicou a ľudovým domom).

Obecná knižnica sa nachádza v budove bývalého obecného úradu. Knižný fond pozostáva z 3 000 exemplárov krásnej a odbornej literatúry. Knižnica má zapísaných čitateľov nie len z obce, ale aj z okolitých obcí; ich väčšina patrí k mladej generácii; v knižnici je možné využitie internetu. Knižnica okrem vypožičiavania kníh organizuje aj stretnutia so spisovateľmi.

Ľudový dom bol vytvorený dobrovoľníckou činnosťou miestneho Csemadoku a je živým miestom prezentácie miestnych tradícií, spôsobu života predkov obce, regionálnych festivalov.

Podobne je obec bohatá na zručných ľudí a remeselníkov – venujú sa napr. pleteniu košíkov, ručným prácam, háčkovaniu, výrobe metiel, pečeniu grilážových tort a cukrárenských výrobkov a pod. V Keťi existovalo v minulosti aj mnoho iných remesiel, ako kováčstvo, tesárstvo.

Kultúrno-historické pamiatky

Reformovaný kostol – prvýkrát postavený v r.1785, znovupostavený v r. 1963 – 64, exteriér rekonštruovaný v r. 2007 – 2008.

Rímskokatolícky kostol – prvýkrát postavený v r. 1885, znovupostavený v r. 1963 – 64, interiér a exteriér zrekonštruovaný v r. 2006 – 2007.

Pomník odvolčeným Židom – postavený pri príležitosti 700. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

Pomník padlým nemeckým hrdinom – postavený pri príležitosti 700. výročia prvej písomnej zmienky o obci.

Pomník padlým v 1. a 2.sv. vojne – postavený v r. 1930 z dobrovoľných donácií miestnych obyvateľov. mená padlých v druhej svetovej vojne dali vyryť príbuzní obetí.

4 prícestné kríže, 1 kríž v r.k. cintoríne a 1 kríž pri rímskokatolíckom kostole.

Významní rodáci obce

Lajos Bohák, zakladateľ najslávnejšej cimbalovej dielne 20. st. sa narodil dňa 6.8.1870 v Keťi. Podľa neho je pomenovaný najdokonalejší cimbal Bohák používaný všade po svete.

4.2. Verejnoprospešné organizácie

Význam verejnoprospešných organizácií, ich služieb a prínos dobrovoľníckej práce je v živote komunity veľký – vzhľadom na skutočnosť, že štát nemá v silách vyriešiť všetky problémy v sociálnej sfére a uspokojiť všetky potreby obyvateľov. Za všeobecne prospešné služby sa považuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti, poskytovanie sociálnej pomoci a humanitárna starostlivosť, tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt, ochrana ľudských práv a základných slobôd, vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry, výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby, služby na podporu regionálneho rozvoja zamestnanosti.

V obci Keť pôsobia nasledovné verejnoprospešné organizácie:

- Poľovnícke združenie Balkán má 7 členov, do ich činnosti patrí: starostlivosť o divú zver v k.ú. obce, o poľovnícke revíry, zabezpečenie výkonu práce poľovníctva.
- Telovýchovná jednota METEOR – má 70 členov, jej cieľom je futbalová reprezentácia obce.
- Združenie maďarských rodičov na Slovensku - ZO Keť má 20 členov, cieľom združenia je ochrana záujmov školy a detí, spolupráca s pedagógmi základnej školy.
- ZO CSEMADOK – u bola založená v roku 1955 s cieľom organizovania kultúrnych a spoločenských programov pre členov, uchovávanie a šírenie hodnôt maďarskej (ľudovej) kultúry, tradícií. Má 120 členov. Pri organizácii pôsobí Spevácky zbor Pacsirta, ktorá vznikla v r. 1976. Zbor má 15 členov, svojimi vystúpeniami prispieva k šíreniu a prezentácii maďarských ľudových a moderných piesní nielen v okolitom regióne, ale aj v Maďarsku.
- ZO Slovenského zväzu telesne postihnutých – bola založená v 50-tych rokoch 20.st. V súčasnosti má 55 členov, cieľom zväzu je ochrana záujmov telesne postihnutých občanov obce
- ZO Zväzu záhradkárov vznikla v r. 1970 s cieľom ochrany záujmov záhradkárov a stráženia vinogradov. Zväz má 20 členov.
- Spoločne pre obec Keť – Közösen Kétyért – občianske združenie. Má 8 členov.

Na základe uvedených je viac ako jedna tretina obyvateľstva členom nejakej neziskovej organizácie

Zastúpenie majú dve historické cirkvi: Reformovaná kresťanská cirkev – cirkevný zbor Keť, Rímskokatolícka cirkev – cirkevný zbor Keť. Vlastného zvoleného farára má len reformovaná cirkev, na rímskokatolíckej omši slúži duchovný zo susednej obce. Reformovaná cirkev má 10-členný cirkevný spevácky zbor.

Obec Keť je členom viacerých združení:

- Občianske združenie Dolnohronské rozvojové partnerstvo – verejno-súkromné partnerstvo
- Ister-Granum EGTC
- Združenie miest a obcí Slovenska

Obec Keť udržiava oficiálne priateľské vzťahy aj s inými zahraničnými obcami. V roku 1997 uzatvorili obce Keť a maďarský Kéty družobnú zmluvu na znak vzájomnej spolupráce v oblasti samosprávy, školstva a kultúry. Podobné vzťahy pestuje Keť s obcou Lázi, s ktorou sa spolupráca písomne ukotvila v r. 1996. Aktívne kontakty má obec aj s mestečkom Diósd.

5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ, TECHNICKÁ A SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA

5.1. Bývanie a bytový fond

Výstavba domov v uplynulých 25 rokoch sa oproti predchádzajúcich 25 rokov znížila na veľmi nízku úroveň. Realizuje sa rekonštrukcia existujúcich stavieb, úpravy starších domov.

Počas poslednom sčítaní obyvateľov, domov a bytov tvoril bytový fond obce 327 domov (z toho 232 obývaných a 95 neobývaných) a 240 bytov.

Všetky domy sú v súkromnom vlastníctve.

20,12 % bytového fondu bola postavená pred rokom 1945. Vek domu sa nepodarilo zistiť u 27,86 % domov.

Tab. č.9 - Výstavba bytov podľa obývanosti budovy

Obdobie výstavby bytov (Spolu)	pred r.1919	1919 - 1945	1946 - 1960	1961 - 1970	1971 - 1980	1981 - 1990	1991 - 2000	2001 - 2005	2006 a neskôr	Nezistené
323	32	33	45	55	41	20	4	2	1	90
v %	9,91	10,22	13,93	17,03	12,69	6,19	1,24	0,62	0,31	27,86

Zdroj: SODB, 2011

Čo sa týka materiálu nosných múrov obývaných rodinných domov, väčšinou sú postavené z tehál alebo kameňa; domy pred r. 1945 sa postavili z tehál z nepálennej hliny. Domy postavené z nepálených tehál sa postupne vytrácajú z obce.

V r.2010 bola odovzdaná bytovka s 8-mi bytmi. Z toho 2 byty sú dvojizbové, 6 bytov je trojizbových.

5.2. Základná a technická infraštruktúra

Miestne komunikácie

Stredom intravilánu obce Keť prechádza cesta č. III/51012, ktorá tvorí jeho hlavnú komunikačnú os. Táto cesta III. triedy, ktorá prechádza obcou v celkovej dĺžke 3 km, tvorí hlavnú ulicu obce a je zároveň prepojením štátnej cesty č.I/76 a obce Keť. Cesta č. III/51012 prepája Keť s Levicami, Nitrou, na druhej strane so Želiezovcami, Štúrovom a Budapešťou.

Chodníky sú vybudované pozdĺž celej dĺžky pravej strany cesty. Obnovené boli v roku 2010.

Odvodnenie hlavnej komunikácie je riešené do priľahlej zelene alebo rigolov.

Cesta č. III/51012 je charakterizovaná ako zberná komunikácia. Komunikácie, ktoré sa nachádzajú v intraviláne sú vedené ako obslužné a prístupové.

Na túto komunikačnú kostru sú napojené miestne komunikácie. Všetky tieto komunikácie majú živičný kryt. Nedostatkmi miestnych komunikácií je ich zaostávajúce šírkové usporiadanie a čiastočne vybudované chodníky pozdĺž ciest (chodníky sú vybudované okrem hlavnej ulice obce ešte v tzv. novej ulici). Odvodnenie miestnych komunikácií je riešené do priľahlej zelene alebo priekop.

Celková dĺžka cestnej siete je 6,1 km.

Cyklistické trasy v obci nie sú rozvinuté. Parkovacie plochy sa v obci nachádzajú pred futbalovým ihriskom, pred poštou, pri bytovom dome, pri obchodoch a pri cintoríne.

Hromadná doprava

V danom území sa uplatňuje všeobecný trend uprednostňovania individuálnej autovej dopravy pred hromadnou prepravou osôb.

V obci sú pozdĺž komunikácie č. III/51012 vybudované tri autobusové zastávky. Autobusová doprava zabezpečuje spojenie obce s okolitými obcami a mestami Levice, Štúrovo a Želiezovce. Prepravu osôb na týchto linkách zabezpečuje dopravný závod SAD Nové Zámky, a.s.

Čakárne na hornom a dolnom konci dediny boli modernizované, rekonštruované v predchádzajúcich rokoch.

Zásobovanie pitnou vodou a odpadové vody

Pitná voda je nevyhnutná potreba pre život ľudí a fungovanie celej spoločnosti. Miestne zdroje pitnej vody na území obce sa postupne stanú nedostatočnými pre ich obmedzenú kapacitu a nepoužiteľné z dôvodu ich znečistenia samotnou ľudskou činnosťou.

Zásobovanie obyvateľstva nezávadnou pitnou vodou z verejného vodovodu v obci Keť je vyriešené – obec bola napojená na verejný vodovod, ktorý sa postupne budoval v rokoch 1998 - 2008. Dĺžka vodovodu je 10 km, vodným zdrojom je Gabčíkovo.

Obec Keť v súčasnosti nie je zásobovaná úžitkovou vodou.

Na území obce nie je vybudovaná splašková verejná kanalizačná sieť.

Splaškové odpadové vody z vybavenosti sú zväčša tiež zachytávané do žump.

Zrážkové vody sú zväčša zachytávané do rigolov pozdĺž komunikácií s odvedením do voľného terénu, kde postupne vsakujú resp. do jestvujúcich vodných tokov.

Komplexné odvádzanie a čistenie splaškových a odpadových vôd t.č. v obci nie je vyriešené, odpadová voda z jednotlivých objektov na území obce je odvedená do miestnych žump a septikov, ktoré by mali byť nepriepustné a pravidelne vyvážané, čo nie je možné skonštatovať pre všetky žumpy – je pravdepodobné, že vo viacerých prípadoch dochádza k úniku splaškových vôd do podlažia, čo má za následok zhoršenie kvality životného prostredia, znečistenie podzemných vôd, teda aj jestvujúcich zdrojov pitnej vody.

Na území obce Keť je naprojektovaná verejná kanalizačná sieť, spoločná s okolitými obcami. Čistenie odpadových vôd v Keti je naplánované na samostatnej čistiarni obce. Ráta sa aj s druhou alternatívou – využitím spoločnej čistiarne odpadových vôd, ktorá sa chystá v obci Farná.

Miestny rozhlas

Miestny rozhlas je najmasovejším a najrýchlejším komunikačným prostriedkom v obci. Obecný rozhlas funguje v Keti na základe drôtových rozvodov, pozostáva z rozhlasových rozvodov, železných stĺpov a reproduktorov s príslušenstvom. Všetky prvky verejného rozhlasu okrem ústredne sú zastarané, potrebujú postupnú obnovu a rekonštrukciu.

Telekomunikačná sieť

Telefonizácia sídla Keť je zabezpečená prostredníctvom centrálnej telefónnej ústredne. Cez obec prechádza popri ceste č. III/51012 diaľkový kábel, ktorý spája RO Levice.

Mobilná telekomunikačná sieť

Územie obce Keť je pokryté signálom štyroch mobilných operátorov, ponúkajúcich svoje služby na slovenskom trhu (Telekom, Orange, O2 Slovakia, 4ka). Operátory neposkytujú len jednoduché volanie mobilným telefónom, ale taktiež informačné služby, 4G služby, finančné služby, rýchly internet, roamingový prenos dát, digitálnu televíziu, videohovory, pevnú linku.

Internet

V obci Keť je zavedený vysokorýchlostný internet prostredníctvom mikrovlnného pripojenia – vysielacie sú umiestnené na stožiaroch pri futbalovom ihrisku, na ktoré je napojená väčšina užívateľov. Plánuje sa vybudovanie širokopásmového internetu prostredníctvom optického kábla.

Po celej obci je prístupné bezdrôtové pripojenie na internet vďaka iniciatívy EÚ WiFi4EU.

Elektrická energia

Elektrická energia je pre ľudskú činnosť najviac vyhovujúca a univerzálna forma energie. Elektrina je v bežných domácnostiach rôzne využitá pre hlavné technológie ako je osvetlenie, ohrev vody, vykurovanie a prevádzka elektrospotrebičov.

Elektrickú energiu na Slovensku vyrábajú Slovenské elektrárne, a.s.; pre tento región je elektrina vyrobená v JE Mochovce. Distribúciu elektrickej energie do odberných miest obce zabezpečuje Západoslovenská distribučná, a.s. prostredníctvom distribučnej sústavy. Aktuálne sadzby elektriny sú dostupné na webovej stránke ZSE. Vedenie elektrickej energie je vzdušné, na dvoch úsekoch podzemné káblové.

Obec Keč je plná elektrizovaná. Jednotlivé objekty nemajú jednotný stupeň elektrizácie a sú rozdelené podľa jednotlivých spôsobov odberu na stupne elektrizácie. Na území obce sa nenachádzajú okrem štyroch lokálnych transformátorov žiadne iné technické zariadenia na transformáciu, resp. výrobu elektrickej energie. V obci nikto nemá vlastnú trafostanicu.

Teplo

Obec Keč nie je zásobovaná teplom z centrálnych výhrevní a kotolní – na území obce sú objekty zásobované teplom z vlastných zdrojov – lokálnych domových kotolní na báze zemného plynu alebo tuhých palív; v niektorých domácnostiach sa vykuruje elektrickou energiou.

Zemný plyn

Zemný plyn je prírodný horľavý plyn využívaný ako významné plynné fosílné palivo. Vďaka tomu, že obsahuje predovšetkým metán, má v porovnaní s ostatnými fosílnymi palivami pri spaľovaní najmenší podiel CO₂ na jednotku uvoľnenej energie. Je preto považovaný za ekologické palivo napriek tomu, že v atmosfére taktiež prispieva k spôsobovaniu skleníkového efektu.

Zemný plyn je v obciach v prevažnej miere využívaný na vykurovanie, varenie a ohrev vody. Systémom vysokotlakových plynovodov sa zemný plyn dopravuje do jednotlivých plynofikovaných obcí, kde sa na regulačných staniciach zníži jeho tlak a následne sa distribuuje do nízkotlakových rozvodov obcí. Regulačná stanica plynu pre obec Keč sa nachádza pri obci Kuraľany. Rozvody zemného plynu na území obce Keč sú uložené pod zemou pozdĺž uličnej siete. Dĺžka plynovodu je 6 km.

Dodávku zemného plynu zabezpečuje Slovenský plynárenský priemysel, a.s. Bratislava, odštepný závod Nitra. Montáž hlavného rozvodu plynu a prípojok jednotlivých domácností bola dokončená v roku 2000.

Verejné osvetlenie

Verejné osvetlenie je jednou z hlavných podmienok zaistenia bezpečnosti cestnej premávky a občanov v obci.

Verejné osvetlenie bolo v obci Keč vybudované v rokoch 1970 – 72 a modernizované v r. 2015. Pozostáva z 90 osvetľovacích telies s LED technológiou namontovaných na betónové, miestami na drevené stĺpy.

Obnoviteľné a alternatívne zdroje energie

Obnoviteľné zdroje energie (OZE) sú schopné plne nahradiť fosílna palivá a pokryť spotrebu všetkých druhov energie v každej krajine sveta. Sú ekologické, neznečisťujú prostredie, ani zdravie ľudí; ich význam s rapidným znižovaním zásob fosílnych palív výrazne narastá. Základom všetkých OZE (biomasa, veterná, slnečná, vodná energia, energia morských vln) je slnečná aktivita, základom geotermálnej energie je teplota jadra Zeme. V súčasnosti sa tieto zdroje energie v obci Keč nevyužívajú.

5.3. Sociálna infraštruktúra

5.3.1 Sociálne a zdravotné služby

Význam sociálnych služieb je dôležitý nielen vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

V súčasnej dobe je poskytovanie sociálnych služieb u nás upravené zákonom č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Cieľom sociálnych služieb je zmierniť alebo za aktívnej účasti občana prekonať hmotnú alebo sociálnu núdzu, zabezpečiť základné životné podmienky občana v prirodzenom prostredí, zabráňovať príčinám vzniku, prehlbovania alebo opakovania sa porúch psychického vývinu a sociálneho vývinu občana a zabezpečiť integráciu občana do spoločnosti. Sociálna pomoc zahŕňa sociálnu prevenciu a riešenie sociálnej núdze, sociálnej núdze občana s ťažkým zdravotným postihnutím formou kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia. Sociálna pomoc sa uskutočňuje formou sociálnej práce. Sociálna prevencia má nasledujúce formy: vyhľadávacia činnosť, rehabilitačná činnosť, organizovanie výchovno-rekreačných táborov. Sociálna núdza sa rieši formou sociálneho poradenstva, sociálnych služieb, peňažných príspevkov na kompenzáciu a peňažných príspevkov na opatrovanie. Sociálne služby sú: opatrovateľská služba, organizovanie spoločného stravovania, prepravná služba, starostlivosť v zariadeniach sociálnych služieb a sociálna pôžička.

Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci, definovaných v zákone č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov. Sociálna pomoc je pritom jedným z troch základných prvkov systému sociálnej ochrany občana. Systém sociálnej ochrany v SR je tvorený nielen sociálnou pomocou, ale aj sociálnym poistením a štátnou sociálnou podporou.

Analýza sociálnych potrieb občanov

Základná sociálna analýza obce je nevyhnutnou podmienkou komunitného plánovania sociálnych služieb pre jej obyvateľov.

Medzi hlavné faktory, ktoré majú vplyv na vývoj vybavenosti obce službami sociálnej pomoci patrí demografický vývoj (hlavne veková štruktúra obyvateľstva, prirodzený pohyb, starnutie), prognóza vývoja s prihliadnutím na jednotlivé sociálne skupiny, zdravotný stav občanov, doterajší vývoj sociálnych služieb (nielen v obci, ale aj v jej okolí) a očakávania, preferencie obyvateľstva.

Sociálne znevýhodnené skupiny v obci môžeme rozdeliť na:

- a) seniori
- b) nezamestnaní
- c) deti, mládež a rodiny v riziku sociálneho vylúčenia
- d) nezamestnaní a zamestnanci s nízkym vzdelaním
- e) uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím
- f) občania so sociálnymi a spoločenskými problémami.

Vývoj niektorých faktorov vplývajúcich na potrebu sociálnych služieb v obci Keť znázorňuje tab.č.10:

Tab. č.10 – Vývoj faktorov vplývajúcich na potrebu sociálnych služieb

Počet obyvateľov	1991	2001	2011	2020
vývoj počtu občanov	812	706	663	580
Veková kategória	1991	2001	2011	2020
predproduktívny vek v %	16,1	13,45	12,52	10,86
produktívny vek v %	51,4	56,08	66,97	66,38
poproduktívny vek v %	32,5	30,47	20,51	22,76
Osoby nad 65 rokov	1991	2001	2011	2020

počet	112	152	174	132
-------	-----	-----	-----	-----

Zdroj: Vlastné výpočty a ŠÚ SR, 2021

Na základe disponibilných údajov možno vyrátať teoretickú potrebu občanov pre jednotlivé druhy sociálnych služieb. Odporúča sa vybavenie obce sociálnymi službami v zariadeniach pre 5% osôb z 1 000 obyvateľov nad 65 rokov a vybavenie opatrovateľskou službou pre 7% z 1 000 obyvateľov nad 65 rokov. Tieto výpočty vychádzajú z odporúčaní Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) a nezohľadňujú konkrétnu vekovú štruktúru seniorov nad 65 rokov.

Po aplikovaní metodiky na podmienky obce sme dospeli k nasledujúcemu záveru:

Vek osoby	Počet občanov v tom veku	Teoretická potreba miest v ZSS	Teoretický počet opatrovaných na miestnej úrovni
nad 65 rokov	135	6,60	9,24

V zariadeniach sociálnych služieb bude potrebovať miesto minimálne šiesti občania obce, opatrovateľskú službu minimálne deviati. V nižšie uvedenej tabuľke sú uvedené orientačné údaje, ktoré vymedzujú potrebu sociálnych služieb vo vzťahu k veku a s ohľadom na mieru závislosti na pomoci pri každodenných sebaobslužných činnostiach.

Vek osoby	Počet občanov v tom veku	Podiel osôb potrebujuúcich pomoc pri sebaobsluže podľa miery závislosti			
		% minimálne závislých	% ľahko závislých	% stredne závislých	% ťažko závislých
nad 65	132	8,8	7,7	7,4	4,7

Sociálnu službu v zariadeniach sociálnych služieb budú potrebovať osoby stredne až ťažko postihnuté nad 65 rokov, opatrovateľskú službu zas seniori minimálne až ľahko závislé.

Pre ostatné sociálne skupiny (uvedené v tab.č.11) je určovanie potrieb obťažnejšie, pretože potrebujeme poznať aj vekovú štruktúru každej skupiny a mieru postihnutia.

Tab. č.11 - Orientačný výskyt druhov zdravotného postihnutia na 567 obyvateľov (k 31.03.2021):

Druh postihnutia	Orientačný výskyt - počet
diabetici z toho na inzulíne	18 z toho 15
duševné ochorenie	10
epilepsia	2
chronicky nemocné deti	0
mentálne postihnutie	2
osoby na vozíku	0
poruchy reči	3
poruchy pohybového ústrojenstva	10
psoriáza	2
sluchové postihnutie	6
zrakové postihnutie z toho ťažko	144 z toho 22
diabetici z toho na inzulíne	18 z toho 5
duševné ochorenie	9

Zdroj: Obecný úrad, 2021

Podľa týchto údajov 40 % občanov sa musí vysporiadať s určitou mierou a nejakým typom postihnutia. Ani jedno z detí v tejto obci netrpí chronickou chorobou.

Tab. č.12 - Orientačné údaje o výskyte potreby sociálnych služieb v oblasti starostlivosti o deti a rodinu (k 31.03.2021):

Sociálna skupina	Orientačný výskyt - počet
deti ohrozené týraním a zneužívaním	0
podvyživené deti	0
neúplné rodiny s deťmi	5
z toho osamelé matky s deťmi	3
rodiny s deťmi vyžadujúcich sociálnu pomoc	6
domácnosti jednotlivcov osamelo žijúcich nad 65 rokov	39
počet občanov ZŤP	18
Počet rodín	207

Zdroj: Obecný úrad, 2021

Obec Keľ vyvíja v súčasnosti nasledovné aktivity v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov: zabezpečuje spoločné stravovanie dôchodcov a odkázaných; každý rok daruje k Vianociam obyvateľom na dôchodku a deťom jednorazové darčkové balíčky.

V obci je od roku 2004 zabezpečená aj *opatrovateľská služba*, ktorá je v súčasnosti financovaná z rozpočtu obce: opatrovatelky sú zamestnancami obce na čiastočný úväzok (0,1 – 0,2 úväzku). Zámerom obce je rozšíriť paletu poskytovaných služieb.

V Keťi je vybudovaný **denný stacionár**. Denný stacionár je opatrovateľská služba s denným pobytom, poskytovaná fyzickým osobám, ktorí žijú v rodinách s ekonomicky aktívnymi príslušníkmi rodiny a tí im nemôžu poskytnúť celodennú starostlivosť, ale nechcú ich umiestniť v sociálnych zariadeniach s celoročným pobytom. Táto sociálna služba je na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Výhodou umiestnenia v stacionári je kontakt so spoločenským prostredím, aktivizácia, podpora sebestačnosti a samostatnosti a zamedzenie spoločenskej izolácie. Kapacita denného stacionára je 30 miest, kde poskytujeme dennú starostlivosť v dohodnutom čase, v pracovných dňoch, na dobu neurčitú. Dohodnúť je možné aj individuálny program podľa kapacitných možností a potrieb klienta. Celodenná, príp. poldenná starostlivosť je zameraná na individuálny prístup, monitorovanie, stimulačné a preventívne programy, rešpektovanie a riešenie problémov. Vytvára priestory pre seberealizáciu klientov, život v zariadení prispôsobuje domácim podmienkam, spolupracuje s klientovou rodinou.

5.3.2 Zdravotnícke služby

Zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení obciam vyplýva povinnosť utvárania a ochrany zdravých životných podmienok a zdravého spôsobu života a práce obyvateľov obce, ako aj utvárania podmienok na zabezpečenie zdravotnej starostlivosti.

Zdravotný stav obyvateľstva

Zdravotný stav obyvateľstva je výsledkom pôsobenia viacerých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, pracovné podmienky ale aj životné prostredie.

Tento stav tiež ovplyvňuje demografická štruktúra obyvateľov, existujúca sieť zdravotníckych zariadení ako aj kvalita poskytovaných zdravotníckych služieb.

Obec Keľ patrí na základe vekovej štruktúry a dlhodobu negatívnej hodnoty prirodzeného prírastku obyvateľstva k obciam s nepriaznivými demografickými ukazovateľmi. Zvyšovanie obyvateľov produktívneho a poproduktívneho veku má za následok postupné zvyšovanie počtu zomretých. Najčastejším dôvodom úmrtia je choroba. Najčastejšou príčinou úmrtia sú choroby obehovej sústavy. Na druhom mieste sa uvádzajú nádorové ochorenia, ktoré sa v poslednom období vyskytujú čoraz častejšie. Na treťom mieste sú choroby tráviacej sústavy, na štvrtom choroby dýchacej sústavy.

Čo sa týka *zdravotného stavu detí a mládeže*, najčastejšie sa vyskytujú sezónne ochorenia (nachladnutia, ochorenia zažívacieho traktu a horných dýchacích ciest) a ochorenia získané v kolektívnej komunite. Epidémie sa nevyskytujú, ani ochorenia zo závislosti na drogách.

Najčastejšie sa vyskytujúcim *zdravotným problémom dospelého obyvateľstva* v obci bol v posledných rokoch vysoký krvný tlak a srdcovo-cievne ochorenia. Nie je v obci zriedkavá ani cukrovka a postihnutie zraku.

V poslednej dobe sa postupne zvyšuje počet občanov trápiacich sa depresiou. V obci sa objavilo už aj gamblersstvo – závislosť na výherných hrách. Viac ako 1/3 občanov je závislým na cigaretách a vyskytuje sa aj závislosť na alkohole.

Hlavným dôvodom zdravotných problémov občanov je nesprávne stravovanie, fajčenie, alkohol a nedostatok pohybu spojený so zvýšeným výskytom stresových situácií (napr. stres vyplývajúci z každodennej dochádzky na pracovné miesto, stres z neistoty) a preťaženosťou pracujúcich občanov. Tab. č.13 znázorňuje výskyt jednotlivých druhov závislostí občanov obce.

Tab. č.13 – Orientačné údaje o výskyte jednotlivých druhov závislostí

Druh závislosti	Orientačný výskyt - počet
závislosť na cigarete	192
závislosť na alkohole	50
závislosť na drogách	0
závislosť na výherných hrách	4

Zdroj: OcÚ, 2021

5.3.3 Služby občianskej vybavenosti v obci

Pre obyvateľov sú k dispozícii nasledovné služby: pošta, predajňa potravín, pohostinstvo, preso, oprava a údržba motorových vozidiel, materská škola, základná škola, knižnica, zariadenia pre rekreáciu a oddych (ihriská, športoviská), dom smútku, pneuservis, rímskokatolícky cintorín, reformovaný cintorín, matrika.

V Ketí základná zdravotná starostlivosť nie je zabezpečená – v obci nie sú ambulancie lekárov, ani lekáreň. Deti a mládež obce chodí za zdravotnou starostlivosťou do Štúrova, Levíc a do Želiezoviec, kde pôsobí sieť praktických lekárov pre deti a dorast a všeobecných lekárov pre dospelých, ako aj špecialistov. Ambulancie V okresnom meste sa nachádza aj nemocnica s poliklinikou a slúži viacero lekární, všeobecná, detská a zubná pohotovosť.

5.3.4 Školstvo a vzdelávanie

Vzdelanie v súčasnosti predstavuje základný predpoklad na získanie a udržanie si zamestnania; kvalitné základné vzdelávanie znižuje riziko neuplatnenia sa na vyšších stupňoch vzdelávania a na trhu práce. Čoraz väčší dôraz sa kladie na výučbu odborných predmetov, najmä informačných a komunikačných technológií.

Financovanie základných a stredných škôl je postavené na normatívnom princípe, školy sú financované podľa počtu žiakov a personálnej a ekonomickej náročnosti výchovno-vzdelávacieho procesu v zmysle **zákona č. 597/2003 Z.z.** o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a **nariadenia vlády SR č. 630/2008 Z. z.**, ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov.

Tento systém financovanie školstva v SR kladie vysoké nároky najmä na školy s malým počtom žiakov, obec musí prispieť na udržiavanie školy. Výdavky štátu na školstvo nestačia plne pokryť ani mzdové náklady, nehovoriac o prevádzke škôl (financie na kúrenie, vodu, elektrickú energiu, na základné opravy a údržbu školských budov atď.).

V Ketí sa nachádzajú dve výchovné zariadenia spojené v jednej inštitúcii:

Cirkevná základná škola s materskou školou s vyučovacím a výchovným jazykom maďarským - Egyházi Alapiskola és Óvoda. Zriaďovateľom MŠ a ZŠ je Reformovaná kresťanská cirkev v Ketí. Tieto školské zariadenia sídlia v samostatných budovách.

Budova materskej školy bola postavená v roku 1978, rekonštrukciou prešla v posledných rokoch. Pozostáva z dvoch veľkých tried, kuchyne, skladu, kancelárie, šatne a sociálnych priestorov. Obi dve veľké triedy sú rozdelené rozťahovacím múrom na dve časti – z jednej veľkej miestnosti sa vytvorila trieda a spálňa, z druhej jedáleň. V kuchyni škôlky sa varí nielen pre deti MŠ, ale tu stravujú aj deti miestnej základnej školy a všetci pedagógovia. Spoločné stravovanie dôchodcov je zabezpečené tiež z kuchyne škôlky.

Materská škola je jednotriedna s celodennou prevádzkou; poskytuje predškolskú starostlivosť v maďarskom výchovnom jazyku a cirkevnom duchu. Počet učiteliek materskej školy je dva.

V *základnej škole* sa vyučuje v deviatich ročníkoch s vyučovacím jazykom maďarským v cirkevnom duchu. Pavilón školy pozostáva z 5 tried. Budova bola postavená v roku 1926, poschodie v roku 1976. Výučbu a výchovu v ZŠ zabezpečuje spolu 11 pedagogických zamestnancov, jeden duchovný pastier a jeden katechét. Na škole je rozvinutá krúžková činnosť, žiaci navštevujú tanečný, počítačový a športový krúžok, okrem toho existuje aj krúžok anglického jazyka a krúžok šikovných rúk. Škola disponuje aj so žiackou a učiteľskou knižnicou a má zriadenú aj počítačovú miestnosť s internetom.

Základná a materská škola boli zjednotené v roku 2003 pod jeden právny subjekt. Základnú školu navštevujú okrem miestnych aj žiaci z obcí Pastovce, Šalov, Malé Ludince, Pohronský Ruskov, Sikenička a materskú školu aj deti z Farnej.

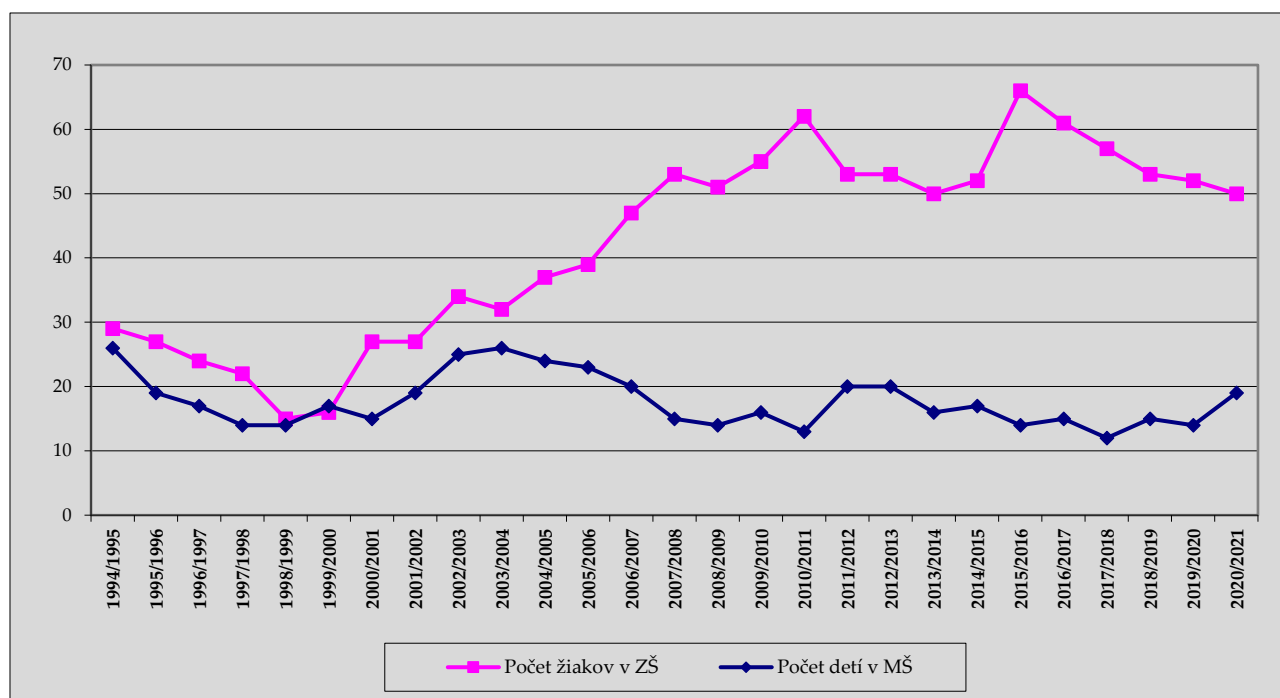
Pri vzdelávacej inštitúcii pôsobí Združenie maďarských rodičov na Slovensku pri CZŠ s MŠ s VaVJM – základná organizácia, ktorá sa snaží byť nápomocným v práci pedagógov.

Aktuálny technický stav budovy materskej školy vyžaduje nasledujúce opravy – úpravy: výmenu radiátorov a príslušenstva, v dlhodobom meradle aj obnovu izolácie strechy, resp. nasadenie strešnej konštrukcie so škridlovou strešnou krytinou.

Potrebné úpravy na budove základnej školy: v dlhodobom meradle aj obnovu izolácie strechy, resp. nasadenie strešnej konštrukcie so škridlovou strešnou krytinou.

Škola nemá vlastnú telocvičňu, hodiny telesnej výchovy prebiehajú v zimných mesiacoch v športovom dome obce, v lete na obecnom futbalovom ihrisku a na „športoviskách“ v areály školy, ktoré sú využiteľné na volejbal a basketbal. V inštitúcii sa od šk. roku 1999/2000 vykazuje nárast počtu žiakov, čo je zriedkavý jav pre ZŠ v dolnohronskom regióne. Od šk.r.2015/2016 počet žiakov začal klesať. Prognózy vývoja sú vcelku pozitívne. Životaschopnosť ZŠ podporuje aj fakt, že 80% absolventov získa maturitu, 20% aj vysokoškolské vzdelanie.

Graf č.9 - Vývoj počtu detí MŠ a žiakov ZŠ v obci v školských rokoch 1994/1995 – 2020/2021

Zdroj: Interné materiály MŠ a ZŠ, 2021

5.3.5 Kultúra a osвета

Centrom kultúrno-spoločenských udalostí je dom kultúry.

V obci je zriadená aj miestna knižnica s bohatým knižničným fondom v slovenskom a maďarskom jazyku. Obecná knižnica sa nachádza v kultúrnom dome. Knižný fond pozostáva z 4 000 exemplárov krásnej a odbornej literatúry. Knižnica má zapísaných čitateľov nielen z obce, ale aj z okolitých obcí; ich väčšina patrí k mladej generácii; v knižnici je možné využitie internetu. Knižnica okrem vypožičiavania kníh organizuje aj stretnutia so spisovateľmi.

5.3.6 Zariadenia pre rekreáciu, šport a oddych

Obec Keť má dostatočný priestorový potenciál na usporiadanie kultúrno – spoločenských a športových aktivít (disponuje s dobre udržiavaným trávnatým ihriskom, športovým domom, multifunkčným ihriskom s umelým trávnikom, priestraným kultúrnym domom s veľkou sálou a dvomi menšími, ľudovým domom a obecnou knižnicou).

V areály materskej školy aj vedľa multifunkčného ihriska bolo v posledných rokoch postavené nové detské ihrisko.

5.3.7 Administratíva a verejná správa

Obec Keť tvorí v rámci okresu Levice samostatnú administratívnu časť. Mesto Levice a Želiezovce, resp. okolité obce zo socio - ekonomického hľadiska vytvárajú pre predmetnú obec zdroj pracovných príležitostí, zdroj vzdelania, zdroj športových aktivít a služieb občianskej vybavenosti charakteru, ktorý presahuje význam obce.

Na úrovni NUTS 2 patrí do Západného Slovenska Z hľadiska územnosprávneho členenia patrí obec na úrovni NUTS 3 do Nitrianskeho samosprávneho kraja, na úrovni NUTS 4 do okresu Levice.

Kód obce: 502472

Spádovosť obce:

Sídlo matričného úradu	Keť
Sídlo pracoviska daňového úradu	Levice
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Želiezovce
Sídlo Okresného súdu	Levice
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Levice
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Levice
Sídlo Územnej vojenskej správy	Nitra
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Levice
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Levice

Prácu obecného úradu riadi starosta. Obecný úrad má 3 zamestnankyne. Pri OcÚ je zriadený úsek technických služieb, ktorý rieši časť opráv, údržbu obecného majetku. Ostatné opravy sú riešené dodávateľsky. V Keťi nie je obecná polícia alebo podobný orgán.

Obecné zastupiteľstvo obce Keť má 7 poslancov. Pri obecnom zastupiteľstve pracujú nasledovné trojčlenné komisie: Komisia ochrany verejného záujmu a komisia pre kultúru a šport.

6. EKONOMICKÝ SEKTOR, HOSPODÁRENIE

6.1. Podnikateľská sféra

V Ketí má podľa posledných údajov Štatistického úradu Slovenskej republiky (rok 2019) sídlo alebo prevádzku 35 fyzických osôb podnikateľov, z toho 26 podniká na základe živnostenského oprávnenia. Počet právnických osôb bolo k 31.12.2019 spolu 13, z toho ziskových 8, neziskových 5. Počet SHR je k 31.03.2021: 10, v r.2020 ich bolo 11.

Podnikateľská aktivita vyjadrená podielom fyzických a právnických osôb na celkovom počte obyvateľov obce je 10 %.

Tab. č.14 - Firmy pôsobiace na území obce podľa právnej formy

Rok	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Právnické osoby	14	13	15	18	15	21	19	21	22	20	16	12	8
z toho právnické osoby neziskové	6	4	5	4	3	4	4	4	4	5	5	5	5
z toho právnické osoby ziskové	8	9	10	14	12	17	15	17	18	15	11	7	3
Fyzické osoby - podnikatelia	35	35	41	38	35	40	40	43	40	40	47	43	40
z toho živnostníci	26	25	30	28	25	29	28	32	30	31	35	30	28
SHR	10	10	10	10	10	9	9	9	9	9	11	12	12
Spolu	59	58	66	66	60	70	68	73	71	69	74	67	60

Zdroj: Obchodný register SR, Živnostenský register SR, OcÚ Keť, 2021 (údaje k 31.12.2019)

V posledných rokoch sa počet živnostníkov stagnoval. Znížil sa počet právnických osôb.

Tab. č.15 - Charakter podnikaní na základe predmetov činností zapísaných do oprávnenia na podnikanie

Prevládajúca činnosť firmy (živnosť, SHR alebo s.r.o.)	celkom v %
Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)	28,30
Rastlinná výroba	24,53
Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu a služieb	9,43
Propagačné činnosti (reklama, marketing)	3,77
Predaj priamo na konzumáciu alko a nealko nápojov	3,77
Predaj tepelne rýchlo upravovaných mäsových výrobkov, príloh	3,77
Predaj motorových vozidiel	3,77
Služby poľnohospodárstva a v záhradníctve	3,77
Výroba pekárskeho a cukrárenského výrobkov	3,77
Opravy cestných motorových vozidiel	3,77
Poskytovanie služieb v poľovníctve a lesníctve	1,89
Pneuservis	1,89
Vnútroštátna cestná nákladná doprava	1,89
Medzinárodná cestná nákladná doprava	1,89
Piliarska výroba	1,89
Výroba iných výrobkov z dreva	1,89

Zdroj: Obchodný register SR, Živnostenský register SR, 2015

Väčšina činností - ako napr. obchod sú vykonávané najmä mimo územia obce. Dôvodom pre nepestrú paletu služieb poskytovaných priamo v obci Keť je absencia miestneho dopytu generujúceho dostatočné príjmy pre obživu daného podnikateľa spojenú s vysokými odvodmi voči sociálnej poisťovni, zdravotným poisťovniam a dane.

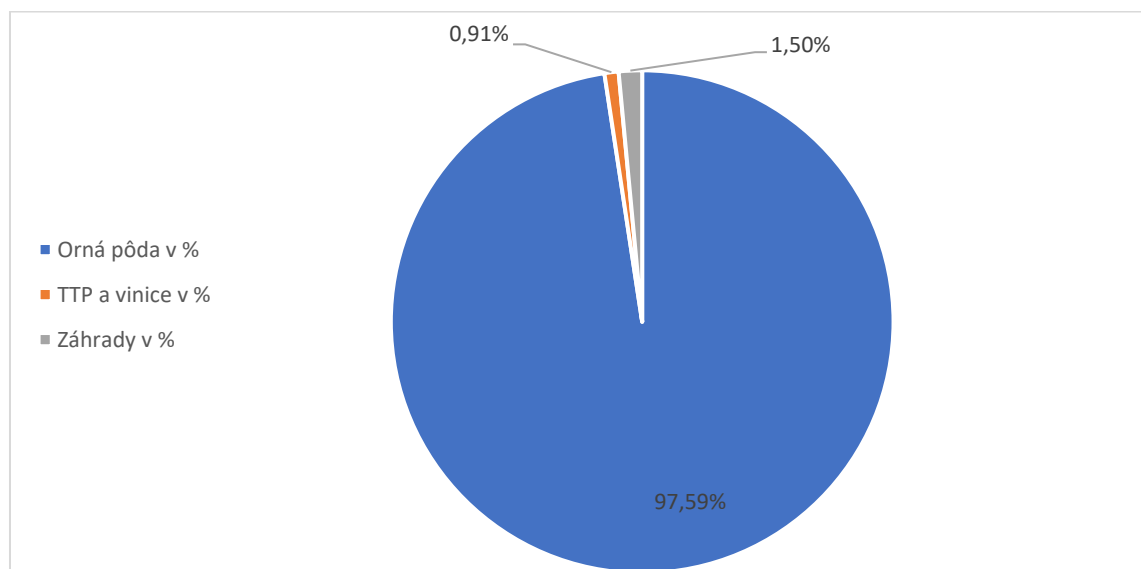
Primárny sektor

Poľnohospodárska pôda tvorí 89,81 % rozlohy katastra obce, z toho orná pôda zaberá 97,59 % (viď. tab.č.16).

Tab.č.16 – Štruktúra pôdneho fondu obce Keť

	Výmera v ha	v %
Poľnohospodársky pôdny fond		
orná pôda	1 722,24	97,59
TTP	16,03	0,91
záhrady	26,44	1,50
<i>PPF spolu</i>	1 764,71	100,00
Nepoľnohospodársky pôdny fond		
lesný pozemok	0,95	0,47
vodná plocha	27,66	13,81
zastavaná plocha	40,87	20,41
ostatné plochy (vrátane stavebných pozemkov, ciest a chodníkov, ostatných plôch)	130,81	65,31
<i>NPPF spolu</i>	200,29	100,00
Celková rozloha katastra	1 965,00	
z toho poľnohospodárska pôda	1 764,71	89,81
z toho nepoľnohospodárska pôda	200,29	10,19

Graf č.10 – Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu

Zdroj: Materiály obce, 2021

Výrazný podiel poľnohospodárskej pôdy, resp. ornej pôdy ukazuje nosné odvetvie hospodárstva obce. Významným sektorom hospodárstva obce sa v posledných rokoch stal sektor služieb a obchodu.

Všetky pôdy sú v súkromnom vlastníctve, alebo vo vlastníctve obce a sú obhospodarované súkromnými podnikateľskými subjektmi.

Podniky primárneho sektora reprezentuje 10 súkromne hospodáriacich roľníkov a jedna spoločnosť so sídlom v obci, ktorá sa špecializuje na rastlinnú výrobu.

Miestni poľnohospodári obhospodarujú okrem pozemkov v katastri obce Keč pôdu aj v katastroch obcí Veľké Ludince, Farná, Málaš, Nýrovce a i. Väčšina poľnohospodárov vlastní aj poľnohospodársku techniku, ktorou zabezpečujú poľnohospodárske služby ostatným hospodárom (odvoz obilnín, orba, sejba, postrekovanie, žatva).

V katastri obce hospodári okrem uvedeného ešte deväť spoločností.

Prevládajúcim spôsobom využitia pôdy v riešenom území je intenzívne poľnohospodárstvo.

Miestni poľnohospodári sa orientujú hlavne na rastlinnú produkciu a poskytovanie služieb poľnohospodárskymi mechanizmami.

Rastlinná produkcia je výrazne ovplyvňovaná produkčným potenciálom pôd. Okolité región patrí do vysoko produkčnej poľnohospodárskej oblasti Slovenska, dobré prírodné a klimatické podmienky územia vytvorili predpoklady pre pestovanie takmer všetkých poľnohospodárskych plodín. Rastlinná výroba regiónu sa prevažne zameriava na výrobu obilnín (najviac sa pestujú pšenica ozimná a jarná, sladovnícky jačmeň, kukurica na siláž a krmivo), ktoré zaberajú plochu tradične viac ako 2/3 ornej pôdy. Ďalšími významnými komoditami sú olejniný (repka olejná, slnečnica), cukrová repa a ďateliny. K významným plodinám regiónu, pestovaným aj na ornej pôde aj v záhradách, patria zeleniny. Najviac sa pestujú uhorky, paprika, paradajky a kapusta. Pestovanie zelenín prebieha sčasti vo fóliovníkoch. K dôležitým hospodárskym plodinám riešeného územia patria aj zemiaky. Hektárové úrody poľnohospodárskych plodín v záujmovom území patria medzi najvyššie na Slovensku

V obci sú aj pestovatelia bylín, pestovatelia ovocia a zeleniny, ktorí vedú predaj svoje produkty v rámci predaja z dvora, resp. na trhoviskách. V obci nie je vyznačené trhovisko, nepravidelní predajcovia môžu predávať svoj tovar na priestranstve pred poštou.

Včelárstvo

V Ketí sa chovu včiel venujú siedmi včelári.

Hlavný produkt je veľmi vzácny a zdravý med. Okrem toho sa produkuje vosk, medovina, propolis, v niektorých obciach okolitého regiónu aj materská kašička. Úroda je vystavená vplyvom počasia. Sezóna sa končí na jeseň. V Ketí sa produkuje med hlavne z kvetu repky olejnej, slnečnice a agátu.

Produkcia sa odovzdáva sprostredkovateľom, ktorí vykupujú med podľa aktuálnych cien na trhu. Cena závisí od vyprodukovaného množstva medu a od sezónnych kultúrnych plodín, z ktorých je med vyprodukovaný (najdrahší med je v našom regióne agátový). Priemerná výkupná cena slovenského repkového medu sa kolíše okolo 2,4 Eur/kg, medu z lipy okolo 2,8 Eur/kg. Najdrahší je agátový, jeho výkupná cena je na úrovni 3,4 Eur.

Najväčšími problémami tohto odvetvia z ekonomického hľadiska sú nízke výkupné ceny medu, dovoz lacného čínskeho medu a celková nízka rentabilita výroby.

Dotácie včelárom poskytuje MP SR každoročne na základe počtu prezimovaných rodín (včelstiev) na opeľovaciú činnosť. Výška dotácie je cca 1,14 Euro / 1 rodinu (včelstvo).

Včelári z obce patria pod **Výrobno-odbytové družstvo slovenských včelárov so sídlom v Želiezovciach.**

Spolupráca medzi včelármi a poľnohospodárskymi subjektmi používajúcimi chemické postrekovanie rastlín je veľmi potrebná, nakoľko v nesprávnom čase používané nesprávne pesticídy sú hlavným dôvodom úhynu včelstiev, keďže nespôsobujú len totálny úhyn celých včelstiev, ale dlhodobo oslabujú životaschopnosť včelstiev. Problémy robia včelárom aj morené osivá.

Spotreba medu sa za posledných 10 rokov rástla na viac ako dvojnásobok.

Rybolov

V katastrálnom území obce sú tri jazierka (umelo vytvorené chovné rybníky) vlastníctvo ktorých nepatrí obci: všetky sú v súkromnom vlastníctve (Agrofarma Budmerice, s.r.o.). V Ketí je približne 10 športových rybárov, ktorí majú povolenie od *Slovenského rybárskeho zväzu*. Zväz v obci nemá miestnu organizáciu, rybári obce patria do MO v Leviciach. Každý zväz vydáva povolenie na rybolov na svoje revíry. Rybolov je možný na blízkej rieke Hron, kde sa vyskytujú takmer všetky nížinné druhy rýb: šfuka, zubáč, kapor, nosál, podustva, kapitálne balene, mreny, jalce a sumce.

Ďalší rozvoj odvetvia rybolovu je možný v kontexte rozvoja vidieckeho turizmu či agroturistiky.

Vinárstvo

Obec Keť patrí pod Nitriansku vinohradnícku oblasť, bližšie pod Želiezovský vinohradnícky rajón. Plocha registrovaných vinogradov patriacich pod Nitriansku vinohradnícku oblasť: 3 903 ha. Charakteristika územia: zrážky: 570 mm, priemerné teploty: 11,3°C, priemer počas vegetácie: 17,6°C, suma snečného svitu počas vegetácie: 3 200 h, pôdne podmienky pre vinič a víno: pôdy s vysokým obsahom skeletu a minerálnym základom sú podkladom pre rozmanitosť vinogradov tejto oblasti.

Klimatické podmienky pre vinič a víno: veľmi teplý a suchý nížinný klimatický región. Heterogénny reliéf krajiny zapríčiňuje veľmi pestré mikroklimatické pomery pre variabilnosť vín.

Želiezovský vinohradnícky rajón – obce kategórie B1: Čaka, Farná, Hronovce, Keť, Kukučínov, Kuraľany, Malé Ludince, Nýrovce, Pastovce, Plavé Vozokany, Pohronský Ruskov, Sikenica, Šalov, Šarovce, Tekovské Lužany, Veľké Ludince, Zalaba, Zbrojníky, Želiezovce

Najpestovanejšie odrody pre tento región sú: Veltlínske zelené, Rizling vlašský, Müller-Thurgau (biele odrody) a Svätovavrinecké, Frankovka modrá, Víno André (červené odrody).

Pestujú sa nasledovné odrody: Pesecká Leánka, Irsay Oliver, Otelo, Veltlín zelený.

Mnoho obyvateľov vlastní vinohrad s pivnicou či chalupou v blízkosti severnej časti intravilánu obce. Mnoho viničných domčekov je už v zanedbanom stave, chátka, pestovatelia postupne strácajú záujem o vinič, výrobu vína. Väčšina občanov, ktorý sa s hroznom zaoberá, pestuje hrozno a vyrába víno pre vlastnú konzumáciu, nie na predaj. Oživenie vinohradníctva, intenzívnejšie pestovanie viniča, pravidelné organizovanie ochutnávky mladého vína, príp. oberačkové slávnosti by mohli byť ďalším zdrojom príjmov obyvateľov a zaujímavým bodom agroturistiky. Predaj domáceho vína za určitých podmienok môže byť predmetom predaja z dvora.

Poľovníctvo

Obec (ako aj jej mikropriestor) poskytuje výborné možnosti pre poľovníkov prakticky na celom svojom území, kde vďaka ochrane a cieľavedomej starostlivosti žije široká škála poľovnej zveri (srnec, zajac, bažant).

V Ketí pôsobí poľovnícke združenie Balkán, ktoré patrí pod Obvodnú poľovnícku komoru Levice. Poľovným revírom je Keť, ktorá je bohatá na poľovnú zver.

V súčasnosti má toto združenie 7 členov.

Prínos poľovníkov spočíva v starostlivosti o divú zver v k. ú. obce, o poľovnícke revíry, sledovaní stavu jednotlivých druhov zvierat, v chove a lovení zveri, v dbaní na výkon práva poľovníctva. Pôsobia na zachovanie, zveľaďovanie, ochranu a optimálne využívanie genofondu zveri a ostatnej fauny ako prírodného bohatstva. Združenie je v aktívnom kontakte s poľovníkmi a poľovníckymi združeniami z okolitých dedín a spolupracuje s vlastníkmi a užívateľmi pozemkov, ktorých pozemky tvoria poľovnícky revír.

Z hľadiska poľovníckej rajonizácie zasahujú na územie revíru PZ dva druhy poľovných oblastí: pre srnčí zver je to poľovná oblasť S VII Štiavnické pohorie s podoblasťou Levice a pre malú zver ide o oblasť M XI Želiezovce so svojimi podoblasťami.

V budúcnosti skrývajú v sebe odvetvia primárneho sektora realizáciu doteraz málo využitých možností a funkcií poľnohospodárstva – napr. orientáciu na jej mimoprodukčné funkcie, na *diverzifikáciu poľnohospodárskych činností* dotované Európskou úniou (napr. pestovanie energetických rastlín,

agroturistika, ubytovanie v súkromí na rodinných farmách, lokálne spracovanie miestnych produktov a pod.).

V súčasnosti vždy väčší výraz dostane tzv.. „**predaj z dvora**“, ktorého cieľom je umožniť lokálnym, domácim producentom potravín predávať konečnému spotrebiteľovi vo vlastnom mene a na vlastný účet svoje domáce, gazdovské, tradičné výrobky. V obci Keč je v tomto smere značný potenciál – miestni obyvatelia ponúkajú na predaj z dvora najmä med, ale aj mlieko, mäso, domácu hydinu, vajcia, zajace.

Domáci chov hospodárskych zvierat

V Keči existuje niekoľko domácností a gazdov, ktorí sa venujú chovu hospodárskych zvierat: ošípaných, hydiny, hovädzieho dobytku, králikov, oviec, holubov. Niektoré majú aj kone, resp. iné zriedkavé hospodárske zvieratá. Sú aj voľné stajne, kde by sa tento chov mohol obnoviť. Rozbehnutie chovu potrebuje účinnejšiu komunikáciu a pravidelné konzultácie medzi chovateľmi a výkupnými, spracovateľskými závodmi, intenzívnejšie vzdelávanie chovateľov a propagáciu ich činnosti, resp. vybudovanie spolupráce medzi domácimi a zahraničnými chovateľmi.

Sekundárny sektor, výroba

Rozvoj priemyslu v mikropriestore obce (v obvodoch Želiezovce a Štúrovo) je v podstate spojený s realizáciou programu industrializácie zo 60-tych rokov, ktorého cieľom bolo vybudovanie priemyselnej základne v dovtedy ekonomicky slabo rozvinutých a prevažne poľnohospodársky orientovaných oblastiach. Okrem spoločensko-politických faktorov sa v lokalizácii priemyslu v danom regióne uplatnili aj ďalšie faktory, a to hlavne dostatok pracovnej sily a čiastočne ekonomicko-geografická poloha.

Z odvetviach priemyslu má v dolnohronskom regióne v súčasnosti najväčšie zastúpenie spracovanie dreva a drevovýroba.

Priemyselná výroba obce Keč je slabá, druhý sektor zastupujú predovšetkým odvetvia nadväzujúce na miestne suroviny a na tradíciu výroby. Spracovateľský priemysel je v súčasnosti reprezentovaný jednou firmou, ktorá je spracovateľom dreva.

Terciárny sektor, služby

Nosným sektorom hospodárstva obce sa v posledných rokoch stal sektor služieb a obchodu. Poskytovanie služieb miestnymi podnikateľmi a maloobchod priamo na území obce je skromné, avšak vo väčšine prípadov sa rozvíjajú na základe živnostenského oprávnenia a v prevažnej miere v priestoroch vlastného rodinného domu.

Charakter služieb na základe prevažujúceho predmetu činností zapísaných do oprávnenia na podnikanie (v zátvorke: počet podnikateľských subjektov poskytujúcich danú službu):

- poštové služby (1)
- nákladná doprava (1)
- oprava áut (1)
- pneuservis (1)
- finančné poradenstvo (1)

V obci Keč nie sú prevádzkované ubytovacie a stravovacie služby. Služby ako vývoz fekálií od občanov poskytuje obec.

Dôvodom pre úzku a nepestrú paletu služieb poskytovaných priamo v obci je absencia miestneho dopytu generujúceho dostatočné príjmy pre obživu daného podnikateľa.

Obchodno – predajné a pohostinské jednotky

Počet maloobchodných jednotiek v obci Keč je 4. V obci sa nachádzajú dve predajne rozličného tovaru (predávajú sa hlavne potraviny, mäsové výrobky, drogeria), jedno pohostinstvo a jedno presso.

6.2. Trh práce

Zamestnanosť

Zamestnaní ľudia tvoria časť populácie ekonomicky aktívnych obyvateľov (ďalej len EAO). V obci Keť bolo k poslednému sčítaniu obyvateľov v roku 2011 ekonomicky aktívnym celkom 290 občanov, t.j. 43,7% z trvale bývajúcего obyvateľstva obce. V súčasnosti (rok 2021) prebieha spracovanie výsledkov sčítania obyvateľov, nové údaje o zamestnanosti obyvateľstva nie sú k dispozícii.

Jedným z ukazovateľov, charakterizujúcich zamestnanosť, je *miera ekonomickej aktivity* vyjadrená podielom EAO na obyvateľoch v produktívnom veku. Miera ekonomickej aktivity bola za rok 2011 vysoká, 80,1%. To zn., že viac ako $\frac{3}{4}$ občanov v produktívnom vo veku bola zárobkovo činná.

Tab.č.17 - Zamestnanosť EAO v jednotlivých sektoroch národného hospodárstva (v %)

Zamestnanosť EAO v sektoroch	Muži	Ženy	Spolu v sektore	Z toho dochádza do zamestnania	Dochádza v %
primárny sektor	23	10	33	12	36,36
sekundárny sektor	65	30	95	56	58,95
terciárny sektor	42	46	88	55	62,50
kvartérny sektor	27	47	74	40	54,05
Spolu	157	133	290	163	56,21

Zdroj: SODB 2011

Ako to znázorňuje tab. č.17, už aj pred desiatimi rokmi väčšina občanov pracovalo v sekundárnom sektore (rôzne odvetvia priemyslu, ako napr. stavebníctvo, výroba, odvetvia výroby a rozvodu elektriny, vody a plynu). V obchode a službách, doprave našlo uplatnenie 30,3 % zárobkovo činného obyvateľstva). Primárny sektor (poľnohospodárstvo, lesníctvo, ťažba) bol zastúpený 11 % - mi.

Príležitosti zamestnania v okolí regiónu ponúkajú hlavne výrobné a spracovateľské podniky (v priemyselnom parku Géňa v blízkosti Levíc, v Leviciach, v Želiezovciach, či v maďarskom Ostrihome, Dorogu a Komárome, kde je zastúpený automobilový priemysel, výrobné a montážne firmy mobilných telefónov, elektronických zariadení a príslušenstva). Mnoho nezamestnaných našlo uplatnenie v zahraničí formou brigád v stavebníctve, niektorí vykonávajú opatrovateľskú službu (v Českej republike, v Rakúsku, v Nemecku). Najmenej občanov pracuje v primárnom sektore: v roku 2011 sa ich počet pohyboval okolo 33.

Čo sa týka dochádzky do práce, spomedzi zamestnaných občanov obce v dobe zisťovania údajov dochádzalo za prácou viac ako polovica EAO (56,21 %).

Samozamestnávanie občanov reprezentujú malé živnosti, rodinné firmy a úzky okruh samostatne hospodáriacich roľníkov.

V súčasnosti a v novom programovacom období poskytuje EÚ napr. pre začínajúcich podnikateľov a mladých farmárov zaujímavé možnosti získania podpory na založenie a rozvoj podnikania.

Nezamestnanosť, ekonomická aktivita

Počet nezamestnaných evidovaných v obci Keť ku koncu roku 2020 bol 35. Ekonomicky aktívnym bolo 390 občanov, miera nezamestnanosti bola na úrovni 8,97%.

Obec nemá k dispozícii informácie o zamestnaní svojich občanov, k dispozícii sú iba údaje z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý vedie evidenciu uchádzačov o zamestnanie (tento údaj však nezahŕňa celkový počet nezamestnaných z dôvodu chýbajúcich údajov o dobrovoľne nezamestnaných). Taktiež nie je k dispozícii údaj o počte osôb, ktoré pracujú v zahraničí. Skrytú nezamestnanosť, t.j. nezamestnanosť ľudí, ktorí nie sú evidovaní ako uchádzač o zamestnanie, alebo boli z evidencie z rôznych dôvodov vyradení, nie

je možné zistiť. Taktiež počet evidovaných nezamestnaných uchádzačov o zamestnanie nekorešponduje s počtom občanov nachádzajúcich sa v hmotnej núdzi.

Aktuálnu štruktúru nezamestnaných charakterizujeme z hľadiska doby evidencie na úrade práce, vzdelanostnej úrovne a veku. Údaje o zaradení nezamestnaných do jednotlivých profesií podľa typu vzdelania neboli k dispozícii.

V obci existuje tzv. ťažko zamestnávateľná skupina nezamestnaných, ktorí sú bez práce viac ako tri roky – táto skupina tvorí druhú najpočetnejšiu. Najviac obyvateľov je nezamestnaných krátkodobo – do jedného roka.

Najmenšie šance umiestniť sa na trhu práce majú hlavne starší občania nad 50 rokov, taktiež absolventi škôl, občania so zmenenou pracovnou schopnosťou, občania s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobo nezamestnaní. Kým pre starších ľudí je typické, že nie sú schopní pružne reagovať na zmenu trhu práce, absolventi škôl majú problém nájsť si svoje prvé zamestnanie kvôli nedostatočnej praxi.

Tab. č.18 znázorňuje vekovú štruktúru evidovaných nezamestnaných, z ktorej je zrejmé, že najväčšiu skupinu nezamestnaných tvoria osoby medzi 55 a 59 rokov. Nezamestnaní občania v pred dôchodkovom veku sú najproblémovnejšími skupinami z hľadiska uplatnenia na trhu práce, nakoľko nezamestnaní v takomto veku majú najmenšiu šancu nájsť vhodné pracovné miesto. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria osoby vo veku medzi 40 a 44 rokmi. Sú to mladé generácie, ktoré živia rodinu, majú najviac sily. Značný podiel nezamestnaných mladého až stredného veku má vážne sociálne dôsledky a dôsledky na psychický (a zdravotný) stav týchto nezamestnaných.

Tab. č.18 – Veková štruktúra evidovaných nezamestnaných

UoZ spolu	v tom										
	do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	n/a
35	3	5	3	1	1	5	1	4	9	3	0
v %	8,57 %	14,29 %	8,57 %	2,86 %	2,86 %	14,29 %	2,86 %	11,43 %	25,71 %	8,57 %	

Zdroj: ÚPSVaR, Levice, 2021

Tab. č.19 - Štruktúra evidovaných nezamestnaných k 31.12.2020 podľa dĺžky evidencie

UoZ spolu	v tom										
	do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.
35	7	6	4	2	7	2	0	2	2	0	3
v %	20 %	17 %	11 %	6 %	20 %	6 %	0 %	6 %	6 %	0 %	9 %

Zdroj: ÚPSVaR, Levice, 2021

Čo sa týka vzdelanostnej úrovne nezamestnaných, nízko kvalifikovaní nezamestnaní tvoria 85,71% EN. Medzi nezamestnanými sa nachádzajú aj zmaturovaní absolventi stredných odborných škôl, ako aj absolventi vysokej školy (tab.č.20).

Tab. č.20 - Štruktúra evidovaných nezamestnaných podľa dosiahnutého vzdelania k 31.01.2021

UoZ spolu	v tom v kategórii									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	n/a
35	0	0	3	30	1	0	0	1	0	0
v %	0 %	0 %	8,57 %	85,71 %	2,86 %	0 %	0 %	2,86 %	0 %	0 %

Zdroj: ÚPSVaR, Levice, 2021

Kategórie: 0 – predprimárne vzdelanie, 1 – primárne vzdelanie, 2 – nižšie sekundárne vzdelanie, 3 – vyššie sekundárne vzdelanie, 4 - post sekundárne neterciárne vzdelanie, 5 - terciárne vzdelanie (nie VŠ), 6 - terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň), 7 - terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň), 8 - terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Obec Keť využíva aktívne opatrenia trhu práce poskytované ÚPSVaR, ktorý poskytuje obciam príspevky na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec: je to podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobu nezamestnaného občana, ktorý je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.

6.3 Rekreačný potenciál, cestovný ruch

Z hľadiska turistiky obec Keť nemá v súčasnosti merateľný význam, má ale istý rekreačný potenciál, ktorý je t.č. málo využitý.

V záujme budúceho hospodárskeho a sociálneho rozvoja má pre obec Keť význam investovanie do infraštruktúry vidieckeho turistického ruchu, resp. do výstavby rekreačných zariadení. Obec má bohatý potenciál pre pokojný oddych strávený v tichom a malebnom prostredí, pre absolvovanie pešej turistiky a cykloturistiky. Nachádza sa v blízkosti viacerých termálnych prameňov.

V Keťi môže ísť teda o rozvoj výletného, víkendového, resp. prázdninového miestneho turistického ruchu, ďalej o cykloturistiku. Využitím historických hodnôt obce a mena jej významných rodákov má Keť šancu na rozvoj kultúrneho turizmu.

Dotazníkový prieskum preukázal záujem miestneho obyvateľstva o rozvoj miestne významného turistického ruchu, o rozšírenie možností oddychu, o budovanie cyklotrás.

Pre existenciu vidieckeho cestovného ruchu v obci je nevyhnutný poznať primárnu a sekundárnu ponuku a mať dobrú komunikačnú dostupnosť, ktorá umožňuje prístup do obce.

Primárna ponuka

Primárna ponuka zahŕňa geografické, prírodné a kultúrno-historické danosti obce.

Geografický potenciál obce predstavuje výhodná poloha obce v blízkosti slovensko-maďarskej hranice (25 km), ďalej blízkosť centra regiónu (20 km) a blízkosť dôležitého dopravného ťahu - komunikácia prvej triedy č. I/76 spája Želiezovce so Štúrovom, resp. Budapešťou (88 km od obce Keť) a je vzdialená od obce 7 km.

Blízkosť rýchlo sa rozvíjajúceho kúpeľného mesta Štúrovo a jeho narastajúcej návštevnosti znamená v súčasnosti nárast dopytu po ubytovacie a stravovacie služby a vytvára predpoklady pre rozvoj tejto obce prostredníctvom širokej ponuky neobývaných domov rôzneho veku, resp. prostredníctvom vytvorenia možností ubytovania v súkromí.

Obec leží na dôležitom spojovacom dopravnom ťahu č. III/51012, ktorá prepája cesty prvej triedy č. I/75 a I/76.

Prírodné podmienky v prípade obce Keť tvorí v prvom rade malebné a pokojné prírodné prostredie vhodné na oddych, bohatá zeleň v intraviláne obce, potok Kvetnianska prechádzajúca stredom katastra a vtekajúca do Hrona, sústava chovných rybníkov v západnej a vo východnej časti katastra obce bohaté na vtáctvo a pobrežnú vegetáciu, resp. dostatok nevyužitého priestoru na vybudovanie ďalších rekreačných plôch v intraviláne obce (voľné plochy na vytvorenie parkov, pre výstavbu športových plôch, výstavbu detského areálu a pod. Peknú panorámu okolia dotvárajú orné pôdy, vinohradnícke lokality, blízke pohorie Börzsöny. Blízky Hron (7 km) a jeho okolie umožňuje jeho využitie na rybolov, kanoistiku, splav Hrona, stanovanie, organizovanie súťaží, táborov a pod.

Kultúrno – historický potenciál obce tvorí v súčasnosti reformovaný kostol, rímskokatolícky kostol, tri pomníky a nepatrné množstvo zachovalej pôvodnej ľudovej architektúry. Kultúrne dedičstvo obce Keť – tradície a ľudové piesne, resp. tance - sa zachováva a šíri vďaka speváckemu zboru Pacsirta a detskej folklórnej skupine účinkujúcej v miestnej ZŠ. Obec má okrem menovaného speváckeho zboru aj cirkevný komorný spevácky zbor. Medzi kultúrno-osvetové zariadenia obce patrí kultúrny dom a knižnica. Miestne tradičné festivaly („Nyisd ki rózsám, nyisd ki, csikorgó kapudat!“, Oberačkové slávnosti spojené s piknikom) sa tešia vysokej návštevnosti.

Obec Keť má aj významného rodáka: v r. 1870 sa v tejto obci narodil zakladateľ najslávnejšej cimbalovej dielne 20. st., Lajos Bohák st. Jeho zásluhy v oblasti výroby cimbalov a celosvetovo známe meno obohacujú doteraz nevyužitý kultúrny potenciál obce.

Sekundárna ponuka zahŕňa supraštruktúru, teda ubytovacie a stravovacie zariadenia, infraštruktúru cestovného ruchu, technickú a dopravnú infraštruktúru.

V obci sa ubytovacie zariadenia typu penzión, motel alebo hotel a stravovacie zariadenia typu bar, bistro, motorest, jedáleň alebo reštaurácia v súčasnosti nenachádzajú a nie sú vytvorené ani podmienky pre možnosti stravovania. Jediným zariadením poskytujúcim občerstvenie formou nealkoholických nápojov je preso. V Ketí bol v posledných rokoch vytvorený a zariadený *ľudový dom*.

Riešením by v oblasti ubytovania návštevníkov bol rozvoj ponuky ubytovania v súkromí, vytvorenie penziónu formou rekonštrukcie neobývaných budov vhodných na rekreačné účely.

6.4 Nakladanie s komunálnym odpadom

Obec Keť riadi a zabezpečuje nakladanie s komunálnym odpadom na území obce v súlade s ustanoveniami zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a Všeobecne záväzného nariadenia (VZN) obce č. 1/2020 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi na území obce Keť.

Kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov prebieha v zmysle ustanovení zákona č.369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších noviel a predpisov, zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, zákona č. 136/2000 Z. z. o hnojivách, 364/2004 Zb. o vodách, stavebného zákona č. 50/1976 Z. z. v znení neskorších zmien a predpisov a zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.

V obci nie je zriadené zariadenie na uloženie, zneškodňovanie, úpravu či zhodnotenie odpadu. Tuhý komunálny odpad je vyvážaný z jednotlivých domácností v pravidelných intervaloch (každý druhý týždeň), odvoz triedeného odpadu sa vykonáva raz do mesiaca prostredníctvom zmluvných partnerov obce. Biologicky rozložiteľný odpad v obci nie je zbieraný organizovane, v Ketí nie je vybudovaná obecná kompostáreň / kompostovisko. Na oboch cintorínoch sú umiestnené kontajnery s účelom uloženia zeleného odpadu. Obec preferuje domáce kompostovanie biologického odpadu.

Obec Keť prevádzkovala od roku 1989 skládku odpadu, ktorá mala povolenie na prevádzku do roku 1993. Od tej doby bolo nanášanie domového odpadu na skládku nepovolené. Obec začala rekultiváciu skládky v roku 2007. Plocha skládky: 14 750 m², množstvo odpadu uložené na skládke: 14 000 m³. Zakrytie skládky prebieha podľa predpisov, plánovaný termín ukončenia prác: november 2008; po ukončení rekultivácie bude na pozemku realizovaná výsadba zelene a parcela bude zaradená medzi „ostatné plochy“ obce.

Od doby začatia rekultivačných prác sa značne zvýšil počet nelegálnych skládok menších rozmerov vznikajúcich voľne v prírode, ktoré zdevastujú a zaťažujú prírodu a životné prostredie obce.

V Ketí existuje separovaný zber jednotlivých zložiek odpadu vytriedených z komunálneho odpadu od roku 1997. Pravidelne sa zbiera farebne a biele sklo, plasty, papier, textil, kompozitné obaly, kovy, šatstvo a akumulátory.

V roku 2020 sa z komunálneho odpadu vyseparovalo 4,52 t papiera a lepenky, 4,63 t skla a 6,47 t plastov. Množstvo vyseparovaného odpadu pripadajúceho na jedného obyvateľa bolo vlni 33,53 kg.

Množstvo vyseparovaného odpadu na obyvateľa v jednotlivých rokoch do r.2013 klesalo, potom začalo rásť.

Tab. č.21 – Vyseparované množstvá odpadov v t v Keťi

Rok	Komun. odpad	Papier	Plasty	Sklo	Kompozitné obaly	Elektro zariadenie	Kovy	Šatstvo	Spolu triedený odpad	Spolu celkové množstvo odpadov
Množstvo v tonách										
2011	143,89	0,24	2,13	4,36	0	0	0	0	6,73	150,62
2012	145,89	0,47	2,63	2,47	0	0	0	0	5,57	151,46
2013	149,66	0,34	2,68	2,61	0	0,45	0	0	6,08	155,74
2014	145,17	0,87	2,63	3,75	0,12	0	0	0	7,37	152,54
2015	141,21	1,06	3,73	5,07	0,28	0	0,54	0	10,68	151,89
2016	149,77	0,92	2,53	7,12	0,12	0	0	0	10,693	160,46
2017	141,08	3,36	3,01	1,93	0	2,43	0,09	0	10,82	151,90
2018	152,19	1,25	4,21	1,82	0,14	0	0,15	0	7,57	159,76
2019	140,67	3,03	5,59	3,81	0,75	3,86	0,28	0	17,32	157,99
2020	117,66	4,52	6,47	4,63	0,18	1,86	0,62	0,73	19,01	136,67

Zdroj: Obecný úrad Keť, vlastné výpočty, 2021

Zber a odvoz netriedeného komunálneho odpadu je realizovaný spoločnosťou MIKONA Plus, s.r.o. Želiezovce. Odpad je zneškodňovaný skládkovaním. Zber a odvoz triedeného odpadu vykonáva tá istá firma. Odpad sa zhodnocuje materiálovo.

Odpad zo septikov a žump je vyvážaný svojpomocne.

Tab. č.22 – Vývoj množstva TKO a separovaného odpadu v Keťi

Rok	Celkové množstvo odpadu (t)	z toho				Počet obyvateľov
		Množstvo TKO (t)	Množstvo TKO v kg na obyvateľa	Množstvo odpadu vyseparovaného z TKO (t)	Množstvo odpadu vyseparovaného z TKO v kg na obyvateľa	
2010	140,42	128,98	190,8	11,44	16,92	680
2011	143,89	137,16	206,88	6,73	10,15	669
2012	145,89	140,32	213,58	5,57	8,48	663
2013	149,66	143,58	221,92	6,08	9,4	657
2014	145,17	137,8	216,67	7,37	11,59	647
2015	151,89	141,21	222,03	10,68	16,79	636
2016	160,46	149,77	241,95	10,693	17,27	619
2017	151,9	141,08	232,04	10,82	17,80	608
2018	159,76	152,19	256,21	7,57	12,74	594
2019	157,99	140,67	238,42	17,32	29,36	590
2020	136,67	117,66	207,51	19,01	33,53	567

Zdroj: OcÚ Keť, vlastné výpočty 2021

Obec Keť má vypracovaný program Odpadového hospodárstva do roku 2015. Smerodajný strategickým dokumentov pri vypracovaní uvedeného dokumentu bol Program odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja na roky 2010 – 2015.

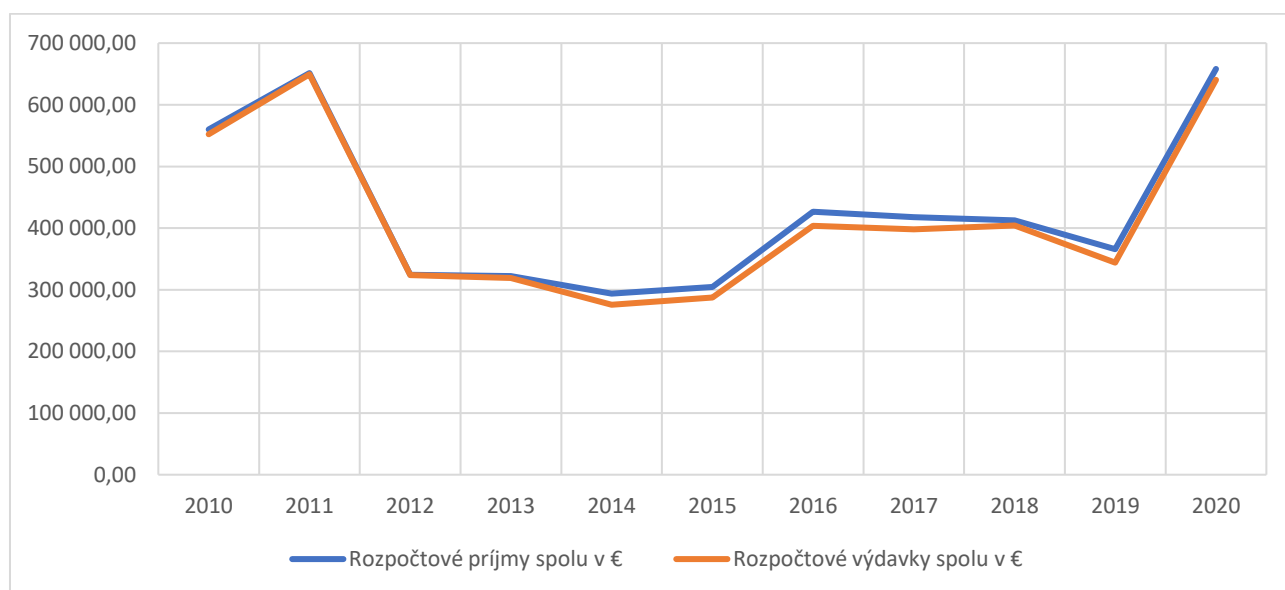
Cieľom obce je zníženie množstva komunálnych odpadov. Obec informuje občanov o možnosti vytvorenia malých kompostární vo vlastných záhradách, aby biologicky rozložiteľný odpad využíval každý obyvateľ vo svojej záhrade a tým sa zníži aj množstvo komunálnych odpadov. Obec aj v budúcnosti informuje občanov o možnosti podpory zberových aktivít škôl, nadácií a tým chce znížiť odvoz nepotrebného šatstva, papiera na skládku odpadov v kukanádobách.

6.5 Majetok a hospodárenie obce

Na ekonomickom rozvoji obce sa podieľa miestna samospráva okrem riadenia i prostredníctvom využívania majetku obce a disponibilných finančných prostriedkov. Na rozvoj obce môžu prostredníctvom finančných tokov vplývať aj občianske združenia alebo nadácie ako súčasť nevládneho sektoru, ich podiel je však na ekonomickom rozvoji obce minimálny.

Priame vstupovanie miestnej samosprávy do ekonomického rozvoja obce je značne diferencované a je ovplyvnené predovšetkým veľkosťou obce, ktorá vplýva ako na veľkosť príjmov, tak aj na rozsah disponibilného majetku a jeho štruktúru i schopnosťou samosprávneho manažmentu, ktorý rozhoduje o finančnom hospodárení a ktorý sa aktivizuje pri získavaní ďalších finančných prostriedkov z rôznych grantových schém a fondov.

Graf č.11 – Hospodárenie obce Keť v r. 2010 - 2020

Celkový objem finančných prostriedkov, ktorými vlani obec disponovala, predstavoval 658 110,45 Eur. Z týchto prostriedkov musí obec zabezpečovať všetky samosprávne úlohy, ktoré jej vyplývajú zo zákona o obecnom zriadení, ďalej nové kompetencie, ako aj rozvojové programy.

Bilancia hospodárenia obce v predchádzajúcich rokoch je uvedená v tab. č.23 .

Tab. č.23 - Hospodárenie obce Keť od roku 2011

Rozpočet obce v rokoch	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Rozpočtové príjmy spolu v €	651 213,95	324 141,42	322 221,19	293 705,21	304 266,18	426 723,39	417 550,74	412 557,96	365 910,62	658 110,45

Rozpočtové výdavky spolu v €	649 428,87	323 539,75	319 284,99	275 672,82	287 321,02	403 793,71	397 923,70	404 373,04	343 845,01	640 565,42
Bilancia v €	1 785,08	601,67	2 936,20	18 032,39	16 945,16	22 929,68	19 627,04	8 184,92	22 065,61	17 545,03

Zdroj: Interné materiály obce, 2021

Obec hospodári s vyrovnaným, resp. mierne prebytkovým rozpočtom. V štruktúre príjmov prevládajú cudzie zdroje (transfery zo štátneho rozpočtu) nad vlastnými zdrojmi (miestne dane a poplatky). Značná časť výdavkov smeruje na zabezpečenie bežnej prevádzky obce, obecného úradu a vzdelávacích zariadení, predovšetkým na pokrytie mzdových nárokov a nákladov na energie.

Z analýzy vyplýva, že obecný rozpočet poskytuje len malý priestor pre financovanie rozvojových zámerov. Je preto potrebné uchádzať sa aj o získanie externých zdrojov – súkromných investícií, grantov a príspevkov z podporných programov, najmä na realizáciu náročnejších investičných projektov.

Obec má vo vlastníctve viaceré nehnuteľnosti – verejné budovy, pozemky, hlavne plochy verejných priestranstiev

Majetok, ktorým disponuje obec, sa využíva na niekoľko účelov - na výkon samosprávy, na zabezpečenie samosprávnych funkcií a na podnikateľskú činnosť. Veľkosť ako aj štruktúra majetku je v obci veľmi diferencovaná a tým sa podmieňuje aj jeho využiteľnosť.

Tab. č.24 - Majetok obce Keť v roku 2020

Majetok	Nadobúdacia hodnota	Posledná účtovná hodnota
Knižnica	9 216,93	0
Kultúrny dom	93 791,91	33481,73
Požiarna zbrojnica	1 978,32	0
Dom športu	18 123,87	0
Základná škola	16 203,35	0
Materská škola	79 532,67	21914,88
Dom smútku	27 932,62	11061,02
Budova č. d. 245	19 000,00	17320
Multifunkčné športovisko	145 854,73	141598,73
Zberný dvor - budova	43 152,10	0
Bytový dom 8 b.j.	408 226,89	252715,89
Hnuteľný majetok	39 192,14	4 434,80
Poľnohospodárska pôda	268 420,17	268 420,17
SPOLU	1 170 625,70	750 947,22

Zdroj: Interné materiály OcÚ, 2021

Obec okrem výkonu svojich samosprávnych funkcií realizovala v predchádzajúcich rokoch viac väčších investícií, ktoré boli financované najmä z Programu rozvoja vidieka SR.

Tab. č.25 - Väčšie investície v predchádzajúcich rokoch

Rok	Realizovaná investícia	Čas	Rozpočet v Eur	Zdroj
2005	Celoobecný vodovod	08/2005-11/2005	87 134,04	Envirofond + vlastný
2006	Celoobecný vodovod	05/2006-10/2006	59 251,15	Envirofond + vlastný
2007	Rekultivácia skládky	06/2007-11/2007	226 548,50	Envirofond + vlastný

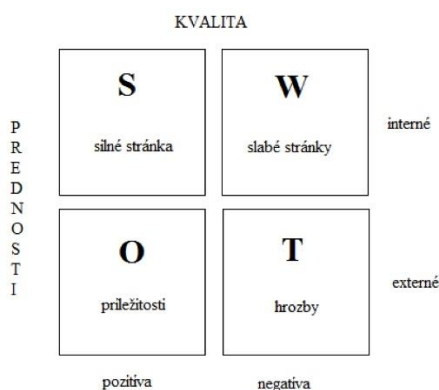
	TKO			
2009	Celoobecný vodovod	06/2009-10/2009	63 000,00	Envirofond + vlastný
2010	Rekonštrukcia chodníka	04/2010-06/2010	210 134,99	PPA
2011	Bytový dom 8 b.j.	08/2010-07/2011	377 862,85	MVaRR SR + ŠFRB + vlastný
2012	Verejné priestranstvo, ihrisko	06/2012-09/2012	87 227,95	PPA + vlastný
2014	Rekonštrukcia kultúrneho domu	05/2014-11/2014	45 337,73	PPA + vlastný
2014	Parkové úpravy okolo bytového domu	10/2014-10/2014	120 000,00	vlastný
2016	Modernizácia vykurovania KD	06/2016-10/2016	13 912,80	vlastný
2018	Rekonštrukcia a modernizácia MŠ	03/2018-06/2018	14 996,63	vlastný
2019	Nákup budovy	04/2019	20 100,00	vlastný
2020	Multifunkčné športovisko	05/2020-06/2020	145 854,73	PPA + vlastný

Zdroj: OcÚ, 2021

II. ANALÝZY

7. SWOT ANALÝZA

Východiskom pre formulovanie rozvojových cieľov, zámerov a stratégie rozvoja obce je SWOT analýza (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats). Predstavuje jednoduchú, a pritom výstižnú, vyčerpávajúcu a objektívnu charakteristiku silných a slabých stránok (vnútorná analýza) skúmanej oblasti a jej možných príležitostí a ohrození (vonkajšia analýza). Svojím obsahom poskytuje SWOT analýza poznatky o faktoroch, ktoré je možné využiť v prospech rozvoja obce a naopak, ktorým je v navrhovanej rozvojovej stratégii potrebné čeliť, resp. ich eliminovať.

Silné stránky zahŕňajú komparatívne a konkurenčné výhody pre rôzne typy rozvojových aktivít, slabé stránky sú ohrozujúce, limitujúce.

Príležitosti ako možnosti a potenciál rozvoja spolu s ohrozeniami ako rizikami vonkajšieho prostredia môžu mať pravdepodobné účinky na strategický rozvoj územia.

Analýza rozvojového potenciálu obce formou SWOT analýzy bola spracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a dotazníkového prieskumu uskutočňovaného medzi jednotlivými domácnosťami.

Silné stránky	Slabé stránky
Poloha a prírodné prostredie • mierne, teplé ovzdušie, prírodné bohatstvo (voda, flóra, fauna), bohatá sídelná vegetácia • dostatok spodných a povrchových vôd • čisté ovzdušie bez zdrojov hluku a vibrácií • existencia separovaného zberu odpadov • biokoridory, biocentrá miestneho a regionálneho významu • dobrá geografická poloha (blízkosť dôležitých komunikačných ťahov) • blízkosť hranice s Maďarskom • blízkosť Budapešti	Poloha a prírodné prostredie • úplne odlesnený extravilán obce • chýbajúce vetrolamy popri poľných cestách -> veterná erózia • verejná zeleň potrebuje revitalizáciu a doplnenie • nelegálne skládky odpadu v zeleni, neznámi páchatelia • rozmáhajúci sa nelegálny výrub stromov • nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energie • absencia systému zberu a kompostovania zeleného odpadu

Ľudské zdroje • hodnotné ľudské zdroje (bilinguálnosť, pracovitosť) • národnostne homogénne územie • nízka rozvodovosť obyvateľstva • ponuka nízkokvalifikovanej pracovnej sily z radov nezamestnaných • neprítomnosť sociálne neprispôsobivých občanov • odborníci so značnou praxou v oblasti chovu hospodárskych zvierat, domácich zvierat, pestovania ovocia, liečivých rastlín, včiel Kultúra a spoločenský život • škola a škôlka v obci – starostlivosť o deti v mieste bydliska, príprava programov • rozvinuté medzinárodné vzťahy obce • kultúrne zázemie – rodisko hudobníka Lajosa Boháka • záujem ľudí o kultúrne aktivity a šport, spoločenský život, aktívni ľudia • obecné noviny • dostatočný počet neziskových organizácií v obci • existencia domu ľudovej kultúry Ekonomická základňa • rozvinuté poľnohospodárstvo, hustá koncentrácia poľnohospodárskej výroby • kvalitná vysoko produkčná orná pôda • vhodné podmienky na rozvoj miestneho spracovania produktov • dopravná dostupnosť strategických zamestnávateľov v regióne, blízkosť turistického centra Štúrovo • nízky počet ťažko zamestnávateľných vrstiev obyvateľstva • veľké množstvo neobývaných domov • možnosti samozamestnávania v stavebníctve • vhodné podmienky pre pestovanie viniča hroznorodého a teplomilných plodín, ako aj ovocia • malebné prírodné prostredie • možnosti a tradícia rybolovu, poľovníctva, cyklistiky a jazdeckta • tradícia pestovania ovocia a zeleniny, liečivých rastlín, hrozna, výroby vína • existujúce voľné plochy na pestovanie liečivých rastlín • existencia niekoľkých chovateľov (hydina, ošípané, hovädzí dobytok, ovce, zajace, včely)	• absencia pouličného zberu separovaného odpadu (verejné kontajnéry pre jednotlivé komodity) • konvenčný spôsob obhospodarovania ornej pôdy, kontaminácia pôdy agrochemikáliami • nie je vyriešené čistenie odpadových vôd • neexistuje alternatíva na miesto rekultivovanej skládky TKO • nepoužívanie sankčných nástrojov na potrestanie ilegálnych znečisťovateľov prírody Ľudské zdroje • nízka vzdelanostná úroveň väčšiny občanov - vysoký podiel obyvateľov so základným a s učňovským vzdelaním bez maturity; nízky podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním • vysoký podiel obyvateľstva v produktívnom, neskôr v poproduktívnom veku • dlhodobý prirodzený úbytok obyvateľstva • odliv vysokovzdelaných mladých ľudí • nesúdržnosť obyvateľov obce • absencia administratívnej kapacity a lídrov pre prípravu a implementáciu projektov, resp. riadenie investícií • slabá informovanosť obyvateľov o možnostiach podpory komunitných aktivít • absencia obecnej polície, resp. regulácie verejného poriadku v obci Kultúra a spoločenský život • nedostatok atraktívnych kultúrnych programov a programov na využitie voľného času • slabá propagácia obce • slabá informovanosť obyvateľov o možnostiach podpory komunitných aktivít Ekonomická základňa • nedostatok pracovných miest v mieste bydliska • chýbajúca sekundárna ponuka cestovného ruchu (stravovacie, ubytovacie a informačné služby) • nízka kúpyschopnosť obyvateľstva • nízka podnikateľská aktivita • chýba diverzifikácia poľnohospodárskej výroby
--	--

Infraštruktúra, občianska vybavenosť • plyn a verejný vodovod v obci • existencia základných objektov občianskej vybavenosti (obecný úrad, KD, knižnica, pošta, škola) • upravené verejné priestranstvá, cintoríny, veľa zelene • voľné objekty pre rozvoj sociálnych služieb	• nedostatočná (takmer nulová) propagácia obce (ani spoločná v rámci regiónu) • pretrvávajúca dlhodobá nezamestnanosť (hlavne ťažko zamestnávateľných skupín obyvateľstva) • chýbajú cyklotrasy v regióne • vysoká miera nezamestnanosti • absencia ubytovacích možností • vysoká miera dochádzky za prácou • tvorba pridanej hodnoty miestnymi podnikateľmi v iných regiónoch • vysoká nákladovosť výroby (vstupy, dane, odvody, mzdy, úvery) • chátrajúce viničné domčeky • absencia propagácie, podpory, dostatku informácií pre chovateľov hospodárskych zvierat Infraštruktúra, občianska vybavenosť • chýba odvedenie a čistenie odpadových vôd (verejná kanalizačná sieť a ČOV) • zničené, resp. chýbajúce chodníky, nevyhovujúci technický stav existujúcich • kvalita miestnych ciest je zaostávajúca • technické riešenie existujúcich verejných parkovacích plôch v intraviláne obce je nevyhovujúce • hlavná cesta – neobmedzená rýchlosť jazdy - nehodová lokalita • zlý technický stav verejného osvetlenia • zlá dopravná dostupnosť okolitých miest hromadnými dopravnými prostriedkami (nízka frekvencia dopravných spojov) • technický stav a vek prvkov miestneho rozhlasu • chýbajúce informačné smerové tabule pri dôležitých odbočkách • nedokončené spevnené cesty spájajúce susedné obce • vzdialenosť od okresného mesta (39 km) • vysoká cena energeticky nenáročných technológií
Príležitosti	Ohrozenia
Poloha a prírodné prostredie • uskutočňovanie kontrolnej činnosti vo všetkých zložkách životného prostredia (spoločný postup susedných obcí) • príprava strategických dokumentov ochrany ŽP (napr. Krajinnno-ekologický plán) • zriadenie obecnej kompostárne	Poloha a prírodné prostredie • neúspech v zdolaní ľahostajnosti občanov voči ochrane ŽP, nízka občianska participácia, nízka ekologická uvedomelosť • pokračovanie v devastovaní ŽP • veterná erózia • chemická zimná údržba komunikácií • extrémne výkyvy počasia

• podpora projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách (EÚ a domáce zdroje) • zvýšenie informovanosti občanov o stave životného prostredia na území obce a dôležitosti a spôsoboch jeho ochrany • zriadenie zberného dvora • existuje podpora na zvyšovanie miery využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej energie, energie zo spaľovania slamy, bioplynu) • vybudovanie cyklotrasy • spolupráca občanov v oblasti skrášľovania obce • rozmiestňovanie verejných kontajnerov na separovaný odpad • sieť malých grantov pre obec a neziskovky na úpravy verejných priestranstiev a doplnenie mobiliáru • ekologizácia poľnohospodárstva • informačná kampaň v záujme ochrany životného prostredia Kultúra a spoločenský život • viacero kultúrno-spoločenských akcií (napr. divadelné predstavenia, premietanie, výstavy) • rozvoj športových aktivít • existencia malých grantov na rozvoj kultúrnych, spoločenských a športových aktivít • aktívnejšie zapojenie sa do aktivít mikroregiónu Kvetnianka • vytvorenie NO s cieľom absorbovania podpory na verejnoprospešné účely • rozvoj kultúrneho života, spájanie obyvateľov obce Ľudské zdroje • vzdelávacie možnosti v mieste bydliska • zakladanie a podpora aktivít neziskových organizácií • zvýšenie informovanosti obyvateľov obce (nová webstránka, sociálne siete) • rozšírenie siete sociálnych aktivít so zameraním na starých a sociálne odkázaných • využitie štrukturálnych fondov (hlavne ESF) pre rast kvality ľudských zdrojov (vzdelávacie aktivity) • aktivizovanie občanov a ich zapojenie do rozhodovania na miestnej úrovni	• sťažené podmienky na získanie podpory pre projekty • nárast množstva komunálnych odpadov • znižovanie úrodnosti pôdy, neúspešný boj proti škodcom úrody • narastajúca kontaminácia pôdy • ohrozovanie čistoty spodných vôd žumpami pri rodinných domoch • vytváranie divokých skládok odpadu • nedostatok podporných programov pre vidiecke prostredie Kultúra a spoločenský život • nezáujem miestnych ľudí o dianie v obci • nespôlupráca, nesúdržnosť obyvateľov • pokles lokálpatriotizmu • slabší záujem, najmä mladších občanov o činnosť v záujmových združeniach v obci Ľudské zdroje • rastúca dlhodobá nezamestnanosť • nárast sociálno-patologických javov, existenčné problémy rodín • nízky prirodzený prírastok • neúspešná snaha zastaviť „pracovnú“ migráciu mladých a vzdelaných ľudí do miest • neúspešná snaha zastaviť „pracovnú“ migráciu mladých a vzdelaných ľudí do miest • oslabenie ľudského, kultúrneho kapitálu a v konečnom dôsledku celkového sociálneho kapitálu obce • vykupovanie neobývaných domov nedisciplinovanými a nízko vzdelanými cudzími ľuďmi, ktorí sa prisťahujú do obce a nepodieľajú sa na zveľaďovaní a ochrane majetku obce • problémy pri zaraďovaní rizikových skupín (absolventi, mladiství, ZŤP občania, osoby staršie ako 50 rokov, ženy po materskej dovolenke) do pracovného pomeru • zvyšujúci sa podiel sociálne odkázaných obyvateľov • pretrvávajúce zlé medziľudské vzťahy • nárast počtu rómskych obyvateľov, dehomogenizácia obyvateľstva • drogy, omamné látky a mládež • stiahnutie výkonu špecializovanej štátnej správy do vzdialených centier
--	--

Ekonomická základňa • miestne spracovanie miestnych produktov (napr. zriadenie sušiarne, mraziarne, baliarne alebo konzervárne pre ovocie a zeleninu v rámci využitia miestnych špecialít na výrobu zaujímavých výrobkov chýbajúcich na trhu) • blízkosť rieky Hron (rozvoj víkendovej, prázdninovej turistiky, splavovanie Hrona, rybolov); blízkosť kúpeľného mesta Štúrovo • podpory EÚ na rekonštrukciu rodinných domov pre vytvorenie ubytovacích kapacít v súkromí • samozamestnávanie • predaj z dvora • propagácia obce, resp. zriadenie informačného portálu • obnova neobývaných domov • vyjasnenie vlastníckych vzťahov • pozemkové úpravy • štátne grantové schémy, zdroje EÚ a iné mimorozpočtové zdroje na podporu rozvoja malých podnikateľských aktivít • podpora EÚ pre začínajúcich podnikateľov a mladých farmárov • vidiecky turizmus, agroturistika • diverzifikácia poľnohospodárstva • predaj z dvora – intenzívna podpora a propagácia • vytvorenie trhoviska v obci • záujem zahraničných turistov o región • podporné programy Európskej únie a iných sponzorov v oblasti rozvoja a vidiekeho turizmu • príjmy z chovu hospodárskych zvierat, včelárstva, farmárčenia, pestovania ovocia a zeleniny, húb, hrozna a výroby vína • vzdelávacie aktivity farmárov • odbytové družstvá, propagácia chovu, medzinárodné vzťahy • návrat k tradičným spôsobom výroby a spracovania miestnych produktov Infraštruktúra, občianska vybavenosť • dobudovanie chýbajúcej, rekonštrukcia existujúcej infraštruktúry (dom smútku, rozhlas, cesty) • ponuka zdravotníckych služieb (občasná ordinácia lekára, lekáreň) • vytvorenie komunitného centra • vybudovanie mobilného pódia • vybudovanie informačného systému obce	Ekonomická základňa • projektová nepripravenosť podnikateľov • vysoká administratívna a finančná náročnosť získania dotácie • strata záujmu obyvateľov o pestovanie ovocia, zeleniny, viniča • strata záujmu miestnych o oživenie chovu hospodárskych zvierat • zvyšovanie odvodových povinností podnikateľov • politická klíma, časté zmeny legislatívy, neprehľadný právny systém • pokles konkurencie schopnosti miestnych mikropodnikateľov, pokles dopytu • nárast cien vstupov; vysoké náklady na založenie nového podnikania, resp. výroby • konkurencia vyspelejších, väčších alebo známejších obcí v regióne dolného Pohronia • potenciál dlhodobo ostáva len potenciálom, nevyužíva sa dostatočne a je ohrozený postupným zánikom fyzických ale aj kultúrnych hodnôt • nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy k pozemkom a budovám Infraštruktúra, občianska vybavenosť • projektová nepripravenosť k potrebným investíciám (rekonštrukcia, resp. výstavba objektov) • nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre spolufinancovanie rozvojových projektov • uplatnenie iných hľadísk pri rozhodovaní pri posúdení projektov na úkor odborných • rušenie autobusových spojov do okresného mesta • zaostávanie výstavby a modernizácie cestných sietí v regióne
---	---

8. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA

Audit problémov - najdôležitejšie problémy

V oblasti ľudských zdrojov

Obyvateľstvo obce Keť starne, tento proces bude aj pokračovať v dôsledku nízkej pôrodnosti a prirodzeného prírastku, resp. odlivu mladých z obce za prácou. Živitelia rodín odchádzajú za prácou na dlhodobšie pobyty a v obci zostávajú ženy, deti a dôchodcovia, čo je negatívny jav pre život rodín ale aj obce.

Starnutie obyvateľstva má za následok zvýšenie dopytu po sociálnych službách.

V obci je vysoká migrácia – v súčasnosti trvá trend vysťahovania mestského obyvateľstva na vidiek, resp. odsťahovania sa rodín za prácou do miest alebo iných obcí.

Existencia ťažko zamestnávateľnej skupiny obyvateľstva – s nízkou vzdelanostnou úrovňou, s dlhodobou nezamestnanosťou, stratou pracovných návykov.

Nízka vzdelanostná úroveň väčšiny obyvateľstva.

Existujúce ľudské zdroje možno efektívne zapojiť do rozvoja terciálnej sféry podporou podnikania (vzdelávanie, kurzy, školenia, pomoc pri vypracovaní projektov, rozširovanie počítačovej a internetovej gramotnosti a pod.).

V oblasti kultúry a spoločenského života

V obci je dopyt po pestrejšie možnosti športového vyžitia a viac kvalitnejších podujatí – chýbajú akcie napr. typu výstava, divadelné predstavenie, premietanie. Dom kultúry bol v r. 2015 obnovený, modernizovaný. Granty na podporu kultúrno-spoločenských podujatí sú málo využité. V obci je silné kultúrne zázemie: deti základnej školy sa aktívne zapájajú do práce tanečného súboru Nádas v blízkej obci, pri škole pôsobí detský folklórny súbor Napraforgók, ktorí sa podieľajú na tvorbe kultúry v obci. Nevyužitie historické zázemie – Keť je rodiskom významného cimbalistu – zakladateľa najznámejšej dielne na výrobu cimbalov v 20. storočí: Lajos Boháka.

V oblasti infraštruktúry a občianskeho vybavenia

V Keti nie je vybudovaná kanalizácia, nie je vybudovaná ani čistička odpadových vôd. Technický stav miestnych ciest patrí tiež medzi väčšie nedostatky.

Nedobudovaná technická infraštruktúra – chýbajúca kanalizácia je istým obmedzením v oblasti zvyšovania kvality života obyvateľov obce. Spolu s absenciou čistiarny odpadových vôd je významným indikátorom pre vstup investorov do oblasti.

Bytový fond je pomerne zastaraný, jedna tretina domov bolo postavených pred 70 rokmi. Nevyhovujúci je aj technický stav starých – najmä neobývaných budov. Z objektov občianskej vybavenosti potrebuje rekonštrukciu dom smútku, niektoré autobusové zastávky, miestny rozhlas, budova školy a vytvorenie priestorov pre obecny úrad. V Keti bola postavená bytovka.

V oblasti ochrany prírody a životného prostredia

Nízka ekologická uvedomelosť obyvateľov obce má významný vplyv na stav životného prostredia. Nárast množstva odpadov vyvoláva potrebu efektívnejšieho zberu triedeného odpadu, zvýšenie množstva vytriedených zložiek z komunálneho odpadu. Vzniká potreba informačnej kampane medzi obyvateľmi v oblasti ochrany prírody a správneho zaobchádzania s odpadmi, resp. potreba vybudovania zberného dvora.

Intenzívny spôsob hospodárenia, nadmerné používanie agrochemikálií má negatívny vplyv na kvalitu podzemných vôd, nepriamym spôsobom aj na kvalite potravín, tým pádom aj na zdravie obyvateľov.

V oblasti ekonomiky a hospodárstva obce

Najväčším problémom v obci je nezamestnanosť, resp. nutnosť dochádzania za prácou mimo hranice obce, resp. regiónu.

V obci je malý rozsah služieb (dve obchody s potravinami, pohostinstvo, presso).

Nízka konkurencieschopnosť miestnych mikropodnikov, predajcov z dvora oproti silným veľkoobchodným reťazcom.

Chýbajúca sekundárna ponuka cestovného ruchu (stravovanie, ubytovanie, informovanie návštevníkov).

Pridaná hodnota sa netvorí v obci.

Kľúčové problémy – matrica problémov

Z auditu územia, dotazníkového prieskumu uskutočňovaného medzi obyvateľmi obce a SWOT analýzy vyplývajú nasledovné potreby:

- Stav existujúcich a absencia prvkov základnej infraštruktúry, občianskej vybavenosti a základných služieb
- Lepšie využívanie miestnych zdrojov v záujme tvorby pracovných miest a generovania príjmov
- Trvalo udržateľný rozvoj životného prostredia, budovanie jeho ekologickej stability
- Rekreačné možnosti, kultúra, turizmus
- Posilnenie ľudského potenciálu

9. ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC

PHSR VÚC

PHSR obce Keľ je v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Nitrianskeho samosprávneho kraja 2016 – 2022 – etapa II. PHSR NSK bol vypracovaný v súlade s prioritami stratégie Európa 2020 na roky 2014 – 2020 (ktoré sú tieto: inteligentný rast, udržateľný rast, inkluzívny rast).

Podobne boli špecifické ciele PHSR NSK zostavené vo väzbe na tematické ciele kohéznej politiky EÚ 2014 - 2020.

PHSR NSK je v súlade s národnými rozvojovými prioritami SR pre programové obdobie 2014 – 2020.

PHSR NSK 2016 – 2022 má stanovené 4 strategické ciele rozvoja: SC1: Konkurencieschopná ekonomika, SC2: Kvalitné ľudské zdroje, SC3: Zdravé životné prostredie, SC4: Komplexná technická infraštruktúra.

Prehľad navrhovaných špecifických cieľov a opatrení PHSR NSK ktoré sú relevantné z hľadiska PHSR obce Keľ.

Špecifický cieľ I. III. Podporiť rozvoj multifunkčného poľnohospodárstva a rozvoj vidieka

Špecifický cieľ I. IV. Zlepšiť podmienky pre rozvoj cestovného ruchu

Špecifický cieľ II. I. Zlepšiť kvalitu zariadení sociálnej infraštruktúry

Špecifický cieľ II. II. Zabezpečiť súlad vzdelávania s požiadavkami trhu práce

Špecifický cieľ II. III. Zabezpečiť kvalitu a dostupnosť sociálnych služieb a zdravotníckych služieb pre obyvateľov kraja

Špecifický cieľ III. II. Znížiť produkciu odpadov zavedením efektívneho systému separovania a zhodnocovania

Špecifický cieľ III. III. Zlepšiť energeticky efektívne a nízkouhlíkové hospodárstvo

Špecifický cieľ IV. I. Skvalitniť regionálnu dopravnú infraštruktúru a jej napojenie na nadregionálne siete a zlepšiť dopravnú dostupnosť

Špecifický cieľ IV. II. Zlepšenie zásobovania pitnou vodou a odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd

Špecifický cieľ IV. III. Zlepšiť dostupnosť a kvalitu informačných a komunikačných technológií v kraji

ÚPN VÚC

Obec Keť nemá vypracovaný územný plán.

PHSR obce je ďalej v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia Dolnohronského rozvojového partnerstva na rok 2015 – 2020, Stratégiou rozvoja cyklotrás a cyklodopravy na území NSK na roky 2016 – 2020.

Regionálna integrovaná územná stratégia Nitrianskeho kraja na roky 2014 - 2020

RIÚS Nitrianskeho kraja vychádza z princípov vyváženého územného rozvoja, špecificky miestneho prístupu, zohľadnenia kľúčových výziev a príležitostí, využívania vnútorného potenciálu funkčných území a zamerania na konkurencieschopnosť, rast a zamestnanosť.

V RIÚS sú vytýčené tri priority: inteligentný rast, udržateľný rast, inkluzívny rast.

Určujúcim východiskom pre územne a vecne zvolené intervencie je územná koncentrácia investičných priorít determinovaná Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 v znení KURS 2011 ako celoštátnym územnoplánovacím dokumentom.

Rozvinuté mestá, resp. obce so zariadeniami občianskej vybavenosti nadregionálneho až celoštátneho významu budú tvoriť východiskové zázemie regiónu pre nastavenie územných intervencií s cieľom rastu a zamestnanosti. Územné zameranie investícií v RIÚS sa bude v jednotlivých častiach regiónu stretávať s podporou miestnych akčných skupín („MAS“) zo zdrojov Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci komunitne riadeného miestneho rozvoja („CLLD“) v IROP a z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka prostredníctvom nástroja LEADER v Programe rozvoja vidieka.

Podporou špecificky územne a vecne vhodne zvolených investícií RIÚS prispeje zároveň k vytváraniu nových foriem vzťahov smerujúcich ku konkurencieschopným funkčným územiam. V tom zmysle je v RIÚS zadefinovaných 11 funkčných území pre projekty integrovaných územných investícií v regióne NUTS 3, ktoré sa viažu aj na územia s väzbami spolupráce regionálnych združení miest a obcí doplnené pôsobením miestnych akčných skupín. Ide o integrované investície do funkčných území („FÚ“) na úrovni územnej investičnej jednotky („ÚIJ“) pre jednotlivé špecifické ciele RIÚS. Funkčné územia kooperujú s územiami MAS, ktoré pôsobili v Nitrianskom kraji v programovom období 2007 – 2013 a transformujú sa do funkčných území MAS pre roky 2014 – 2020 (Príloha V.2.2 RIÚS):

Z hľadiska obce Keť je dôležité funkčné územie:

5. FÚ Dolnohronský región (ÚIJ LAU 2)

Strategická priorita 1 Bezpečná a ekologická doprava v Nitrianskom kraji

Strategická priorita 2 Zlepšenie prístupu k efektívnym a kvalitnejším verejným službám v Nitrianskom kraji a v mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra

Strategická priorita 3 Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regióne Nitrianskeho kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra

Strategická priorita 4 Zlepšenie kvality života v regióne Nitrianskeho kraja a mestskej funkčnej oblasti mesta Nitra s dôrazom na životné prostredie

Indikatívny zoznam projektových zámerov/návrhov integrovaných operácií sa nachádza v Prílohe č. V.2.7 RIÚS NSK.

Väzba na ostatné strategické dokumenty

PHSR obce je ďalej v súlade s Integrovanou stratégiou rozvoja územia Dolnohronského rozvojového partnerstva na rok 2015 – 2020, v znení ďalších zmien a doplnkov.

PHSR reflektuje na Stratégiu rozvoja cyklotrás NSK na roky 2021 – 2027 (Dokument nadväzuje, dopĺňa a aktualizuje „Stratégiu rozvoja cyklotrás a cyklodopravy v NSK na roky 2016 – 2020).

PHSR obce Keť je zosúladená s Víziou a stratégiou rozvoja Slovenska do roku 2030 (dlhodobá stratégia udržateľného rozvoja Slovenskej republiky – Slovensko 2030). Tento dokument má snahu byť Národnou stratégiou regionálneho rozvoja SR. Stratégia obsahuje viacero integrovaných rozvojových programov:

- a) Integrovaný rozvojový program I. Ochrana a rozvoj zdrojov
- b) Integrovaný rozvojový program II. Udržateľné využívanie zdrojov
- c) Integrovaný rozvojový program III. – Rozvoj komunit

Nitriansky samosprávny kraj má vypracovaný aj Regionálny plán udržateľnej mobility na podmienky územia kraja.

10. ANALÝZA POTENCIÁLU ÚZEMIA

Potreba identifikácie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja je daná nevyhnutnosťou zabezpečenia čo najvyššej adresnosti programového dokumentu. Určenie kľúčových disparít a hlavných faktorov rozvoja vychádza zo SWOT analýzy, spresňuje smerovanie podpory na odstránenie alebo zmierenie koherentne usporiadaných disparít s využitím faktorov rozvoja.

10.1. Rozvojový potenciál územia

Rozvojový potenciál obce tvoria:

- prírodné zdroje
- obyvateľstvo
- miestne hospodárstvo
- technická infraštruktúra
- sociálna infraštruktúra
- miestna samospráva s jej ekonomickými podmienkami.

Keďže jednotlivé prvky života obce sú navzájom späté je ťažké určiť, ktorý z uvedených faktorov je najdôležitejší. Preto pri analýze rozvojových faktorov a rovnako pri ich prognózovaní je potrebné venovať dostatočnú pozornosť všetkým faktorom. Nevyváženosť rozvojových faktorov obmedzuje dynamiku rozvoja a je jednou z príčin rozvojovej diferenciácie medzi obcami a regiónmi.

10.2. Disparity rozvoja

V oblasti tvorby a ochrany prírodného prostredia je žiaduca realizácia ekostabilizačných opatrení (najmä revitalizácia a doplnenie zelene v extraviláne, uskutočňovanie protierózných opatrení, obmedzenie kontaminácie pôdy, likvidácia nelegálnych skládok odpadu vo voľnej prírode, zvyšovanie ekologickej uvedomelosti občanov).

V hospodárskej oblasti je vysoká nezamestnanosť, potreba dochádzania za prácou, nízka podnikateľská aktivita, zaostávanie vo využívaní miestnych zdrojov.

V oblasti infraštruktúry a občianskej vybavenosti je tu potreba dobudovania základnej infraštruktúry v záujme ochrany životného prostredia, skvalitnenia úrovne základných služieb poskytovaných obcou a zvýšenia komfortu a kvality obyvateľov obce.

V oblasti kultúrno-spoločenského života je potreba organizovania viacerých kvalitných podujatí, ďalší materiálo-technický rozvoj športu, tvorba priestorov pre aktívny oddych a voľný čas pre všetky vekové kategórie. Obyvatelia riešia viac existenčné problémy ako spoločenské.

Poloha a prírodné prostredie

Disparity

- veterná erózia, extrémne výkyvy počasia
- nevyužívanie obnoviteľných, resp. alternatívnych zdrojov energie, minimálna recyklácia
- narastajúce zdevastovanie, zaťaženie prírody nelegálnymi skládkami odpadu, kontaminovaná pôda a spodné vody
- nie je vyriešené odvedenie a čistenie odpadových vôd

Faktory rozvoja

- príjemné ovzdušie, prírodné bohatstvo
- existencia silnej externej podpory environmentálnych projektov (separovanie, recyklácia, kompostovanie, revitalizácia prírody, osвета, tvorba dokumentov)
- spolupráca na miestnej a regionálnej úrovni, osвета

Kultúra a spoločenský život

Disparity

- vysoký priemerný vek členov kultúrnych organizácií v obci

Faktory rozvoja

- pestovanie kultúry a tradícií na rovni, aktívna mládež
- osobnosti, neziskové organizácie a slávny rodák obce

Ľudské zdroje

Disparity

- slabá vzdelanostná úroveň väčšiny obyvateľov
- dlhodobý záporný prirodzený prírastok obyvateľstva
- odliv vzdelaných ľudí
- nesúdržnosť, ľahostajnosť občanov, narušenie hodnôt
- absencia administratívnych kapacít a lídrov pre čerpanie dotácií
- absencia regulácie verejného poriadku

Faktory rozvoja

- aktívni ľudia
-

Ekonomická základňa

Disparity

- absencia sekundárnej ponuky služieb cestovného ruchu
- takmer nulová propagácia obce
- nedostatok práce v mieste bydliska, dlhodobá nezamestnanosť
- nevysporiadané majetkovo-právne vzťahy
- nízka podnikateľská aktivita spojená s malým trhom (nízkym miestnym dopytom)

Faktory rozvoja

- rozvinuté poľnohospodárstvo

- blízkosť dôležitých dopravných ťahov, štátnej hranice, turistického centra Štúrovo a rieky Hron
- existencia externej podpory rozvoja miestneho turistického ruchu
- dobre vybudovaná technická infraštruktúra

Infraštruktúra, občianska vybavenosť

Disparity

- zlý technický stav miestnych komunikácií
- zaostávanie výstavby cestnej siete v regióne
- absencia cyklotrás a komunikácií spájajúcich susedné obce
- stav miestneho rozhlasu
- zlý technický stav objektov školskej a verejnej infraštruktúry, ako aj disponibilných možností bývania
- absencia verejne prístupných oddychových zón
- projektová a finančná nepripravenosť na potrebné investície
- absencia základnej zdravotníckej starostlivosti v mieste bydliska

Faktory rozvoja

- pomerne dobre vybudovaná technická infraštruktúra
- podpora rekonštrukcie technickej infraštruktúry malých obcí zo strany EÚ
- existencia základných objektov občianskej vybavenosti
- priestorové možnosti (verejné priestranstvá, resp. v existujúcich objektoch) pre ďalší rozvoj
- MŠ a ZŠ v mieste bydliska
- existencia dopytu po sociálnych a zdravotníckych službách
- existencia dopytu po rozvoji bývania
- tvorba partnerstiev a spoločných programov a aktivít v oblasti sociálnej pomoci
- existencia externej podpory rozvoja sociálnych služieb

III. STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

Stanovenie cieľov, priorít a opatrení predstavuje definovanie *rozvojovej stratégie obce*. Tento proces nadväzuje na výsledky komplexnej analýzy rozvojového potenciálu obce a vychádza zo SWOT analýzy, ako aj z dotazníkového prieskumu, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou faktorov rozvoja.

11. VÍZIA A CIELE ROZVOJA OBCE

11.1. Vízia

Dosiahnutie trvalo udržateľného hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce s dôrazom na využitie miestnych zdrojov, pri súčasnom zachovaní rovnováhy v jednotlivých zložkách života a životného prostredia obce, ktorý prináša zvýšenie kvality života v obci.

Tento strategický cieľ je postavený na predpoklade, že obec spoločne so svojimi partnermi zlepši kvalitu života obyvateľov predovšetkým v troch hlavných smeroch:

- vybudovaním plne funkčných prvkov infraštruktúry vytvorí dobré podmienky pre príjemné a bezproblémové bývanie jej obyvateľov - miestna infraštruktúra
- zlepši starostlivosť o ich životné potreby v oblasti sociálnej, duchovnej i materiálnej – vytváranie pracovných príležitostí, vzdelávanie, oddych a informovanie
- dbá na intenzívnu ochranu životného prostredia.

Vysporiadaním majetkových vzťahov bude možné uzatvárať partnerstvá pri budovaní miestnej infraštruktúry, čo podporí rozvoj podnikateľských aktivít a tým zamestnanosť a viac finančných zdrojov použiteľných na rozvoj obce.

Dostatočná a aktuálna propagácia obce, zabezpečené požadované služby podporia rozvoj cestovného ruchu, ale aj záujem o trvalé bývanie.

Celoživotné vzdelávanie a vybudovaná kultúrna a sociálna infraštruktúra zvýši úroveň vzdelanostných aktivít aj záujem o spoločenské vyžitie v obci a stabilizáciu obyvateľov.

11.2. Ciele stratégie rozvoja

Strategický cieľ č.1

Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií so zameraním na miestnu infraštruktúru

Strategický cieľ č.2

Rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít, zvyšovanie vidieckej zamestnanosti so zameraním na samozamestnávanie

Strategický cieľ č.3

Obnova kultúrnych tradícií, kultúrneho dedičstva a voľnočasových aktivít

Strategický cieľ č.4

Skvalitnenie životného prostredia v obci a motivovanie občanov

Strategický cieľ č.5

Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych a zdravotných služieb

Základným predpokladom pre splnenie stanovených cieľov je získanie potrebných finančných zdrojov. Ide najmä o financie z verejných fondov, resp. z fondov Európskej únie. Okrem verejných finančných zdrojov sa počíta aj s účasťou súkromných zdrojov. Ďalším predpokladom pre úspešné splnenie strategických cieľov je dôsledné vypracovanie a predkladanie programových zámerov a zdôvodnených žiadostí o pridelenie finančných prostriedkov na príslušné inštitúcie. Nemenej podstatným pri dosiahnutí vízie obce a strategických cieľov je spolupráca obce so všetkými miestnymi aktérmi a externými inštitúciami.

12. FINANČNÝ RÁMEC

12.1. Finančná náročnosť stratégie

Obec Keť stanovila predbežný rozpočet na najstrategickejšie teraz predvídané investície. Tabuľka je informatívna, neobsahuje všetky aktivity potrebné k dosiahnutiu strategických cieľov obce, ani aktivity realizácia ktorých nie je v kompetencii miestnej samosprávy.

Tab. č.26 - Plánované väčšie investície v období 2021 – 2027

Plánovaná investícia	Čas	Rozpočet v Eur s DPH
Vybudovanie rybníka pre športový rybolov – vodné hospodárstvo	2024	1 000 000,00
Rekonštrukcia budovy, ktorá bude slúžiť ako penzión v blízkosti rybníka	2025	1 000 000,00
Vybudovanie vyhliadkovej veže	2024	30 000,00
Vytvorenie dobrodružného parku, náučného chodníka a zveroparku pre deti	2025	300 000,00
Preskúmanie stredovekého kostola Sv. Margity z 13. storočia (výkopové práce)	2023	25 000,00
Vybudovanie vinárskej cesty	2026	30 000,00
Cyklotrasy – medzi obcami Keť – Hronovce a Keť – Bruty – vybudovanie siete cyklistickej infraštruktúry	2023 - 2027	100 000,00
Vybudovanie sociálnych zariadení – DSS, DS, opatrovateľská služba	2023	100 000,00
Sociálne poradenstvo pre starých ľudí	2022	30 000,00
Odkúpiť staré opustené rodinné domy a predať mladým rodinám za symbolickú cenu	2023 - 2027	500 000,00
Vybudovanie ČOV	2022	250 000,00
Vybudovanie verejnej kanalizácie	2026	1 000 000,00
Oprava a vybudovanie ciest a mostov	2022 - 2027	300 000,00
Energetická úspornosť – dotácie na fotovoltiku vo verejných budovách – využitie obnoviteľných zdrojov energií – využitie fotovoltických panelov, LED technológie, veterná energia	od r.2022	300 000,00
Separácia odpadov, zberné dvory a kompostárne	2022	200 000,00
Podpora poľnohospodárskej a potravinárskej produkcie zameraná na zlepšenie konkurencieschopnosti miestnych podnikateľských subjektov, farmárov a lokálnych producentov	od r.2022	15 000,00
Bezpečnostný kamerový systém	2022	30 000,00
Optický kábel – optická sieť – rozvoj digitálnej infraštruktúry	2024	70 000,00
Obnova budov – obecných domov	od r.2022	300 000,00
Rekonštrukcia zberného dvora a kompostoviska	2022	200 000,00
Zmapovanie a rekultivácia nelegálnych skládok odpadov	2023-2024	100 000,00
Rekonštrukcia budovy pošty na verejnoprospešné účely	2021-2022	70 000,00
Rekultivácia skládky TKO	2024	200 000,00
Vytvorenie trhoviska	2022	15 000,00
Parkové úpravy vedľa multifunkčného ihriska	2022	10 000,00
Altánok pri MI	2022	10 000,00
Modernizácia a oprava telocvične	2024	50000
Rekonštrukcia budovy ZŠ	2024	100 000,00
Oprava miestnych komunikácií	2025	200 000,00
Parkové úpravy okolo KD	2021-2022	30 000,00
Vytvorenie mobilného pódia	2024	25 000,00

Rozšírenie zelene na verejných priestranstvách	2021-2027	30 000,00
Spolu		6 620 000,00

Zdroj: Údaje obce, 2021

Pozn.: Projekt cyklotrás, resp. vybudovania cyklokoridorov má byť spoločným projektom viacerých susedných obcí a v súlade so Stratégiou rozvoja cyklotrás v NSK.

12.2. Zdroje financovania stratégie

Na realizáciu stratégií bude potrebné používať nielen vlastné zdroje, ale bude nutné hľadať aj finančné krytie z iných zdrojov. Obec sa bude usilovať o získanie dotácií v rámci pomoci EÚ a ďalších grantových systémov podporujúcich princíp environmentálny, cezhraničnej spolupráce, rozvoja ľudských zdrojov a pod.

Realizácia, resp. financovanie niektorých aktivít PHSR bude v kompetencii súkromného a neziskového sektora.

Na základe uvedených bude využívať obec na realizáciu opatrení PHSR a dosiahnutie svojich cieľov okrem vlastných zdrojov obce nasledovné: štátny rozpočet, európske fondy, súkromné zdroje.

Pre programové obdobie 2014 – 2020 bola obec zaradená medzi obce do 1 000 obyvateľov a čerpanie finančných prostriedkov bolo možné prioritne prostredníctvom Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky, opatrenia 7 Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach a 19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER (MRVK - miestny rozvoj vedený komunitou).

V novom programovacom období sa opatrenia a aktivity PHSR zosúladiť s neskôr s novými programovacími dokumentmi gestorovanými Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

Nakoľko je obec Keť členom Miestnej akčnej skupiny Dolnohronske rozvojové partnerstvo, v rámci MAS sa uchádzala aj v programovacom období 2014 – 2020 o prostriedky vyhradené pre LEADER ako súčasť Dolnohronskeho regiónu. MAS DRP pripravila stratégiu rozvoja CLLD (komunitne vedený miestny rozvoj), v ktorej vytýčila oblasti, ktoré mohla financovať z PRV SR a IROP-u. Podobne na roky 2021-2027 bude môcť obec čerpať z Nástroja 2 LEADER Nitrianskeho samosprávneho kraja.

Možné zdroje financovania jednotlivých aktivít obsiahnutých v PHSR:

- Integrovaný regionálny Operačný program
- Operačný program Výskum a inovácie
- Operačný program Ľudské zdroje
- Operačný program Integrovaná infraštruktúra
- Operačný program Efektívna verejná správa
- Operačný program Technická pomoc
- Operačný program Kvalita životného prostredia
- Operačný program Rybné hospodárstvo
- Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, resp. následný programovací dokument
- Nadácie (Nadácia Slovenskej sporiteľne, Nadácia SPP, Nadácia ZSE, Nadácia Ekopolis, Nadácia ESET, Nadácia Orange)
- Úrad vlády SR
- Ministerstvo financií, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Programy EÚ: WIFI 4 EU, Európa pre občanov, Interreg Europe, Program cezhraničnej spolupráce Maďarská republika - Slovenská republika, ESPON, INTERACT
- Grantové programy Visegradfund

- Environmentálny fond
- Program Stredná Európa, ETC Dunaj
- Podporné nástroje Nitrianskeho samosprávneho kraja.

PROGRAMOVÁ ČASŤ

I. PROGRAM ROZVOJA

1. PRIORITY A OPATRENIA PROGRAMU

K jednotlivým strategickým cieľom sa priradujú špecifické ciele, ktoré vychádzajú z analýz a naplňajú sa aktivitami, ktoré môžu byť realizované v nadväznosti a v určitých časových horizontoch.

Strategický cieľ č.1 - Zlepšenie základných služieb a rozvoj investícií so zameraním na miestnu infraštruktúru

Priorita č.1 – Obnova a rozvoj obce Keť

Špecifický cieľ č.1: Zlepšenie úrovne technickej infraštruktúry a občianskej vybavenosti

Opatrenie č.1.1 Budovanie miestnej infraštruktúry

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Rekonštrukcia kúrenia v kultúrnom dome
Vybudovanie ČOV
Rekonštrukcia budovy materskej školy
Rekonštrukcia obecného úradu
Rekonštrukcia domu smútku
Parkové úpravy pri pomníku padlých vojakov
Rekonštrukcia budovy pošty na verejnoprospešné účely
Vytvorenie trhoviska
Komplexné riešenie námestia pred rímskokatolíckym kostolom
Modernizácia autobusových zastávok
Parkové úpravy pri bytovom dome
Vybudovanie parkoviska pri obecnom úrade
Modernizácia miestneho rozhlasu
Vybudovanie kanalizácie
Rekonštrukcia budovy ZŠ
Oprava miestnych komunikácií
Optický kábel
Vykupovanie pozemkov pre účely bývania

Strategický cieľ č.2 - Zvyšovanie vidieckej zamestnanosti

Priorita č. 2: Vytváranie pracovných príležitostí v obci Keť

Špecifický cieľ č.1: Vytvoriť podmienky pre vznik nových pracovných miest diverzifikáciou poľnohospodárstva

Opatrenie č.1.1: Rozvoj poľnohospodárskych aktivít

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Implementácia prístupu LEADER
Rozvoj miestneho malého podnikania
Rozvoj spracovania miestnych produktov / miestna výroba
Podpora malých, mladých a rodinných farmárov
Pestovanie liečivých rastlín
Rozvoj "citlivých" sektorov poľnohospodárskej výroby, ako je zeleninárstvo, ovocinárstvo, pestovanie strukovín či živočíšna výroba
Obnova chovu HD, ošípaných, králikov, hydiny, koní
Konferencie, semináre pre pestovateľov a spracovateľov
Budovanie kontaktov (pestovateľ/chovateľ - vykupujúci - spracovatelia)
Rozvoj včelárstva
Obnova vinohradníctva, výroby vína
Biohospodárstvo

Opatrenie č.1.2: Rozvoj nepoľnohospodárskych aktivít**Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:**

Vytvorenie stravovacích zariadení
Vytvorenie agroturistických zariadení
Vzdelávacie aktivity (založenie podnikania, príprava projektového zámeru a pod.)
Rozvoj mimoprodukčných oblastí poľnohospodárstva (spracovanie, sušenie, balenie, predaj)
Vznik nových služieb založením podnikania, oživením remesiel
Informačná kampaň - podporné aktivity EÚ pre podnikateľov
Obnova vínnych pivníc do pôvodného stavu

Špecifický cieľ č.2: Vytvoriť nové služby a produkty cestovného ruchu**Opatrenie č. 2.1: Budovanie služieb a produktov cestovného ruchu v obci****Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:**

Vytvorenie cyklotrás medzi obcami Keť – Bruty, Keť - Hronovce
Výstavba kempingového ubytovania
Výstavba nízkokapacitných ubytovacích zariadení
Marketing v oblasti cestovného ruchu, propagácia obce/územia
Vytvorenie ubytovania v rodinných domoch, na farmách
Vyznačenie turistických trás, náučných chodníkov
Vytvorenie stravovacích možností vrátane marketingu

Rozmiestňovanie informačných tabúl
Školenia a vzdelávacie aktivity pre miestnych podnikateľov
Rekonštrukcia turisticky zaujímavých objektov
Vyznačenie cyklotrás, napojenie na rozvinuté trasy, infraštruktúra cyklotrás (odpočívadlá, značenia, služby - napr. Oprava, požičovňa)
Vybudovanie podmienok pre poľovnícky turizmus
Rekonštrukcia viničných domčekov
Vypracovanie koncepcie rozvoja turizmu (poľovnícky, peší, cyklo-, kultúrny-, relaxačný, agro-, vínny a pod.)
Založenie siete turistického destinačného manažmentu v regióne (TDM)

Strategický cieľ č.3 - Obnova kultúrnych tradícií, kultúrneho dedičstva a voľnočasových aktivít

Priorita č. 3: Rozvoj kultúrneho dedičstva

Špecifický cieľ: Zvýšenie návštevnosti a počtu zapojených subjektov do kultúry

Opatrenie č.1: Kultúrne dedičstvo a voľný čas

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Vytvorenie mobilného pódia
Podpora činnosti existujúcich miestnych spolkov
Udržať a rozšíriť činnosť knižnice
Oživenie duchovného života aktivitami miestnych cirkví
Obnova ukážok tradičných remesiel
Propagácia kultúrnych hodnôt a histórie obce (kniha, mapy, web stránka)
Zveľaďovanie športovísk a ihrísk v rámci brigád a dobrovoľníckej práce
Propagácia a podpora vzniku nových záujmových, kultúrnych a športových klubov (streetball, divadelný krúžok, stolný tenis, futbal a pod)
Zapájanie mládeže do uvedených aktivít
Propagácia aktivít – vydanie letákov a publikácií
Spracovanie každoročného plánu kultúrno-spoločenských aktivít obce
Vzdelávanie v oblasti výpočtovej techniky, práce s počítačom a internetom podľa požiadavky obyvateľov
Organizovanie chýbajúcich kultúrnych a voľnočasových aktivít
Organizovanie turnajov pre rôzne druhy športov
Podpora zachovania folklóru, oživenie tradícií
Investície do nevyužitých objektov s účelom ich použitia na spolkovú činnosť

Strategický cieľ č.4 - Skvalitnenie životného prostredia v obci a motivovanie občanov

Priorita č. 4: Zlepšovanie životného prostredia

Špecifický cieľ: Zvýšenie kvality ovzdušia a zvýšenie separácie

Opatrenie č. 1: Kvalita životného prostredia

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Rekonštrukcia zberného dvora a kompostoviska
Zmapovanie a rekultivácia nelegálnych skládok odpadov
Rekultivácia skládky TKO
Rozšírenie zelene na verejných priestranstvách
Úprava poľných ciest, výsadba vetrolamov
Zvyšovanie ekologického povedomia obyvateľstva (vzdelávanie, propagácia, letáky, webstránka, informačné materiály)
Rozmiestňovanie kontajnerov na separovaný odpad
Podpora využívania obnoviteľných zdrojov energie na kúrenie (využitie bioodpadu zo záhrad a poľnohospodárskej výroby)

Strategický cieľ č.5 - Vytváranie podmienok pre rozvoj sociálnych a zdravotných služieb

Priorita č. 5: Sociálna a zdravotná oblasť

Špecifický cieľ : Vytvorenie systému pomoci obyvateľov v núdzi

Opatrenie č. 1 : Kvalita sociálnych a zdravotných služieb

Aktivity naplňajúce dosiahnutie strategického cieľa:

Rozvoj zdravotníckych služieb
Vytváranie partnerstiev so susednými obcami v sociálnej oblasti (napr. spoločné stravovanie dôchodcov, terénna sociálna práca)
Spolupráca so subjektmi pôsobiacimi v oblasti sociálnej starostlivosti
Spolupráca s lekármi - ordinácie
Vytvorenie komunitného centra, denného stacionára, sociálneho zariadenia v obci

II. IMPLEMENTČNÝ RÁMEC PROGRAMU

2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU

2.1. Sociálno-ekonomické partnerstvo

Realizácia aktivít naplánovaných v PHSR obce Keť bude vyžadovať úzku spoluprácu obce a miestnych aktérov v jednotlivých sektoroch života obce, ako aj spoluprácu vedenia obce s externými inštitúciami, orgánmi štátnej správy a regionálnej samosprávy, i okolitými obcami a združeniami obcí a verejno-súkromnými partnerstvami ktorých je obec Keť členom.

2.2. Inštitucionálne zabezpečenie implementácie programu

Hlavným koordinátorom aktivít smerujúcich k realizácii strategického cieľa obce Keť v programovom období 2014 - 2020 je starosta obce vedúci pracovný tím zostavený za účelom implementácie PHSR.

2.3. Organizačné zabezpečenie implementácie programu

Vypracovaním a schválením výsledného dokumentu proces strategického plánovania nekončí. PHSR je dokument živý, otvorený, reagujúci na zmeny. Pracovná skupina pre implementáciu by okrem úlohy „transformovať strategickú víziu a ciele na skutočnosť“ mala plniť aj monitorovaciu úlohu.

Špeciálnym nástrojom pre uskutočňovanie monitoringu sú kvantitatívne indikátory úspešnosti projektu, ktoré pomôžu odpovedať na otázku „či sa darí dosahovať to, čo sme si stanovili, či postupujeme správnym smerom“.

Pracovná skupina pre implementáciu a monitoring by sa mala schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok. Na stretnutí by sa zhodnotilo plnenie plánu, doterajší postup realizácie a prediskutovali a odsúhlasili zmeny v pláne.

Odporúčané zloženie pracovnej skupiny: starosta obce, odborné komisie pri OZ, podnikateľské subjekty, zainteresovaní obyvatelia, predstavitelia subjektov spolupracujúcich na realizácii aktivít/projektov.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Keť bude po schválení jeho znenia v obecnom zastupiteľstve zverejnený na internetovej stránke obce a v tlačenej forme verejne prístupný aj na obecnom úrade.

3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU

3.1. Indikatívny finančný rámec programu

Realizáciu najpodstatnejších opatrení a aktivít predstavujú finančne náročné projekty (tab. č.26), preto je dôležité identifikovať finančné zdroje, ktoré umožnia ich realizáciu. Finančné prostriedky potrebné na realizáciu projektov, tak ako boli definované v PHSR obce Keť, budú v pochádzať z týchto zdrojov:

1. Verejné zdroje - rozpočet obce,
2. Ostatné verejné zdroje,
3. Súkromné zdroje,
4. Fondy európskej únie

Verejné zdroje – rozpočet obce

Rozpočet obce je základným zdrojom financovania jej aktivít. Keďže výška voľných finančných prostriedkov obce je limitovaná, je preto vhodné prostriedky obecného rozpočtu použiť najmä na:

- zabezpečenie prípravy projektov – projektová dokumentácia a príprava žiadostí na čerpanie eurofondov,
- spolufinancovanie projektov – spoluúčasť obce je minimálne 5 %,
- financovanie bežných aktivít – neinvestičné aktivity v oblasti služieb občanom a spoločenského života v nej.

Z analýzy rozpočtovej situácie obce vyplýva, že jej finančné zdroje neumožňujú uhrádzať plánované investície a preto bude dôležité získanie finančných prostriedkov z externých zdrojov. Je potrebné počítať aj s variantom zamietnutia žiadosti o finančný príspevok. V takom prípade bude potrebné určiť náhradné zdroje financovania. Niektoré projekty bude možné realizovať v redukovanom rozsahu alebo na etapy (rozložené na dlhšie časové úseky) z obecného rozpočtu. V prípade iných projektov, najmä takých, ktoré sú schopné generovať zisky, prichádza do úvahy spoluúčasť súkromného sektora alebo využitie bankových úverových produktov.

Ostatné verejné zdroje

Mestá a obce majú obmedzené možnosti získať grant zo štátneho rozpočtu na rozvojové projekty. Nenávratný finančný príspevok pre investičné projekty – výstavba obecných nájomných bytov je možné získať z Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja. Na prefinancovanie ostatných nákladov je možné získať od ŠFRB úver. Dôležitú úlohu pri realizácii environmentálnej infraštruktúry plní Environmentálny fond, ktorý nahradil Štátny fond životného prostredia. Isté možnosti pre financovanie menších projektov v oblasti kultúry a športu vyplývajú z výziev vypisovaných samosprávnym krajom.

Súkromné zdroje

Súkromné prostriedky predstavujú najjednoduchšiu formu investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Pri investovaní súkromných zdrojov investor primárne hľadá zisk. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.

Investovanie súkromných prostriedkov do neziskových aktivít je zatiaľ zriedkavé. Vzhľadom k obmedzenej investičnej sile ekonomických subjektov pôsobiacich v obci bude potrebné zamerať pozornosť najmä na externé subjekty a aktívne vyhľadávať potenciálnych investorov.

Pokiaľ ide o projekty a aktivity obsiahnuté v tomto dokumente, časť z nich počíta s príspevkami zo súkromných zdrojov, prípadne sa budú realizovať v spolupráci s verejným sektorom.

Fondy Európskej únie

Po vstupe SR do Európskej únie sa otvorili ďalšie možnosti získania finančných prostriedkov. Európska regionálna politika si kladie za cieľ vyrovnanie rozdielov medzi regiónmi v zmysle finančnej solidarity. Aby SR mohla v čerpať finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov, bola vypracovaná Partnerská dohoda SR 2014 – 2020, pričom čerpanie finančných zdrojov sa v aktuálnom programovom období bolo realizovateľné prostredníctvom nasledovných programov:

1. Operačný program Integrovaná infraštruktúra,
2. Operačný program Ľudské zdroje,
3. Operačný program Integrovaný regionálny operačný program,
4. Operačný program Kvalita životného prostredia,
5. Operačný program Výskum a inovácie,
6. Operačný program Efektívna verejná správa,
7. Technická pomoc,
8. Program rozvoja vidieka,
9. Rybné hospodárstvo.

Obec Keť bola podľa počtu obyvateľov (do 1 000) prioritne zaradená medzi oprávnených žiadateľov v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020.

V súčasnosti sa ešte implementuje Program rozvoja vidieka SR 2014 – 2020, ktorý je podporovaný z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka.

PRV SR 2014 – 2020 sa realizuje v zmysle programového dokumentu schváleného Európskou komisiou.

Zameriava sa na šesť hlavných oblastí:

1. podpora prenosu znalostí a inovácií v poľnohospodárstve, lesnom hospodárstve a vo vidieckych oblastiach,

2. posilnenie životaschopnosti poľnohospodárskych podnikov a konkurencieschopnosti všetkých druhov poľnohospodárstva vo všetkých regiónoch a presadzovanie inovačných poľnohospodárskych technológií a udržateľného obhospodarovania lesov,
3. podpora organizácie potravinového reťazca vrátane spracovania poľnohospodárskych výrobkov a ich uvádzania na trh, dobrých životných podmienok zvierat a riadenia rizík v poľnohospodárstve,
4. obnova, zachovanie a posilnenie ekosystémov, ktoré súvisia s poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom,
5. propagácia efektívneho využívania zdrojov a podpora prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo odolné voči zmene klímy v odvetví poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva,
6. podpora sociálneho začleňovania, zmierňovania chudoby a hospodárskeho rozvoja vo vidieckych oblastiach.

Podpora v rámci OP RH 2014-2020 sa realizuje prostredníctvom programového dokumentu. vzťahuje sa na celé územie SR. Je zameraná predovšetkým na nasledujúce oblasti:

1. výstavba nových a modernizácia existujúcich akvakultúrnych prevádzok,
2. odbahňovanie, diverzifikácia príjmov/tržieb z akvakultúry cez podporu doplnkových činností,
3. zriaďovanie recirkulačných systémov,
4. modernizácia existujúcich spracovateľských kapacít,
5. získavanie nových trhov a uľahčenie uvádzania produktov rybolovu a akvakultúry na trh.

Operačný program svojím zameraním prispieva k plneniu cieľov Spoločnej rybárskej politiky EÚ prostredníctvom podpory zberu údajov za sektor rybného hospodárstva a vykonávania kontrolných činností súvisiacich so sledovateľnosťou a označovaním produktov rybolovu a akvakultúry, ako aj osvedčovaním úlovkov na dovoz a vývoz produktov rybolovu a akvakultúry.

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR spustilo Národnú konzultáciu k eurofondom 2021 – 2027 diskusiou so slovenskými europoslancami a členmi Partnerstva pre politiku súdržnosti 2020+.

Eurofondový investičný plán pre Slovensko na roky 2021 – 2027 sa dokončil koncom roka 2020. Na návrhu Partnerskej dohody, na základe ktorej sa bude prerozdeľovať 13 miliárd eur z eurofondov v nasledujúcom desaťročí, pracovali tímy špičkových odborníkov.

Pre Partnerskú dohodu SR na roky 2021 – 2027 boli navrhované nasledovné priority:

- Cieľ politiky 1 – Inovatívne Slovensko (inteligentnejšie Európa)
- Cieľ politiky 2 – Ekologické Slovensko pre budúce generácie (ekologickejšia nízkouhlíková Európa)
- Cieľ politiky 3 – Mobilita, doprava, prepojenosť (prepojenejšia Európa)
- Cieľ politiky 4 – Sociálne, spravodlivé a vzdelané Slovensko (sociálnejšia Európa)
- Cieľ politiky 5 – Kvalitný život v regiónoch (Európa bližšie k občanom).

4. MONITORING

Monitorovanie plnenia jednotlivých špecifických cieľov vytýčených v PHSR obce Keť bude uskutočnené na základe monitorovacích ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na špecifické ciele, objasňujú stav implementácie, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k finančnému plánu. Po implementácii bude pracovná skupina plniť aj funkciu monitorovania a hodnotenia. Cieľom monitorovania pracovnými skupinami bude zabezpečiť konzistentné a pravidelné informácie o realizovaných a ukončených projektoch. Vhodným spôsobom na realizáciu monitoringu sú kvantitatívne ukazovatele úspešnosti, ktoré dávajú jednoznačnú odpoveď na stupeň alebo mieru naplnenia projektu v danom časovom období.

Zmyslom procesu hodnotenia je sumarizovať výstupy získané monitorovaním projektov na získanie informácií o účinnosti a efektívnosti vynaložených nákladov.

Monitorovanie plnenia programu rozvoja bude obsahovať nasledovné činnosti:

- každoročné hodnotenie napĺňania cieľov stanovených v PHSR,
- každoročné spracovanie plánu aktivít na nasledujúce obdobie
- vyhodnotenie dosiahnutých výsledkov ako popis stupňa realizovaných cieľov a opatrení,
- vyhodnotenie dopadov aktivít na občanov dotazníkovou formou a porovnanie s
- počiatočnými preferenciami občanov pri zostavovaní PHSR.

Hodnotenie je vykonávané pravidelne za účelom merania efektivity voči cieľom projektov. Vykonáva sa v priebehu realizácie jednotlivých projektov a po ich ukončení.

5. ČASOVÝ harmonogram

Implementácia opatrení a aktivít nadefinovaných v tomto dokumente je naplánovaná do konca aktuálneho programovacieho obdobia (rok 2027). Odhad realizácie PHSR vychádza zo všeobecne očakávaných zdrojov financovania.

ZÁVER

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov (európskych, štátnych alebo regionálnych) si v súčasnosti vyžaduje existenciu spracovanej rozvojovej stratégie - republikovej, regionálnej, subregionálnej i lokálnej. Vyžaduje to aj zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, resp. jeho novely. Podľa tohto zákona majú mať obce (združenia obcí, mikroregióny) schválený program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR), ktorý by mal byť v súlade s rozvojovým dokumentom vyššej hierarchickej úrovne.

Príprava PHSR je pomerne zložitá cesta, ktorá vyžaduje určitú vopred stanovenú postupnosť krokov, ktoré na seba logicky nadväzujú. Cieľom programu PHSR nie je vyriešiť všetky problémy, ktoré sa v obci vyskytujú, ale načrtnúť smer, ktorý vytvorí vhodné podmienky pre ich riešenie. Cieľom je vytvoriť programový dokument pre podporu rozvoja obce Keď aktivizáciou a koordináciou všetkých ekonomických, kultúrnych a spoločenských subjektov tak, aby bol maximálne využitý potenciál územia na dosiahnutie ekonomickej, kultúrnej a spoločenskej prosperity celej obce pri akceptovaní princípov udržateľného rozvoja.

Spracovaný dokument PHSR predstavuje súčasný stav i perspektívy rozvoja obce, ktorá sa snaží zlepšiť životné podmienky svojich občanov i uspokojiť nároky návštevníkov.

Poloha obce v zázemí okresného mesta Levice ponúka možnosti aj pre vstup zahraničných investorov, čo podporuje dostupnosť obce ku komunikácii prvej triedy č. 1/76. Najväčšou devízou obce sú však jeho obyvatelia, ktorí z veľkej časti majú o život vo svojej obci záujem a na jej rozvoji sú ochotní participovať.

Hlavným cieľom PHSR obce je zlepšiť kvalitu života jeho občanov, vytvoriť podmienky pre ekonomický rozvoj a presadzovať koncept udržateľného rozvoja obce.

Preto vyjadrujeme presvedčenie, že v spolupráci s vedením obce sa obyvateľom tohto územia v ich snahe zlepšiť si životné podmienky aj vďaka získavaniu finančných prostriedkov z verejných i neverejných zdrojov bude len dariť.

OBSAH

Úvod	1
ANALYTICKO-STRATEGICKÁ ČASŤ	
I. AUDIT ÚZEMIA	3
1. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA	3
1.1. Základné informácie	3
1.2. História obce	3
1.3. Širšie územné vzťahy	5
1.4. Stav územnoplánovacej a programovej dokumentácie	5
2. PRÍRODNÉ ZDROJE A PODMIENKY	
2.1. Prírodné charakteristiky	6
2.2. Ochrana prírody a krajiny	9
2.3. Životné prostredie	10
3. ĽUDSKÉ ZDROJE	
3.1. Demografická situácia obce	13
3.2. Vzdelávanie, vzdelanostná štruktúra obyvateľstva	18
3.3. Vierovyznanie a národnostné zloženie	19
4. KULTÚRNE A SPOLOČENSKÉ ZDROJE	
4.1. Pamiatky a tradície, kultúrny život	22
4.2. Verejnoprospešné organizácie	23
5. OBČIANSKA VYBAVENOSŤ, TECHNICKÁ A SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA	
5.1. Bývanie a bytový fond	24
5.2. Základná a technická infraštruktúra	24
5.3. Sociálna infraštruktúra	27
6. EKONOMICKÝ SEKTOR, HOSPODÁRENIE	
6.1. Podnikateľské sféra	34
6.2. Trh práce	39
6.3. Rekreačný potenciál, cestovný ruch	41
6.4. Nakladanie s komunálnym odpadom	42
6.5. Majetok a hospodárenie obce	44
II. ANALÝZY	
7. SWOT ANALÝZA	47
8. PROBLÉMOVÁ ANALÝZA	52
9. ANALÝZA VÄZIEB NA STRATEGICKÉ DOKUMENTY VÚC	53
10. ANALÝZA POTENCIÁLU ÚZEMIA	55
III. STRATÉGIA ROZVOJA OBCE	57
11. VÍZA A CIELE ROZVOJA OBCE	57
12. FINANČNÝ RÁMEC	
12.1. Finančná náročnosť stratégie	58
12.2. Zdroje financovania stratégie	60
PROGRAMOVÁ ČASŤ	
I. PROGRAM ROZVOJA	
1. PRIORITY A OPATRENIA PROGRAMU	62
II. IMPLEMENTČNÝ RÁMEC PROGRAMU	
2. ZABEZPEČENIE IMPLEMENTÁCIE PROGRAMU	65
3. ZÁKLADNÝ IMPLEMENTAČNÝ RÁMEC PROGRAMU	
3.1. Indikatívny finančný rámec programu	66
4. MONITORING	68
5. ČASOVÝ harmonogram	69
Záver	70
Obsah	71